

სამუელ ბეკეტი

გოდოს მოლოდინში

(ტრაგიკომედია 2 მოქმედებად)

ფრანგულიდან თარგმნა

თამილა ცინცაძემ

მოქმედი პირნი

ესტრაგონი (გოგო)¹

პოცო

ვლადიმირი (დიდი)

ბიჭი

ლაკი

¹ გოგო და დიდი — ზედმეტი სახელები ორი მოხუცი კაცისა. ფრანგულ ენაზე, ფამილარულად ან ალერსიანად მიმართვის დროს ადამიანის სახელის რომელიმე მარცვალს აორმაგებენ. მაგ. მიშელ — მიმი; ჟილბერტ — ჟიჟი. ასევე — ესტრაგონ — გოგო; ვლადიმირ — დიდი.

პირველი მოქმედება

სოფლის გზა. ხე.

ესტრაგონი მიწაზე ზის და ცდილობს გაიძროს ფეხსაცმელი, წვალობს, ხვნიშის, ძალაგამოცლილი ჩერდება. დაუშვებს ხელებს, სულს იბრუნებს, ისევ უჭიდება. შემდეგ ყველაფერი ეს მეორდება.

შემოდის ვლადიმირი.

ესტრაგონი (ისევ დაუშვებს ხელებს). თუ გინდა, თავი მოიკალი... არაფერი გამოვა.

ვლადიმირი (მოკლე, სწრაფი, ბაკუნა ნაბიჯებით უახლოვდება, ფეხებს გაჩაჩხავს და დგება). მეც მაგ ჭკუაზე ვდგები: მთელი სიცოცხლე იხტიბარს არ ვიტყხდი, საკუთარ თავს ჩავჩიჩინებდი, ვლადიმირ, გონი მოიხმარე, ათასი ხერხია, ყველა ხომ არ გიცდია-მეთქი, და ისევ ვიბრძოდი... თავს არ ვიზოგავდი. (დაფიქრდება, იხსენებს, როგორ არ იზოგავდა თავს. ესტრაგონს.) მაშ, შენ ისევ აქა ხარ.

ესტრაგონი. ეგრე გგონია?

ვლადიმირი. რა კარგია, რომ დაბრუნდი; მე კი ვფიქრობდი, სულ წავიდა-მეთქი.

ესტრაგონი. მეც ეგრე ვფიქრობდი.

ვლადიმირი. და აი, ბოლოს მაინც ერთად ვართ, ადგვენიშნა მაინც რამენაირად... (ფიქრობს.) მოდი, ერთი გადაგეხვევი...

ესტრაგონი (გალიზიანებული). ერთი შენცა!

ვლადიმირი (განაწყენებული, ცივად). ნება მიბოძეთ შევიტყო, თქვენმა ბრწყინვალეობამ ღამე სად გაატარა.

ესტრაგონი. ხრამში.

ვლადიმირი (გაოცებული). ხრამში? სად ხრამში?

ესტრაგონი (არც ინძრევს). იქ, ხრამში.

ვლადიმირი. არავის მიუბეგვიხარ?

ესტრაგონი. მცემეს, რა თქმა უნდა, როგორ გადავრჩებოდი.

ვლადიმირი. ისევ ისინი იყვნენ?

ესტრაგონი. ისევ ისინი? რა ვიცი!

ვლადიმირი. როგორც კი წარმოვიდგენ... რა დღე დაგადგებოდა მთელი ეს წლები... უჩემოდ... ძვლების გროვად იქცეოდი, ეჭვი არ შეგეპაროს.

ესტრაგონი (გაცხარებით). მერე რა?..

ვლადიმირი (ნაღვლიანად). მარტო ერთი კაცი ვერაფერს განდებდა. (პაუზა. გამხნევებული.) მეორე მხრივ კი, ვფიქრობ, რაღა ღროს ახლა ჩემი სულით დაცემაა-მეთქი, ამაზე აღრევე უნდა მეფიქრა, 1900 წელს, როცა სამყარო ახალგაზრდა იყო.

ესტრაგონი. რა სისულელეს ჩმახავ, მაგას ისა სჯობს, მომეხმარო და გამახდევინო ეს ოხერი.

ვლადიმირი. მე და შენ ხელი ხელს ჩაკვილებდით და ეიფელის კოშკიდან პირველები გადმოვხტებოდით. მაშინ ჯერ კიდევ რიგიანი ხალხი ვიყავით... ახლა უკვე გვიანაა. ახლა იმ სიმაღლეზე აღარც კი აგვიშვებენ. (ესტრაგონი წვალობს წაიძროს ფეხსაცმელი.) რას აკეთებ?

ესტრაგონი. ფეხზე ვიხდი, რა გაგიკვირდა, შენ არასოდეს გაგიხდია?

ვლადიმირი. ფეხსაცმელს იხდიან ყოველდღე. გული გამიწყალა სულ ამის ჩიჩინმა. რატომ არ მიჯერებ?

ესტრაგონი (საცოდავად). მომეშველე.

ვლადიმირი. რა, გტკივა?

ესტრაგონი. გტკივაო. გესმით? მეკითხება კიდევ.

ვლადიმირი (აღშფოთებით). თითქოს მარტო შენ იტანჯებოდე ამქვეყნად. რა თქმა უნდა, მე რა ანგარიშში ჩასათვლელი ვარ, ერთი მაჩვენა, ჩემს ადგილზე როგორ მოიქცეოდი, რა ჰანგზე იმღერებდი.

ესტრაგონი. შენ რა, შენც გტკივა?

ვლადიმირი. გტკივაო? კიდევ რომ მეკითხება...

ესტრაგონი (სალოკ თითს მიაშვერს). მაგრამ. ეგ მაინც ვერაფერი მიზეზია, რომ შარვალგახსნილმა იარო.

ვლადიმირი. მართალი ხარ. (დაიხედავს, შარვალს იკრავს.) წვრილმანებს არასოდეს არ უნდა წაუყრუო.

ესტრაგონი. აბა, რა გითხრა, ყველაფერს ბოლო წუთისთვის გადადებ ხოლმე.

ვლადიმირი (ოცნებობს). ბოლო, უკანასკნელი წუთისთვის, — „ვიცი, იქნება შესანიშნავი, მაგრამ ახდება ძალიან გვიან“... ეს ვინა თქვა?

ესტრაგონი. ეჰ, არ გინდა მომეხმარო?

ვლადიმირი. ზოგჯერ მეჩვენება, აი ის წუთიც მიახლოვდება-მეთქი და მაშინ როგორღაც უცნაურად ვგრძნობ თავს. (ქუდს მოიხდის, ჩახედავს, აფათურებს შიგ ხელს, ბერტყავს და ისევ იხურავს.) როგორ გითხრა, თითქოს გულზე მოგეშვაო და თანაც... (სიტყვებს ეძებს) შეძრწუნებული ხარ. (პათოსით.) შეძრ-წუ-ნებული. (ისევ მოიხდის ქუდს, ჩაჰყურებს.) საოცარია. (თითქოს ქუდში რაღაც ჩარჩენიაო, ისევ იყურება შიგ, იხურავს.) რას იზამ!

(ესტრაგონი არაადამიანური დაძაბვით, როგორც იქნა, იძრობს ფეხსაცმელს, იყურება შიგ, ხელს ჩაყოფს, გადმოაბრუნებს, მერე მზერა მიწაზე გადააქვს, ხომ არაფერი გადმოვარდაო, ვერაფერს პოულობს, ისევ ყოფს ხელს ფეხსაცმელში. და უაზროდ იცქირება სივრცეში).

ვლადიმირი. აბა, რა გაქვს ფეხზე?

ესტრაგონი. არაფერი.

ვლადიმირი. მაჩვენე.

ესტრაგონი. არაფერია საჩვენებელი.

ვლადიმირი. აბა სცადე, იქნებ ისევ ჩაიცვა.

ესტრაგონი (გულმოდგინედ ისინჯავს ფეხს). ცოტა ნიაჰმა გაუაროს.

ვლადიმირი. აი ესეც ადამიანი, მთელი თავისი სიგრძე-სიგანით: ფეხი სტკივა, ჯავრს კი ფეხსაცმელზე იყრის. (ისევ მოიხდის ქუდს, ჩაჰყურებს, ისევ შიგ იქექება, ხელს ურტყამს, ბერტყავს, სულს უბერავს, ისევ იხურავს.) ეს უკვე მაშინებს კიდევ.

(დუმან. ვლადიმირი ფიქრებში ჩაძირულა. ესტრაგონი ფეხს აქანებს, თითებს ამოძრავებს, რომ ჰაერმა გაუაროს.) იმ ავაზაკებიდან ერთი გადარჩა. (პაუზა.) მანც გვარიანი პროცენტია. (პაუზა.) გოგო!

ესტრაგონი. რა გინდა?

ვლადიმირი. რა იქნება, რომ, მოვინანიოთ?

ესტრაგონი. რა?

ვლადიმირი. როგორ გითხრა... (დაფიქრდება.) ჩვენ დიდი ახსნა-განმარტებაც არ დაგვჭირდება.

ესტრაგონი. რა, ის, რომ გავჩნდით ამქვეყნად?

(**ვლადიმირი** ახარხარდება, მაგრამ წამსვე ხელს მუცლის ქვემოთ იტაცებს, სახე ემანჭება, სიცილს იოკებს.)

ვლადიმირი. კაცს ვეღარც კი გაგიცინია.

ესტრაგონი. ოჰ, ოჰ, საშინელი დანაკლისია.

ვლადიმირი. მხოლოდ ღიმილი, მხოლოდ! (უეცრად ღიმილისაგან პირი ყურებად ეჭიმება. თითქოს ნიღაბი გადაიკრაო, ღიმილი რამდენიმე წამით შერჩება სახეზე, მერე მოულოდნელად უქრება.) ეს ერთი და იგივე არაა. რას იზამ. (პაუზა.) გოგო.

ესტრაგონი (გალიზიანებული). კიდე რაღა გინდა?

ვლადიმირი. ბიბლია წაკითხული გაქვს?

ესტრაგონი. ბიბლია?.. (ფიქრობს.) გადამიძლია ოდესღაც.

ვლადიმირი. უღვთოთა სკოლაში?

ესტრაგონი. არ ვიცი ახლა, უღვთოთა იყო, თუ მორწმუნეთა.

ვლადიმირი. სახარება... სახარება თუ გახსოვს?

ესტრაგონი. მე მახსოვს წმინდა მიწის რუკები... ფერადი, ძალიან ლამაზი; მკვდარი ზღვა იყო ღია ცისფერი. ვუყურებდი და მწყუროდა. და მე ვამბობდი: აი, სად გავატარებთ-მეთქი, თაფლობის თვეს, ზღვაზე, ბედნიერები.

ვლადიმირი. შენ პოეტი უნდა ყოფილიყავი

ესტრაგონი. ვიყავი კიდეც. (თავის დაკონკილ ტანსაცმელზე მიუთითებს.) არ მემჩნევა? (დუმილი.)

ვლადიმირი. ჰო, რას ვამბობდი წელან? ფეხი როგორა გაქვს?

ესტრაგონი. თვალდათვალ სივდება.

ვლადიმირი. ჰო, იმ ორ ყაჩაღზე ვყვებოდი. გახსოვს ეს ამბავი?

ესტრაგონი. არა.

ვლადიმირი. გიამბობ, გინდა?

ესტრაგონი. არა.

ვლადიმირი. დრო ასე უფრო მალე გავა. ორი ქურდი მაცხოვართან ერთად გააკრეს ჯვარზე.

ესტრაგონი. ვისთან ერთად?

ვლადიმირი. მაცხოვართან ერთად. ორი ავაზაკი... ერთი, როგორც წერილში ამბობენ, გადაურჩა, მეორე კი... (ეძებს „გადაურჩას“ საწინააღმდეგო სიტყვას.) შეაჩვენეს.

ესტრაგონი. რას გადაურჩა?

ვლადიმირი. ჯოჯოხეთს.

ესტრაგონი. მე წავალ... (არ იძვრის.)

ვლადიმირი. მაგრამ... (პაუზა.) როგორღა გამოდის, რომ... იმედი მაქვს თავს არ გაბუზრებ...

ესტრაგონი. არ გისმენ.

ვლადიმირი. მაშ, როგორღა გამოდის, რომ ოთხი მახარობლიდან მხოლოდ ერთი ყვება ასე ამ ამბავს. ოთხივენი ხომ იქ იქნებოდნენ, ან ახლომახლო მაინც. და მარტო ერთი კი ყვება, ერთი ავაზაკი გადარჩაო. (პაუზა.) ჰოდა, მისმინე, გოგო.

ესტრაგონი. გისმენ.

ვლადიმირი. ოთხიდან ერთი აგრე ყვება. დანარჩენი სამიდან ორი საერთოდ არაფერს ამბობს ავაზაკებზე, მესამე კი ამბობს, იმას ორივე ლანძღავდაო.

ესტრაგონი. ვის იმასო?

ვლადიმირი. რაზე მეკითხები?

ესტრაგონი. გამაგებინე, რას ამბობ. (პაუზა.) ვის ლანძღავდნენ?

ვლადიმირი. მაცხოვარს.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. იმიტომ, რომ ისინი არ დაიხსნა.

ესტრაგონი. ჯოჯოხეთისგან?

ვლადიმირი. რა დაგემართა! სიკვდილისგან.

ესტრაგონი. ეგრე მომეჩვენა, თითქოს შენა თქვი, ჯოჯოხეთისგანო.

ვლადიმირი. სიკვდილისგან, სიკვდილისგან.

ესტრაგონი. მერედა, რაო?

ვლადიმირი. ჰოდა, ეს ნიშნავს, რომ ორივე ჯოჯოხეთური წამები-სათვის იყო განწირული.

ესტრაგონი. ისე, რომ ვთქვათ, რატომაც არა.

ვლადიმირი. მაგრამ მეორე მახარობელი რომ ამბობს, მხოლოდ ერთი ავაზაკი გადაურჩაო.

ესტრაგონი. მერე რა, ერთმა დაინახა ასე, მეორემ დაინახა ისე. მორჩა და გათავდა. შენ რა გაწუხებს?

ვლადიმირი. კი მაგრამ, განა ოთხივენი იქ არ იყვნენ? გადარჩენილ ავაზაკზე კი მართო ერთი ლაპარაკობს, რადა ამას დავუჯერო და არა იმ დანარჩენებს?

ესტრაგონი. მერე ვინ უჯერებს?

ვლადიმირი. ყველა. ყველამ ეს ვერსია იცის მხოლოდ.

ესტრაგონი. ადამიანები ბრიყვები არიან.

(ბაჭირვებით დგება, კოჭლობით მიემართება მარცხნივ, გასასვლელისაკენ შეჩერდება, თვალს ხელით იჩრდილავს, შორს გაიხედავს, სცენას გადაჭრის და მარჯვნივ წავა, შორს გასცქერის. ვლადიმირი თვალს არ აცილებს, მერე მიდის, იღებს მის ფეხსაცმელს, ჩაჰყურებს შიგ და სასწრაფოდ აგდება ძირს).

ვლადიმირი. ფუჰ! (იფურთხება.)

(ესტრაგონი ბრუნდება და ხალხისაკენ ზურგმუქცევით შუა სცენაზე ჩერდება).

ესტრაგონი. წარმტაცი ადგილია. (ბრუნდება, რამზასთან ჩერდება, მაყურებლისკენ იხედება.) გადასარევი ხეღია. (ვლადიმირს.) წავიდეთ აქედან.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს არ ველოდებით?

ესტრაგონი. ჰო, მართლა. (პაუზა.) ისე, დარწმუნებული ხარ, რომ აქ უნდა იყოს?

ვლადიმირი. რა?

ესტრაგონი. რომ აქ უნდა ველოდოთ?

ვლადიმირი. ეგრე თქვა, ხესთანო და... (უყურებს ხეს.) აქ სადმე კიდეც ამჩნევ ხეს?

ესტრაგონი. რა ხეა ეს?

ვლადიმირი. რა ვიცი, ტირიფი უნდა იყოს.

ესტრაგონი. მაშ, ფოთლები რატომ არა აქვს?

ვლადიმირი. გაუხმა ალბათ.

ესტრაგონი. მეტს აღარ იტირებს.

ვლადიმირი. ან იქნებ წლის სხვა დროა.

ესტრაგონი. ჩემი აზრით, ეს ბუჩქნარი უნდა იყოს.

ვლადიმირი. ბუჩქი.

ესტრაგონი. ბუჩქნარი.

ვლადიმირი. მაინც რის თქმა გინდა, სხვაგან მოვედით?

ესტრაგონი. აქამდე მოვიდოდა.

ვლადიმირი. დანამდვილებით არ უთქვამს, მოვალო.

ესტრაგონი. რომ არ მოვიდეს?

ვლადიმირი. მაშინ ხვალ მოვალთ.

ესტრაგონი. მერე, ალბათ, ზეგ.

ვლადიმირი. შესაძლოა.

ესტრაგონი. და ასე შემდეგ.

ვლადიმირი. ეს იმას ნიშნავს, რომ...

ესტრაგონი. ჯერჯერობით არ მოვა.

ვლადიმირი. დაუნდობელი ხარ.

ესტრაგონი. გუშინ უკვე ვიყავით აქ?

ვლადიმირი. ეს კი ნამდვილად გეშლება, არა ვყოფილვართ.

ესტრაგონი. გუშინ რაღას ვაკეთებდით?

ვლადიმირი. რას ვაკეთებდით გუშინ?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. რას გეტყვი, იცი... (გულმოსული.) შენი გადამკიდე ყველაფერში დაეჭვებული ვიქნები.

ესტრაგონი. მგონი, უკვე ვიყავით აქ გუშინ.

ვლადიმირი (ათვალისწინებს ირგვლივ). ადგილი გეცნო?

ესტრაგონი. მე ეგ არ მითქვამს.

ვლადიმირი. მაშ რა გითქვამს?

ესტრაგონი. რაც მითქვამს, ერთი მეორეს არ უშლის.

ვლადიმირი. და მაინც... ეს ხე... (ხალხისკენ მიბრუნდება.) ეს ჭაობია.

ესტრაგონი. დარწმუნებული ხარ, რომ ამ სადამოსაა?

ვლადიმირი. რა?

ესტრაგონი. რომ ამ სადამოს უნდა ველოდოთ.

ვლადიმირი. შაბათსო, ეგრე თქვა. (პაუზა.) მგონი.

ესტრაგონი. მგონი! (ცბიერად.) სამსახურის მერეო?

ვლადიმირი. ალბათ ჩავიწერდი, ვნახავ. (ჯიბეში იქექება, ათასნაირი ნაგვით აქვს გამოტენილი.)

ესტრაგონი (ცბიერად). მაინც, რომელ შაბათსო. ან შაბათი კია დღეს? იქნებ კვირაა? (პაუზა.) ან ორშაბათი. (პაუზა.) ან პარასკევი.

ვლადიმირი (გამწარებული აქეთ-იქით იყურება, თითქოს სადღაც პეიზაჟს აწერიას დღე და რიცხვი). შეუძლებელია!

ესტრაგონი. თუ ხუთშაბათია?

ვლადიმირი. რა ვქნათ?

ესტრაგონი. გუშინ თუ ის უკვე იყო აქ და ვერ გვნახა, დარწმუნებული უნდა ბრძანდებოდე, დღეს აღარ მოვა.

ვლადიმირი. მაგრამ შენ ხომ ამბობ, აქ გუშინ ვიყავითო.

ესტრაგონი. იქნებ ვცდებოდე. (პაუზა.) მოდი, ჩუმად ვიყოთ ერთხანს.

ვლადიმირი (ჩავარდნილი ხმით.) კარგი.

(ესტრაგონი მიწაზე ჯდება. აღგზნებული ვლადიმირი ბოლთასა სცემს, დროდადრო ჩერდება, სადღაც შორს იყურება, ჰორიზონტს გასცქერის. ესტრაგონს ჩაეძინება, ვლადიმირი ესტრაგონს გვერდით დაუდგება) გოგო! გოგო! გოგო!

(ესტრაგონი წამსვე იღვიძებს).

ესტრაგონი (ფხიზლდება, სინამდვილეს უბრუნდება, თავისი მდგომარეობის მთელ სიმძიმეს გრძნობს.) მეძინა. (საყვედურით.) რატომ არასოდეს არ მაძინებ?

ვლადიმირი. ისეთი სიმარტოვე ვიგრძენი...

ესტრაგონი. სიზმარი ვნახე.

ვლადიმირი. არ მიამბო.

ესტრაგონი. მესიზმრა, ვითომ...

ვლადიმირი. ნუ მიყვები...

ესტრაგონი (მკლავს შლის და თითქოს მთელ ქვეყნიერებაზე მიუთითებს). აბა, მარტო ეს გეყოფა? (პაუზა.) ვერაფერი თავაზიანობაა. შენ თუ არა, სხვას ვის გავანდო ჩემი იღუმალის კომშარები.

ვლადიმირი. იღუმალის დაე, ისევ იღუმალად დარჩეს. ხომ იცი, ვერ ვუძლებ მაგეებს.

ესტრაგონი (ცივად). ზოგჯერ ჩემს თავს ვეკითხები, ხომ არ აჯობებდა, ჩვენ-ჩვენი გზით წავსულიყავით-მეთქი?

ვლადიმირი. შორს კი წახვიდოდი.

ესტრაგონი. და ძალიანაც საწყენი იქნებოდა. (პაუზა.) მითხარი, დიდი, ხომ ძალიან საწყენი იქნებოდა? (პაუზა.) განსაკუთრებით, როცა წარ-

მოიღგენ, რა საოცნებო გზაა და რა დიდსულოვანი მგზავრები დაბრძანდებიან. (პაუზა. ალერსიანად.) განა მართალს არ ვამბობ, დიდი?

ვლადიმირი. დამშვიდდი.

ესტრაგონი (აღგზნებული). დამშვიდდი... დამშვიდდი.. (თითქოს ოცნებობსო.) ინგლისელები ლაპარაკობენ $c\hat{a}\hat{a}\hat{a}m^1$... ისინი მუდამ $c\hat{a}\hat{a}\hat{a}ms^2$ არიან. იცი შენ ის ანეკდოტი, ინგლისელი რომ ბორდელში მოხვდა?

ვლადიმირი. ვიცი.

ესტრაგონი. მომიყევი.

ვლადიმირი. თავი დამანებე.

ესტრაგონი. ერთმა ინგლისელმა ზედმეტი გადაჰკრა და ბორდელისაკენ გასწია. ბორდელის მეპატრონე ეკითხება, როგორი ქალი გინდა — შავგვრემანი, ქერა თუ წითურიო. დანარჩენი შენ გააგრძელე.

ვლადიმირი. მომეშვი! (ვლადიმირი სასწრაფოდ მიდის.) (ესტრაგონი წამოდგება, უკან მიჰყვება, მერე ჩერდება და გაჰყურებს მიმავალ ვლადიმირს. ისეთი გამომეტყველება აქვს, თითქოს კრივის გულშემატიკივარია და მოასპარეუხს აქეზებსო. ვლადიმირი ბრუნდება, ესტრაგონს გვერდით ჩაუვლის და თავდახრილი მიდის სცენაზე. ესტრაგონი ნაბიჯს გადადგამს მისკენ, შეჩერდება.)

ესტრაგონი (ალერსიანად). რამე უნდა გეთქვა ჩემთვის? (ხმას არა სცემს. ესტრაგონი კიდევ ერთი ნაბიჯით უახლოვდება...) რატაცის თქმას აპირებდი? დიდი!

ვლადიმირი (კვლავ ზურგმუქცევით დგას). არაფრის თქმას არ ვაპირებდი.

ესტრაგონი (კიდევ ერთ ნაბიჯს გადადგამს). მიბრაზდები? მაპატიე. (სიჩუმე. კიდევ ერთ ნაბიჯს გადადგამს... ხელს მხარზე ჩა-

¹ მშვიდად.

² მშვიდნი.

მოაღებს.) კარგი ახლა, გეყოფა, დიდი. (სიჩუმე.) მომეცი ხელი. (ვლადიმირი შემობრუნდება.) მაკოცე. (ვლადიმირს გული მოუღებება, გადაეხვევიან ერთმანეთს. ესტრაგონი უკან დაიწევს.) რა ნივრის სუნი აგდის!

ვლადიმირი. ნიორი თირკმელებს რგებს. (დუმილი. ესტრაგონი ყურადღებით ათვალიერებს ხეს.) რა ვქნათ ახლა, როგორ მოვიქცეთ?

ესტრაგონი. დაველოდოთ.

ვლადიმირი. და სანამ გელოდებით?

ესტრაგონი. მოდი, თავი ჩამოვიხრჩოთ. (ვლადიმირი რაღაცას უჩურჩულებს ესტრაგონს. ესტრაგონი ძალზე აღელვებულია.)

ვლადიმირი. რა თქმა უნდა, თავისთავად ცხადია. იმ ადგილზე კი, სადაც ის დაეცა, მანდრაგორები ამოვიდა. იმიტომაც ასე ადამიანური ხმით ყვირიან ხოლმე მანდრაგორები, როცა მათ თხრიან. შეს ეს არ იცოდი?

ესტრაგონი. მოდი, ახლავე ჩამოვიხრჩოთ თავი.

ვლადიმირი. ტოტზე? (უახლოვდება ხეს, ათვალიერებს.) ვითომ გაგვიძღვებს?

ესტრაგონი. ვცადოთ.

ვლადიმირი. მიდი, აბა, სცადე.

ესტრაგონი. ჯერ შენ სცადე.

ვლადიმირი. პირველად შენ.

ესტრაგონი. რატომ მე?

ვლადიმირი. ჩემზე უფრო მსუბუქი ხარ.

ესტრაგონი. საქმეც ეგ არის.

ვლადიმირი. არ მესმის.

ესტრაგონი. სცადე მაინც, იქნებ გაიგო. (ვლადიმირი ცდილობს გაიგოს, ჩაფიქრდება.)

ვლადიმირი (კატეგორიულად). არ მესმის.

ესტრაგონი. ახლავე აგიხსნი. (ფიქრობს.) როგორ გითხრა, ტოტი, გესმის... ტოტი... (გაღიზიანებული.) ცოტა ტვინი გაანძრე!..

ვლადიმირი. მე შენი იმედი მაქვს, გამაგებინებს-მეთქი.

ესტრაგონი (წვალობს როგორმე გამოთქვას აზრი). გოგო მჩატეა — ტოტი არ მოტყდება. გოგო მოკვდა. დიდი მძიმეა — ტოტი მოტყდება... დიდი — მარტოა. (პაუზა.) მაშინ, როცა... (არჩევს სიტყვებს.)

ვლადიმირი. ეგ კი ვეღარ ვიფიქრე.

ესტრაგონი (პოულობს სათქმელს). ვისაც შეუძლია ბევრი, იმას ცოტაც შეუძლია.

ვლადიმირი. განა მე შენზე მძიმე ვარ?

ესტრაგონი. შენ თვითონ ეგრე თქვი. მე რა ვიცი. ჰოდა, მანსები თანაბარი გვაქვს, ან თითქმის თანაბარი.

ვლადიმირი. მაშ, რა გავაკეთოთ?

ესტრაგონი. მოდი, ნურაფერსაც ნუ გავაკეთებთ, ეგრე უდავიდარაბოა.

ვლადიმირი. დავიცადოთ, ვნახოთ, ის რას გვეტყვის.

ესტრაგონი. ვინ ის?

ვლადიმირი. გოდო.

ესტრაგონი. სწორია.

ვლადიმირი. დავიცადოთ, სანამ გავარკვევდეთ, რა დღეში ვართ.

ესტრაგონი. მეორე მხრივ კი, იქნება სჯობდეს პური მაშინ ჩააკრა, როცა თონე ცხელია.

ვლადიმირი. საინტერესოა, მაინც რას გვეტყვის, ეს ხომ არაფერს არ გვავალეებს.

ესტრაგონი. კაცმა რომ თქვას, რა ვთხოვეთ?

ვლადიმირი. იქ არ იყავი, რაც ვთხოვეთ?

ესტრაგონი. მე ერთ ყურში შევუშვი და მეორეში გავატარე.

ვლადიმირი. როგორ გითხრა, ისეთი კონკრეტული არაფერი ყოფილა.

ესტრაგონი. მუდარის მსგავსი იქნებოდა რამე.

ვლადიმირი. მაგდაგვარი.

ესტრაგონი. გაურკვეველი თხოვნა?

ვლადიმირი. დაახლოებით.

ესტრაგონი. მერე იმან რა გვიპასუხა?

ვლადიმირი. ვნახოთო.

ესტრაგონი. ვერაფერს დაგპირდებითო.

ვლადიმირი. ვიფიქრებო.

ესტრაგონი. დასვენებულ გონებაზეო?

ვლადიმირი. შინაურებს მოვეთათბირებო.

ესტრაგონი. მეგობრებსო.

ვლადიმირი. რწმუნებულებს.

ესტრაგონი. კორესპონდენტებს.

ვლადიმირი. საშემოსავლო უწყისებს.

ესტრაგონი. მიმდინარე ანგარიშს.

ვლადიმირი. სანამ რამეს გადავწყვეტო.

ესტრაგონი. ჰო, ბუნებრივია.

ვლადიმირი. არა?

ესტრაგონი. მე მგონია.

ვლადიმირი. მეც. (პაუზა.)

ესტრაგონი. ჩვენ

ვლადიმირი. როგორა თქვი?

ესტრაგონი. ჩვენ-მეთქი?

ვლადიმირი. რა ჩვენ, არ მესმის.

ესტრაგონი. ჩვენ რაღა როლი გვაკისრია?

ვლადიმირი. როლი?

ესტრაგონი. ნუ აჩქარდები, იფიქრე და ისე მიპასუხე.

ვლადიმირი. გვაკისრია? ჩვენ?.. ჩვენ მავედრებლის როლი გვაკისრია. უნდა დავიჩოქოთ, მუხლებზე ვიფორთხოთ.

ესტრაგონი. ეგრეც დაგვიდგა საქმე?

ვლადიმირი. თქვენს ბრწყინვალეებას რაიმე მოთხოვნა ხომ არა აქვს?

ესტრაგონი. განა ჩვენ აღარაფრის უფლება არ გვაქვს? (ვლადიმირი იცინის. უეცრად იკავებს სიცილს და როგორც უწინ, ღიმილი პირს ყურებამდე აუჭიმავს.)

ვლადიმირი. როგორ მაცინებ, აკრძალული რომ არ მქონდეს, გადავიხარხარებდი.

ესტრაგონი. ნუთუ ყველაფრის უფლება დავკარგეთ?

ვლადიმირი (მკაფიოდ, მკვეთრად). ჩვენ თვითონვე დავანიავეთ. (თავჩაქინდრულები, მუხლმოყრილნი უძრავად დგანან და ხმას არ იღებენ. ხელები უღონოდ ჩამოყრიათ).

ესტრაგონი (უმწეოდ). ხომ არაფერი გვაკავშირებს (პაუზა.) ჰა? ღიმი?

ვლადიმირი (ჩუმად იყავიო, ხელით ანიშნებს). გაიგონე?.. (უჩვეულოდ დაძაბულ პოზაში გაირინდებიან. ყურს მიუგდებენ.)

ესტრაგონი. ვერაფერი ვერ გავიგონე.

ვლადიმირი. ჩუ! ჩუ... (უსმენენ, ესტრაგონი წონასწორობას კარგავს და ლამის არის დაეცეს. ვლადიმირს ჩაეჭიდება ხელზე. ვლადიმირი დაბარბაცდება. ერთმანეთს აწყდებიან და თვალებში შეაჩერდებიან ერთიმეორეს.) ვედარც მე. (შვებით ამოისუნთქავენ და, მოშვებულნი, ერთმანეთს სცილდებიან).

ესტრაგონი. გული გამიხეთქე.

ვლადიმირი. ის მეგონა.

ესტრაგონი. ვინ ის!

ვლადიმირი. გოდო.

ესტრაგონი. ეჰ, ქარი ყოფილა, ლერწმებს ამრიალებდა.

ვლადიმირი. ყვირილი გარკვევით გავიგონე.

ესტრაგონი. რად იყვირებდა?

ვლადიმირი. ცხენს თუ უჯავრდება-მეთქი. (ღუმილი).

ესტრაგონი. წამო, წავიღეთ.

ვლადიმირი. სად? (პაუზა.) ამ სადამოს იქნებ იმასთანაც კი დავიძინოთ, თბილად, მშრალად, თივაზე, გამომძღრებმა. მგონი ღირს, დავიცადოთ. შენ რას იტყვი?

ესტრაგონი. სადამდე? მთელ დამეს ხომ არ ვიყურეუტებთ.

ვლადიმირი. ჯერ კიდევ დღეა. (ღუმილი).

ესტრაგონი. მომშვიდა.

ვლადიმირი. გინდა სტაფილო?

ესტრაგონი. სხვა არაფერი გვაქვს?

ვლადიმირი. ერთი-ორი თალგამიც უნდა მქონდეს.

ესტრაგონი. სტაფილო მოიტა. (ვლადიმირი ჯიბეებში იქექება, თალგამს ამოაძვრენს, ესტრაგონს აწვდის). გმადლობთ. (მოკბეჩს, საცოდავად.) ეს თალგამია!

ვლადიმირი. მაპატიე! სტაფილო მეგონა. (ისევ იჩხრეკს ჯიბეებს, მხოლოდ თალგამი აღმოაჩნდება.) სულ თალგამებია. (ისევ ეძებს.) ის ალბათ უკანასკნელი იყო, რომ ჭამე. (ეძებს.) მოიცა, ვიპოვე. (როგორც იქნა, ამოაძვრენს სტაფილოს და აწვდის ესტრაგონს.) აჰა, ჩემო კარგო. (ესტრაგონი სტაფილოს სახელოზე წმენდს და ჭამს.) თალგამი დამიბრუნე. (ესტრაგონი უბრუნებს თალგამს.) გამოიზოგე, მეტი აღარა გვაქვს.

ესტრაგონი (ღეჭავს). წელან რაღაცას გეკითხებოდით.

ვლადიმირი. ჰოო?

ესტრაგონი. თუ გახსოვს, მიპასუხე რამე?

ვლადიმირი. გემრიელია სტაფილო?

ესტრაგონი. ტკბილია.

ვლადიმირი. ჰოდა, ძალიან კარგი, ძვირფასო, ძალიან კარგი. (პაუზა.) წელან კი რა მკითხე?

ესტრაგონი. აღარ მახსოვს. (ღეჭავს სტაფილოს.) გულზე ვსკდები, რამ დამავიწყა. (კმაყოფილი ათვალეიერებს სტაფილოს, თითებში ატრიალებს.) სანატრელი სტაფილოა (დაფიქრებული წუწნის სტაფილოს.) დაიცა, დაიცა, გამახსენდა. (მოაკვნეტს.)

ვლადიმირი. აბა?

ესტრაგონი (პირი სტაფილოთი აქვს სავსე). ხომ არაფერი გვაკავშირებს-მეთქი?

ვლადიმირი. ვერ მივხვდი, რაზე მეკითხები.

ესტრაგონი (ღუჭუას მორჩება, გადაყლაპავს). ხომ არაფერი გვაკავშირებს-მეთქი?

ვლადიმირი. გვაკავშირებს?

ესტრაგონი. გვა-კავ-ში-რებს.

ვლადიმირი. როგორ თუ გვაკავშირებს, ვისთან, რა?

ესტრაგონი. ხელ-ფეხს ხომ არ გვიბორკავს-მეთქი.

ვლადიმირი. ვინ?

ესტრაგონი. აი, ის... შენი ბერიკაცი.

ვლადიმირი. გოდო? ეგ როგორ იფიქრე. გოდო ხომ არ გვიბორკავს ხელ-ფეხს? არაფერიც. (პაუზა.) ჯერ მაინც არა.

ესტრაგონი. იმას გოდო ჰქვია?

ვლადიმირი. გოდო უნდა ერქვას, ჩემი აზრით.

ესტრაგონი. წარმოგიდგენია! (სტაფილოს ნარჩენს ხელში ატრიალებს.) ძირში სულ უფრო და უფრო მეუგემურება.

ვლადიმირი. მე კი პირიქით.

ესტრაგონი. როგორ პირიქით?

ვლადიმირი. მადა ჭამაში მომდის ხოლმე.

ესტრაგონი (კარგა ხნის ფიქრის შემდეგ). შენი პირიქით ეგ არის?

ვლადიმირი. ეს ტემპერამენტზეა დამოკიდებული.

ესტრაგონი. ხასიათზე.

ვლადიმირი. საკუთარ თავს ვერსად გაექცევი.

ესტრაგონი. რამდენიც გინდა ნერვები დაიწყვიტო, არა?

ვლადიმირი. რაცა ხარ, ისევ ის დარჩები.

ესტრაგონი. ცხრა ტყავიც რომ გაგძვრეს.

ვლადიმირი. შინაგანი ბუნება არ იცვლება.

ესტრაგონი. რას იზამ; (სტაფილოს აწვდის ვლადიმირს.) ხომ არ შეჭამ?

(სადაც სულ ახლოდან შემზარავი ყვირილი მოისმის. ესტრაგონს სტაფილო ხელიდან უვარდება. ჯერ ადგილზე გაქვავდება ორივე, შემდეგ კი უკან ბრუნდებიან; ესტრაგონი ძირს დავარდნილ სტაფილოს იღებს, ჯიბეში იტენის და გარბის ვლადიმირისაკენ, რომელიც მას ელოდება, მაგრამ ხელახლა ჩერდება, ახლა ფენსაცმელს დასწვდება, აიღებს და კვლავ ვლადიმირისკენ გარბის. თავი მხრებში ჩაურგავთ, ერთმანეთს მიკრულები დგანან და მოსალოდნელ საფრთხეს ელიან. შემოდინ პოცო და ლაკი. პოცო ლაკის მოდენის. ჯერ კისერზე თოკგამობ-მული ლაკი გამოჩნდება სცენაზე, შემდეგ კი, როცა ლაკი სცენის შუამდე მიაღწევს, კულისებიდან გამოჩნდება პოცო. ლაკი საკვც სკამს, სანოვა-გით სავსე კალათს, პოცოს პალტოსა და მძიმე ჩემოდანს მიათრევს. პოცოს ხელში მათრახი უჭირავს).

პოცო (კულისებიდან). გაინძერი, გადადგი ნაბიჯი! (მათრახს ატკაცუნებს, სცენაზე გამოჩნდება. მთელ სცენას გაივლიან, ლაკი ჩაუვლის ვლადიმირს და ესტრაგონს და კულისებში მიიმალება. პოცო კი მათ დანახვაზე შეჩერდება. თოკი დაიჭიმება, პოცო უხეშად დაქაჩავს თოკს.) უკან!

(ისმის მთელი თავისი ბარგი-ბარხანით როგორ მოადენს ლაკი ბრაგვანს მიწაზე. ვლადიმირი და ესტრაგონი მისკენ მიბრუნდებიან, უყურებენ, ერთი სული აქვთ მიეხმარონ ლაკის და თანაც შიშობენ, ისეთ რამეში არ გავერიოთ, რაც ჩვენ არ გვეხებაო. ვლადიმირი ნაბიჯს გადადგამს. ესტრაგონი სახელოზე დაეჭიდება).

ვლადიმირი. გამიშვი!

ესტრაგონი. შენს ქერქში დაეტიე.

პოცო. ფრთხილად! იცოდეთ, ეგ ბრაზიანია! უცხო ხალხი დიდად არ ეპიტნავება.

(ესტრაგონი და ვლადიმირი პოცოს მისჩერებიან).

ესტრაგონი. ეს ის არის?

ვლადიმირი. ვინ ის?

ესტრაგონი (ცდილობს გაიხსენოს სახელი). აი ის... შენი ის...

ვლადიმირი. გოდო?

ესტრაგონი. ჰო.

პოცო. ნება მიბოძეთ გაგეცნოთ: მე გახლავართ პოცო.

ვლადიმირი. შეუძლებელია, ეგ როგორ?

ესტრაგონი. გოდოო, თქვა.

ვლადიმირი. არა-მეთქი.

ესტრაგონი (პოცოს). ბატონო, თქვენ ბატონი გოდო არა ბრძანდებით?

პოცო (მგრგვინავი ბანით). მე ვარ პოცო. (სიჩუმე.) როგორ, თქვენთვის ეგ არაფერია? (დუმილი.) თქვენ გეკითხებით, ეს სახელი არაფერია თქვენთვის?

(ვლადიმირი და ესტრაგონი ერთმანეთს გაკვირვებით გადახედვენ. სიჩუმე.)

ესტრაგონი (თავს ისე აჩვენებს, თითქოს მოგონებას ცდილობს). პოცო... პოცო...

ვლადიმირი (ისეთივე გამომეტყველებით). პოცო...

პოცო. პპოოცო!

ესტრაგონი. აჰ, პოცო... დიახ, დიახ... პოცო...

ვლადიმირი. პოცო თუ ბოცო?

ესტრაგონი. პოცო, პოცო. არა, რატაც არ მაგონდება.

ვლადიმირი (ცდილობს აამოს). ოდესღაც მე ერთ გოცოს ოჯახს ვიცნობდი. ძალუა გოცოს მეჭეჭი ჰქონდა... (პოცო მათ განრისხებული უახლოვდება.)

ესტრაგონი (საჩქაროდ). ჩვენ, ბატონო, აქაურები არ გახლავართ.

პოცო. ასეა თუ ისე, მაინც, მგონი, ადამიანები უნდა ჩანდეთ. (სათვალეს იკეთებს.) და როგორც ვხედავ (იხსნის სათვალეს, მგრგვინავი ხმით აროხროხდება), ჩემივე ჯიშისა... პოცოს ჯიშისა! „მსგავსებისამებრ ღვთისა და ხატისამებრ ღვთისა“.

ვლადიმირი. ჩვენ, ბატონო...

პოცო (მკვეთრად). ვინ არის გოდო?

ესტრაგონი. გოდო?

პოცო. თქვენ მე გოდოსგან ვერ განმასხვავებ?

ვლადიმირი. როგორ გეკადრებათ, ბატონო, არც ერთი წუთით... არც გვიფიქრია.

პოცო. ვინ არის გოდო?

ვლადიმირი. როგორ გითხრათ... ისე, ერთი ნაცნობია.

ესტრაგონი. ნაცნობი კი არა! თითქმის სულაც არ ვიცნობთ.

ვლადიმირი. დიახ, მართალია, კარგად კი არ ვიცნობთ, მაგრამ მაინც...

ესტრაგონი. მე, პირადად, რომ შემხვედროდა, ვერ ვიცნობდი.

პოცო. და მე ის გეგონებ?

ესტრაგონი (უკან იხევს). ეს ყველაფერი იმიტომ, რომ... ბნელა... ჩვენი დაქანცულობა... დაძაბული მოლოდინი... ისე, მზად ვარ ვაღიარო, რომ... ერთი წუთით, მართლაც... მომეჩვენა, თითქოს...

პოცო. დაძაბული მოლოდინი? მაშასადამე, მას ელოდით?

ვლადიმირი. რა მოგახსენოთ... ჩვენ...

პოცო. და თანაც აქ, ჩემს მამულში?

ვლადიმირი. ცუდს არაფერს ვაპირებდით.

ესტრაგონი. მხოლოდ კეთილი განზრახვა გვქონდა.

პოცო. გზა არავისთვის არაა დაკეტილი.

ვლადიმირი. ჩვენც აგრე ვფიქრობდით.

პოცო. აგრეა, ცხადია, მაგრამ ეგ მაინც სირცხვილია.

ესტრაგონი. რას იზამთ.

პოცო (დიდსულოვნად). კმარა, ამაზე ნულარ ვილაპარაკებთ (დაქაჩავს თოკს.) ადექი! (პაუზა.) დაეგდება თუ არა, მაშინვე უნდა ჩაყვინთოს. (ქაჩავს თოკს.) აეთრიე, შე პირუტყვო. (ისმის, როგორ წამოდგება ლაკი და აგროვებს თავის ბარგი-ბარხანას. პოცო თოკს ეწევა.) უკან-მეთქი! (უკუსვლით შემოდის ლაკი.) შესდექ! (ლაკი შეჩერდება.) მობრუნდი! (ლაკი შემობრუნდება. პოცო თავაზიანად მიმართავს ვლადიმირს და ეს-

ტრაგონს.) გზა ისე გრძელი გეჩვენება, როცა მარტოდმარტო გაუყვები, მთელი (საათს დაჰყურებს.) მთელი, (ითვლის ჩუმად.) ექვსი საათი. დიახ, სრულ სიმართლეს მოგახსენებთ, მთელი ექვსი საათი და გზად ერთი სულდგმულიც არ გაიჭაჭანებს. (ლაკის.) პალტო მომაროდე! (ლაკი ჩემოდანს ძირს დგამს, უახლოვდება პოცოს, აწვდის პალტოს, უკან ბრუნდება და ისევ ჩემოდანს დასწვდება.) ეს დამიკავე. (პოცო მათრახს გაუწოდებს, ლაკი უახლოვდება, მაგრამ რაკი ორივე ხელი დაკავებული აქვს, კბილებით ართმევს მათრახს და ისევ უკან იხევს. პოცო ცდილობს ჩაიცვას პალტო, შეჩერდება.) ჩამაცვი! (ლაკი ყველაფერს მიწაზე აწყობს, უახლოვდება, აცმევს პალტოს, უკანვე ბრუნდება და იღებს თავის ტვირთს.) უკვე სიცივე იგრძნობა. (პალტოს იკრავს, იხრება, აიხედ-დაიხედავს, სწორდება.) მათრახი! (ლაკი უახლოვდება, მის წინ მდაბლად იხრება. პოცო უხეშად გამოგლეჯს კბილებიდან მათრახს... ლაკი უკან-უკან იხევს.)

უნდა მოგახსენოთ, მეგობრებო, რომ მიჭირს ჩემი მსგავსი ხალხის უმისოდ. (სათვალეს იკეთებს, ორივეს ათვალიერებს მის მსგავსებს.) უიმათოდ მაშინაც კი მიჭირს, როცა მსგავსება მიახლოებითია. (იდრობს სათვალეს. ლაკის.) სკამი! (ლაკი მიწაზე დგამს ჩემოდანსაც, კალათსაც, უახლოვდება, შლის სკამს, გაბრუნდება, ისევ იღებს ჩემოდანს და კალათს. პოცო ჯდება, მათრახის ტარს მკერდზე მიაბჯენს ლაკის, შემდეგ ტარიტვე უკან მიაგდება.) მიიწიე! (ლაკი უკან იხევს.) კიდევ! (ლაკი კიდევ იხევს უკან.) გეყოფა! (ლაკი გაშეშდება. ვლადიმირს და ესტრაგონს.) ამიტომაც, თქვენი ნებართვით, ერთხანს თქვენთან დავყოფ, სანამ ხელახლა გზას გავუდგებოდე. (ლაკის.) კალათი მომართვი! (ლაკი უახლოვდება. მიართმევს კალათს და თავის ადგილზევე ბრუნდება.) სუფთა ჰაერი მადას მიღიზიანებს. (კალათს თავს მოხსნის, ამოიღებს წიწილს, პურს და ერთ ბოთლ ღვინოს. ლაკის.) კალათი მომამორე! (ლაკი უახლოვდება, აიღებს კალათს, ოდნავ უკან იხევს და ადგილს მიეყინება.) იქით! (ლაკი უკან იხევს.) კმარა! (ლაკი გაშეშდება.) ყარს ეს ოხერი. (გულიანად მოსვამს

ბოთლიდან ღვინოს.) თქვენ გაგიმარჯოთ! (ბოთლს მიწაზე დგამს. ჭამს.)

(სიჩუმეა. ცოტა მოთამამებული ესტრაგონი და ვლადიმირი გარს უვლიან ლაკის, თავიდან ფეხებამდე ათვალეიერებენ. პოცო ხარბად ნთქავს წიწილს და სანამ ძვალს გადასაგდებად გაიმეტებდეს, წიწკნის თავგამეტებით. ლაკის ნელ-ნელა მუხლები ეკეცება, მაგრამ როგორც კი კალათი და ჩემოდანი მიწას შეეხება, შეკრთება, სწორდება და შემდეგ ისევ ნელ-ნელა ეკეცება მუხლები, მთელი სხეული ისე ერწევა, თითქოს ზეზეურად სძინავსო.)

ესტრაგონი. რა ემართება?

ვლადიმირი. დაიღალა ალბათ.

ესტრაგონი. ტვირთს რატომ ძირს არ დადგამს?

ვლადიმირი. მე რა ვიცი! (სულ ახლოს მიდიან.) ფრთხილად!

ესტრაგონი. გამოველაპარაკო?

ვლადიმირი. ერთი შეხედე. (ანიშნებს.) კისერზე შეხედე.

ესტრაგონი (უყურებს კისერზე). ვერაფერს ვამჩნევ.

ვლადიმირი. აბა ჩემს ადგილზე დადექი.

(ესტრაგონი ვლადიმირის ადგილზე გადაინაცვლებს.)

ესტრაგონი. უჰ!

ვლადიმირი. კისერი ერთიანად გადაყვლეფილი აქვს.

ესტრაგონი. თოკისგან.

ვლადიმირი. ჰო, თოკი უხეხავს.

ესტრაგონი. აბა რა იქნება.

ვლადიმირი. ეს უკვე იარაა, და თანაც სამიში.

ესტრაგონი. თან ზედ რამხელა კვანძი ადევს. (ისევ თავიდან ფეხებამდე ათვალეიერებენ. ლაკის სახეში შეაჩერდებიან).

ვლადიმირი. კაცმა რომ თქვას, სულაც არ არის ულამაზო.

ესტრაგონი (მხრებს იჩეჩავს, იმანჭება). ვითომ?

ვლადიმირი. ეგ არის, რომ ცოტა მოშვებულია.

ესტრაგონი. დორბლიანია.

ვლადიმირი. უჭერს თოკი.

ესტრაგონი. შეხედე, პირზე ქაფი მოადგა.

ვლადიმირი. იქნება იდიოტია.

ესტრაგონი. კრეტინია.

ვლადიმირი (აკვირდება). მგონი, ჩიყვი უნდა ჰქონდეს.

ესტრაგონი (ისიც აკვირდება). დანამდვილებით ვერ იტყვი.

ვლადიმირი. თითქოს სული ეხუთებო.

ესტრაგონი. აბა რა იქნება!

ვლადიმირი. თვალეებზეც დააკვირდი.

ესტრაგონი. რა სჭირს თვალეებზე?

ვლადიმირი. სადაცაა ბუდიდან გადმოუცვივა.

ესტრაგონი. ახლავე გასძვრება სული.

ვლადიმირი. ვინ იცის! (პაუზა.) ჰკითხე აბა რამე.

ესტრაგონი. ღირს კი?

ვლადიმირი. რა გეხარჯება.

ესტრაგონი (გაუბედავად). ბატონო...

პოცო. თავი დაანებეთ. (ისინი პოცოსკენ მოტრიალდებიან. პოცო მორჩა ჭამას და ხელუკუღმა იწმენდს პირს.) ვერ ხედავთ, დადლილია და დასვენება სჭირდება. კალათი აიღე! (ასანთს გაჰკრავს და ჩიბუხს მიუახლოებს. ლაკი წიწილის ძვლებს დაინახავს და ხარბად დააჩერდება. ადგილიდან არ იძვრის, პოცო ასანთს ესვრის ლაკის და თოკს ეწევა.) არ გესმის, ღორო, კალათი მოაშორე-მეთქი! (ლაკი დაბარბაცდება, გონს მოდის, უახლოვდება პოცოს, იღებს კალათს, ჩადგამს შიგ ბოთლს და ისევ ძველ ადგილს უბრუნდება. ესტრაგონიც ხარბად დაჰყურებს ძვლებს. პოცო კიდევ ერთხელ გაჰკრავს ასანთს და ჩიბუხს უკიდებს.) მოდი და ამის იმედით იცხოვრე, არაფრისათვის არ უქნია ღმერთს. (ეწევა, კვამლს გამოუშვებს, უფრო მოხერხებულად ჯდება.) აი, ახლა კი კარგად ვარ.

ესტრაგონი (გაუბედავად). ჩემო ბატონო...

პოცო. რაო, გეთაყვა?

ესტრაგონი. მმმ... თქვენ ხომ აღარ... ხომ აღარ დაგჭირდებათ ეს ძვლები?

ვლადიმირი (აღშფოთებით). რამე დაგემართებოდა, რომ მოგეთმინა?

პოცო. რა უჭირს მერე, შეკითხვის ნება ყველასა აქვს. მჭირდება თუ არა მე ეს ძვლები? (მათრახის ტარით ქეჯავს ძვლებს.) არა, პირადად მე აღარ მჭირდება. (ესტრაგონი ნაბიჯს გადადგამს.) მაგრამ... (ესტრაგონი ჩერდება.) მაგრამ, წესით ისინი ახლა ჩემს მსახურს ეკუთვნის და, ცხადია, მე კი არა, მას უნდა დაეკითხოთ. (ესტრაგონი ლაკის მიუბრუნდება, კითხვა ვერ გადაუწყვეტია.) ჰკითხეთ, ჰკითხეთ, ნუ გერიდებათ, ყველაფერზე გიპასუხებთ. (ესტრაგონი ლაკის უახლოვდება, მის წინ შეჩერდება.)

ესტრაგონი. ჩემო ბატონო... უკაცრავად... ბატონო... (ლაკი ყურადღებას არ აქცევს. პოცო მათრახს გაატკაცუნებს, ლაკი თავს მაღლა აიღებს.)

პოცო. შენ გეკითხებიან, პირუტყვო, უპასუხე! (ესტრაგონს.) ჰკითხეთ, ხელახლა ჰკითხეთ.

ესტრაგონი. ჩემო ბატონო, უკაცრავად, გჭირდებათ ეს ძვლები? (ლაკი დაჟინებულ მზერას არ აშორებს ესტრაგონს.)

პოცო (აღტაცებულია). ბატონოო, აღარ შემიძლია! (ლაკი თავს დახრის.) ამოშაქრე, გინდა თუ არა? (ლაკი ღუმს. ესტრაგონს.) თქვენი იყოს. (ესტრაგონი მივარდება და ღრღნის ძვლებს.) უცნაური ამბავია. ჯერ არ მომხდარა, ძვლებზე უარი ეთქვას. (შეშფოთებული აკვირდება ლაკის.) ისღა აკლია, ოინი მიყოს და ჩემი სათრევი გახდეს, ავადმყოფი. (ამოიღებს ჩიბუხს.)

ვლადიმირი (იფეთქებს). თავლაფის დასხმაა და მეტი არაფერი!

(სიჩუმე. ესტრაგონი ძვლებს თავს ანებებს და გამტერებული შეჰყურებს ხან პოცოს, ხან ვლადიმირს. პოცო მშვიდაა. ვლადიმირი უფრო და უფრო ირევა.)

პოცო (ვლადიმირს). თქვენ რაიმე კონკრეტული გაქვთ მხედველობაში?

ვლადიმირი (თავგანწირული გამბედაობით, ბორძიკით, ნაწყვეტ-ნაწყვეტად). ასე მოეპყრო... ადამიანს... მე მიმაჩნია, რომ... ადამიანისათვის ეს... არა... ეს სამარცხვინოა, თავლაფის დასხმაა!

ესტრაგონი (არ სურს ჩამორჩეს ვლადიმირს). თავის მოჭრაა! (კვლავ ძვლებს მიუბრუნდება, ხრავს.)

პოცო. რა ძალიან მომთხოვნი ყოფილხართ. (ვლადიმირს.) კადნიერებაში ნუ ჩამომართმევთ და რამდენი წლისა ხართ? (სიჩუმე.) სამოცის? სამოცდაათის? (ესტრაგონს.) მაინც რა ხნისა იქნება?

ესტრაგონი. მას ჰკითხეთ!

პოცო. თავმდაბლობა, შესაძლოა, მართლაც, თავზე არ გადამდის. (ჩიბუხს მათრახის ტარს ურტყამს, გადმობერტყავს და წამოდგება.) ჩემი წასვლის დროც მოვიდა. კომპანიისთვის მადლობას მოგახსენებთ. (დაფიქრდება.) ხომ არ აჯობებდა, ერთიგ გამებოლებინა, თქვენ რას იტყვით? (ხმას არ იღებენ.)

არა, საერთოდ ცოტას ვეწევი. ორჯერ ზედიზედ ჩემს დღეში არ მომიწევია. ეს (ხელს გულზე მიიღებს.) გულისცემას მიჩქარებს. ათასი სიფრთხილის მიუხედავად ნიკოტინი მაინც შეიწოვება (ოხრავს.) მაგრამ რას იზამ.

(დუმილი.) მაგრამ იქნებ თქვენ არ ეწევით? ბოლოს და ბოლოს, ამას არსებითი მნიშვნელობა არცა აქვს. (სიჩუმე.)

კი, მაგრამ, როგორ დავჯდე ისე, რომ ბუნებრივი გამოვიდეს. ახლა, როცა უკვე ავდექი... რომ არ ვაფიქრებინო, თითქოს, მე... როგორ ვთქვა... რომ თითქოს არაქათი გამომეცალა. (ვლადიმირს.) თქვენ, ვგონებ, რაღაცა თქვით. (სიჩუმე.) თუ არაფერი გითქვამთ? (სიჩუმე.) ამას მნიშვნელობა არა აქვს. ვნახოთ...

(ჩაფიქრდება.)

ესტრაგონი. ვჭამე. ესეც ასე. ასე არ სჯობს! (ძვლებს ჯიბეში იტენის).

ვლადიმირი. წავიდეთ.

ესტრაგონი. უკვე?

პოცო. ერთ წუთს მოითმინეთ, თუ შეიძლება (ქაჩავს თოკს. ლაკის.) სკამი! (მათრახით ანიშნებს სკამზე. ლაკი სკამს გადმოდგამს.) უფრო ახლოს! საკმარისია! (ისევ ჯდება).

(ლაკი თავის ადგილზევე ბრუნდება და ჩემოდანსა და კალათს იღებს ხელში). აი, ისევ დავჯექი. (ჩიბუხს ხელახლა ტენის).

ვლადიმირი. წავიდეთ.

პოცო. მგონი, მე არ გაგდებთ. რა გეჩქარებათ, დარჩით კიდეც ცოტა ხანს, იქნებ არ ინანოთ.

ესტრაგონი (რადაც სახეირო იგრძნო). ჩვენ არ გვეჩქარება.

პოცო (აბოლებს). პირველს მაინც სულ სხვა გემო აქვს. (ჩიბუხს პირიდან გამოიღებს.) მე მინდა ვთქვა, რომ მეორე ვერაა ის, რაც პირველი. (ისევ პირში იღებს ჩიბუხს.) მაგრამ მაინც სასიამოვნოა.

ვლადიმირი. მე მივდივარ.

პოცო. ჩემი ატანა აღარ შეუძლია. არა, რა თქმა უნდა, დიდი გულკეთილი კაცი არ მეთქმის, მაგრამ ამისთვის ჩხუბი სად გაგონილა, კარგად დაფიქრდით, ნაჩქარევად ნურაფერს მოიმოქმედებთ. ვთქვათ წახვედით ახლა, დღისით, მზისით, რამდენიც არ უნდა ილაპარაკოთ, ახლა მაინც დღეა. (სამივენი ცას ახედავენ.) კეთილი და პატიოსანი, წახვედით, მერე რა მოჰყვება ამას? (ჩიბუხს პირიდან გამოიღებს და თამბაქოს დაჰყურებს.) ჩამიქრა. (ისევ უკიდებს, აბოლებს.) ვინ შეხვდება გოდეს? გოდეა თუ გოდო. თუ გოდენი. მოკლედ, გესმით, ვისზეც გეუბნებით... იმას, ვისზეც თქვენი მომავალია დამოკიდებული. (დუმილი.) ასეა თუ ისე, უახლოესი მომავალი.

ესტრაგონი. მართალს ამბობს.

ვლადიმირი. მაგას როგორ მიხვდით? საიდან გაიგეთ?

პოცო. ხმა ამოვადებინე, მაღლობა ღმერთს. ცოტაც და დამიმეგობრდება.

ესტრაგონი (ლაკიზე ანიშნებს). იმხელა ტვირთი ხელში რომ უჭირავს, ძირს ვერ დადგამს?

პოცო. გოდოს გაცნობა მეც დიდად მუამება. რაც მეტ ხალხს ვიცნობ, მით ბედნიერი ვარ. ყველაზე უბადრუკი არსებისგანაც კი რაღაცას სწავლობ, მდიდრდები, საკუთარ კეთილდღეობასაც უფრო მეტად აფასებ, და აი, თვით თქვენც კი (დაჟინებით, ყურადღებით შესცქერის ხან ერთს, ხან მეორეს, რათა აგრძნობინოს, ორივე მყავხართ მხედველობაშიო), ვინ იცის, თვით თქვენც კი, იქნებ უკვე რაღაც შემძინეთ.

ესტრაგონი. თავის ტვირთს რატომ ძირს არ დადგამს?

პოცო. პირადად მე გამიკვირდებოდა, რომ დაედგა.

ვლადიმირი. თუ არ ვცდები, თქვენ გეკითხებიან.

პოცო (აღტაცებით). მეკითხებიან? ვინ? რას? (დუმილი.) სულ ახლახან, წუთის წინ, დალაპარაკებას ვერ ბედავდით, შიშით კანკალებდით. „ბატონოო“ ასე მომმართავდით. ახლა კი კითხვას კითხვაზე მაყრით. არა, ამას კეთილი ბოლო არ უჩანს.

ვლადიმირი (ესტრაგონს ლაკისკენ მიახედებს). ეგრე მგონია, ის შენ უნდა გისმენდეს.

ესტრაგონი (მივა და ლაკის გარს შემოუვლის). რა თქვი?

ვლადიმირი. მაგან რაღაცნაირად ყურები ცქვიტა. მიდი, აბა, ახლა ჰკითხე.

ესტრაგონი. რა ვკითხო?

ვლადიმირი. ეგ შენი ტვირთი რა სულ ხელში გიკავია, ძირს რატომ არ დადგამ-თქო.

ესტრაგონი. მეც ამას არ ვეკითხები ჩემს თავს?

ვლადიმირი. შენს თავს კი არა, მაგასა ჰკითხე.

პოცო (შეშფოთებით და ყურადღებით ისმენს ამ რეპლიკებს, თან შიშობს, მეც რომ მკითხეს ეს, არ დაავიწყდეთო.) თქვენ მეკითხებით, რატომ არ დადგამს თავის ტვირთსო, ყოველ შემთხვევაში, თქვენ ასე უწოდებთ — ტვირთსო, არა?

ვლადიმირი. დიახ, დიახ.

პოცო (ესტრაგონს). თქვენც ასე ფიქრობთ, რომ ნამდვილად ტვირთია?

ესტრაგონი (ისევ გარშემო ურბენს ლაკის). როგორ საბერველივით ქშინავს.

პოცო. ახლავე ყველაფერზე გიპასუხებთ. (ესტრაგონს.) რა ამბავია, მოისვენეთ ერთ წამს, პირდაპირ ნერვებს მიშლით.

ვლადიმირი. მოდი აქ.

ესტრაგონი. რა მოხდა?

ვლადიმირი. მოდი აქ, უნდა ილაპარაკოს. (ერთმანეთს მიკრულები გაუნძრევლად დგანან და ელიან).

პოცო. ძალიან კარგი. ყველა ადგილზეა? ყველა მე მიყურებს? მე მიყურე, შე დორო. (ლაკი უყურებს.) ძალიან კარგი. (ჩიბუხს ინახავს. ჯიბიდან პატარა პულვერიზატორს ამოიღებს და ყელს გამოივლებს, შემდეგ პულვერიზატორს ისევ ჯიბეში იღებს. ჩაახველებს, გადმოაფურთხებს, ისევ ამოიღებს პულვერიზატორს, ისევ გამოივლებს ყელს და შემდეგ ინახავს.) მე მზად ვარ. ყველა მისმენს? (მიხედავს ლაკის და თოკს დაქაჩავს.) ახლოს მოიწი! (ლაკი ახლოს მიიწევს.) გეყოფა! (ლაკი შეჩერდება.) ყველანი მზად სართ? (სამივეს მოავლებს თვალს, ბოლოს ლაკიზე შეაჩერებს მზერას, თოკს ეწევა.) აბა? (ლაკი თავს ასწევს.) მე ტყუილუბრალო ლაპარაკი არ მიყვარს. ასე. ახლა კი მისმინეთ. (ფიქრობს.)

პოცო. ისე, რომ ვთქვათ, არსებითად, თქვენ მე რა მკითხეთ?

ვლადიმირი. ჩვენ გკითხეთ, რატომ არ...

პოცო (განრისხებული). რატომ მაწყვეტინებთ! (პაუზა. შედარებით მშვიდად.) ყველამ თუ ასე ერთად ვილაპარაკეთ, ვერასოდეს ვერაფერში ვერ შევთანხმდებით. (პაუზა.) მაშ, რაზე ვლაპარაკობდი? (პაუზა. ხმა-მალღა.) მართლაც, რაზე ვლაპარაკობდი?

(ვლადიმირი მიმიკით, ჟესტებით ცდილობს დაემსგავსოს ადამიანს, რომელსაც ხელში მძიმე ტვირთი უკავია. პოცო უყურებს, მაგრამ ვერ მიმხვდარა.)

ესტრაგონი (თავს ძალას ატანს). ტვირთი, ტვირთი! (თითით ლაკიზე ანიშნებს.) რატომო? სულ ხელში ჭერაო. (წელში იკაკვება, დავრდომილი, აქოშინებული კაცის პოზას იღებს.) ძირს დადგმა რატომ არაო? (წელში იმართება და ტვირთმოშორებული კაცივით შლის მხრებს.) რატომ ასე არაო?

პოცო. აჰა, მესმის, ადრევე უნდა გეთქვათ. ტვირთს ძირს რად არ დადგამსო, არა? ვცადოთ და გავერკვეთ ამ ამბავში. აქვს ამის უფლება? აქვს. და თუ მაინც არ დგამს, მაშ, ასე სურს. სრულიად მარტივი ამბავია. და, მგონი, გავერკვიეთ კიდევ. მაგრამ რატომ სურს ასე? (პაუზა.) ახლავე მოგახსენებთ, ბატონებო.

ვლადიმირი. ყურადღება!

პოცო. ეს იმიტომ, რომ მე მომაწონოს თავი, რომ არ გავაგდო, ჩემთან დავიტოვო.

ესტრაგონი. რაო?

პოცო. იქნებ საკმაოდ ნათლად ვერ გამოვთქვი აზრი. ჩემი გულის მოგებას ცდილობს, რომ მისი თავიდან მოშორება გადავიფიქრო, არა, არც მთლად ეგრეა.

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გნებავთ?

პოცო. მაგას ჩემი გაცურება უნდა, მაგრამ არაფერი გამოუვა.

ვლადიმირი. თქვენ გსურთ იგი თავიდან მოიშოროთ?

პოცო. ფიქრობს, თუ კარგ მზიდავად მოვაჩვენებ თავს, გაბრიყვდება, და არასოდეს არ დამითხოვსო.

ესტრაგონი. თქვენ კი გსურთ დაითხოვოთ?

პოცო. ეგ მზიდავი კი არა, ბებერი კამეჩია. არაფრად აღარ ვარგა.

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გნებავთ?

პოცო. ფიქრობს, თუ დაუღალავ მსახურად მოვაჩვენებ თავს, გული მოუღებება და გადაწყვეტილებას შეიცვლისო. აი მთელი მაგისი უბადრუკი ფილოსოფია. თითქოს შავი მუშები მაკლდეს. (სამივე ლაკის მისჩერებია.) ატლასი იუპიტერის ვაჟიშვილია! (დუმილი.) ესაა

სულ, მგონი, გიპასუხეთ კითხვაზე. სხვას ხომ არაფერს შემეკითხებით?
(პულვერიზატორს ჩაჰკირკიტებს.)

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გადაწყვიტეთ?

პოცო. არ დაგავიწყდეთ, რომ თუ არა შემთხვევა, შესაძლოა, მე ვყოფილიყავი მაგის ადგილზე. ყველას თავისი ერგება.

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გნებავთ?

პოცო. სრული ჭეშმარიტებაა. მაგრამ მისი გაგლების ნაცვლად, ხომ შემეძლო ასეც მოვქცეულიყავი. მე მინდა ვთქვა, იმის ნაცვლად, რომ პანდურის კვრით გამეგლო-მეთქი, ჩემი გულკეთილობით წმინდა მაცხოვრის ბაზარზე მიმყავს, სადაც გარკვეულ ფასად ალბათ ვინმეს შევაჩეჩებ. მაგრამ, თუ სიმართლე გნებავთ, ეგენი ისეთი პირუტყვები არიან, გულითაც რომ ეცადო, თავიდან ეერ მოიშორებ. ადგილზევე უნდა ჩააძაღლო, ყველაზე კარგი ეს იქნება. (ლაკი ტირის).

ესტრაგონი. შეხედე, ტირის.

პოცო. დავრდომილ ძაღლსაც კი მეტი თავმოყვარეობა ექნება. (ცხვირსახოცს აწვდის ესტრაგონს.) წიღით, ანუგეშეთ, რაკი ეგრე გეცოდებათ. (ესტრაგონს ვერ გადაუწყვეტია.) მიღით, შეუმრეთ ცრემლი, რომ ისე ხელნაკრავად არ იგრძნოს თავი. (ესტრაგონს მაინც ვერ გადაუწყვეტია.)

ვლადიმირი. მომე, მე შევუმშრალებ.

(ესტრაგონი არ უთმობს. ერთმანეთს სტაცებენ ცხვირსახოცს და ბავშვებივით ძიძგილაობენ.)

პოცო. ჩქარა, თორემ სადაც არის მორჩება ტირილს. (ესტრაგონი უახლოვდება ლაკის, ცხვირსახოციან ხელს გაიწვდის, რომ ცრემლი მოსწმინდოს. ლაკი კი, რაც ძალი და ღონე აქვს, წვივში წიხლს უთავაზებს. ესტრაგონი სიმწრის კვნესით უკან დაიხევს, და სცენაზე მოკელაობს.) აბა, ჩემი ცხვირსახოცი!

ესტრაგონი. დამამტვრია ამ პირუტყვმა, ამ ღორმა. (შარვლის ტოტს აიწევს.)

პოცო. ხომ გეუბნებოდით, უცხო ხალხი არ ეპიტნავება-მეთქი.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მიჩვენე რა გიყო. (ესტრაგონი უჩვენებს ფეხს.)

ვლადიმირი (ზიზღით მიუბრუნდება პოცოს). სისხლი მოსდის ფეხიდან.

პოცო. ო, სისხლი კარგი ნიშანია.

ესტრაგონი (ნატკენ ფეხს აქნევს). უკვე ვეღარც ვივლი.

ვლადიმირი (ნაზად). მე აგიყვან და ხელით გატარებ. (პაუზა.) თუ აუცილებელი დარჩა.

პოცო. დამშვიდდა, აღარ ტირის. (ესტრაგონს.) აი თქვენ კი, ერთგვარად, მისი ადგილი დაიკავეთ, თითქოს შეენაცვლეთ მას. ადამიანის ცრემლები — მუღმივი სიდიდეა. საკმარისია, სადმე ერთი ატირდეს და სხვაგან მეორე დაჩუმდება. სიცილიც ეგრება; (იციინის.) და დროს ნუ დავემდურებით, ავად ნუ მოვიხსენებთ. ეს დრო წინა სხვა დროებზე უფრო დაღუპული არაა. (დუმილი.) მაგრამ კარგადაც ნუ მოვიხსენებთ (დუმილი.) ნურც ავად, ნურც კარგად ნუ მოვიხსენებთ. (დუმილი.) რაც შეეხება ხალხს, ცხადია, ხალხი მომრავლდა.

ვლადიმირი. სცადე, იქნებ გაიარო. (ესტრაგონი ფეხს დგამს, კოჭლობით გაივლის, ლაკის წინ შეჩერდება, შეაფურთხებს და იმავე ადგილზე ჯდება, სადაც პირველად, ფარდის ახდისას იჯდა.)

პოცო. და ყველა ეს საუცხოო ამბები იცით, ვინ მასწავლა? (პაუზა. ლაკიზე მიუთითებს.) ამან.

ვლადიმირი (ცას შეჰყურებს). ოოჰ, როდის დადამდება.

პოცო. ეგ რომ არა, ჩემი ყველა აზრი და გრძნობა ბილწი და უბადრუკი უნდა ყოფილიყო. ეს ჩემი ხელობის ბრალია. თუმცა ახლა ამას რა მნიშვნელობა აქვს!.. ვიცოდი, რომ სათნოება, სილამაზე, ქმმარიტება ჩემთვის მიუწვდომელი ცნებებია, და აი მაშინ, ეს დებილი ვიყიდე.

ვლადიმირი (უნებურად ცას თვალს მოაშორებს). დებილი?

პოცო. ეს მთელი სამოცი წლის წინათ იყო (საათს დახედავს.) დიას, თითქმის სამოცი წლის წინ. (თავმომწონედ გაიჯგიმება.) და აბა,

ვინმე იტყვის ჩემზე ამ ხნისააო? მაგას რომ უყურებთ, მაგასთან შედარებით მართლა ბავშვი მარ. (დუმილი. ლაკის.) ქუდი მოიძრე!

(ლაკი დგამს კალათს. ქუდს მოიხდის, ხშირი თეთრი თმა ლოყებზე ჩამოეწეწება, ქუდს იღლიაში ამოიჩრის და კვლავ ხელში იღებს კალათს.)

პოცო. ახლა მეც მიყურეთ. (ქუდს იძრობს. თავი ერთიანად გამელოტებია. იხურავს ქუდს.) ხედავთ?

ვლადიმირი. რას ნიშნავს დებილი?

პოცო. რა ციდან ჩამოსულივით მეკითხებით. თქვენ რა, ამ ქვეყანაზე არ დადიხართ? ოდესღაც, მასხარები ჰყავდათ, ახლა დებილები ჰყავთ. ოღონდ, რა თქმა უნდა, იმათ, ვისაც ამის შეძლება მოსდევს.

ვლადიმირი. და ახლა აგდებთ მაგას, ასე ძველსა და ერთგულ მსახურს?

ესტრაგონი. ღორი!

(პოცო სულ უფრო და უფრო ნერვიულობს.)

ვლადიმირი. როცა მთელი წვენი გამოსწოვებ, ახლა ისვრით გზაზე როგორც (ეძებს სიტყვას), როგორც ბანანის ნაფცქვენს? დამეთანხმეთ, რომ ეს... ეს...

პოცო (კვნესით თავზე იტაცებს ხელს). არა, აღარ შემიძლია... ვეღარ გავუძლებ... რომ იცოდეთ, რას მიშვრება... ვერც კი წარმოიდგენთ... არა, უნდა მომწყდეს თავიდან, (ხელებს იქნევს.) ნამდვილად ჭკუიდან ვიშლები. (თავი უღონოდ ჩამოუვარდება.) აღარ შემიძლია მეტი... აღარ შემიძლია (დუმილი. ყველა პოცოს მისჩერებია. ლაკი კანკალებს.)

ვლადიმირი. რა ჰქნას, მეტი აღარ შეუძლია.

ესტრაგონი. საშინელებაა.

ვლადიმირი. ჭკუიდან იშლება...

ესტრაგონი. აუტანელია.

ვლადიმირი (ლაკის). როგორ ბედავთ, ან როგორ არ გრცხვენიათ? ასეთი კარგი, კეთილი პატრონი გყავთ... და ასე აწამებთ! ამდენი წლის შემდეგ... არა, მართლა და მართლა...

პოცო (ტირილით). ადრე ისეთი ჭკვიანი იყო... მეხმარებოდა... მართობდა... ჩემი კეთილი ანგელოზი მეგონა... ახლა რამ გადარია... მკლავს პირდაპირ.

ესტრაგონი (ვლადიმირს). უნდა, რომ მაგის ნაცვლად სხვა აიყვანოს?

ვლადიმირი. რა თქვი?

ესტრაგონი. გამაგებინე, უნდა, რომ ეგ გაუშვას და მაგის ადგილზე სხვა აიყვანოს?

ვლადიმირი. არა მგონია.

ესტრაგონი. ვკითხოთ.

პოცო (დამშვიდებული). ბატონებო, არც კი ვიცი, გონს ვერ მოვსულვარ, რა დამემართა. გთხოვთ მაპატიოთ და ყველაფერი დაივიწყოთ. (კიდევ უფრო აილაგმავს თავს.) ადარც ის მახსოვს, რას ვამბობდი, მაგრამ დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, რაც არ უნდა მეთქვა, წვეთი სიმართლე არ იქნებოდა. (წელში გაიმართება, მკერდში მუჟს იცემს.) განა მე ისეთი კაცი ვჩანვარ, ვინმეს დავეჩაგვრინო? — თავი ვაწვალე ბიწო? როგორ გეკადრებათ! (ჯიბებს იჩხრეკს.) ეს ჩიბუხი სადღა დამეკარგა? სად უნდა გამქრალიყო?

ვლადიმირი. საუცხოო სადამოა.

ესტრაგონი. დაუვიწყარი.

ვლადიმირი. ჯერ სადა ხარ.

ესტრაგონი. კიდევ კარგა ხანს გასტანს.

ვლადიმირი. კარგა ხანს კი არა, ეს-ესაა დაიწყო.

ესტრაგონი. მე და შენ თითქოს სადღაც წარმოდგენას ვესწრებო.

ვლადიმირი. ცირკში.

ესტრაგონი. მიუზიკ-ჰოლში.

ვლადიმირი. ცირკში.

პოცო. მაინც სად უნდა გამქრალიყო ჩემი ჩიბუხი?

ესტრაგონი. აი, ნამდვილი შტერი, თავისი საქმუტუნო დაჰკარგვია. (ხმამაღლა იცინის.)

ვლადიმირი. მე ახლავე მოვალ. (კულისებისაკენ მიემართება.)

ესტრაგონი. მანდვია, ღერეფნის ბოლოს, მარცხნივ.

ვლადიმირი. თვალი დაიჭირე, ჩემი ადგილი არავინ დაიკავოს. (გაღის.)

პოცო. ჩიბუხი დავკარგე.

ესტრაგონი (სიცილით იჭაჭება). ოჰ, მომკლა, მომკლა სიცილით.

პოცო (თავს მაღლა აიღებს). შემთხვევით თქვენ ხომ არ დაგინახავთ? (უეცრად შეამჩნევს, რომ ვლადიმირი გასულა, გულდაწყვეტილია.) ისე წასულა, არც კი გამომეთხოვა. მაინც რა გულმა უქნა. ნუთუ ვერ მოითმენდა?

ესტრაგონი. სულ არ ითმენდა?

პოცო. არა (პაუზა), თუ ასეა, რა მეთქმის.

ესტრაგონი. აბა, ერთი აქეთ მობრძანდით.

პოცო. რისთვის?

ესტრაგონი. დაინახავთ რისთვის.

პოცო. უნდა ამაყნოთ?

ესტრაგონი. მალე, მალე, ვეღარ მოუსწრებთ. (პოცო ღგება და ესტრაგონს უახლოვდება.)

ესტრაგონი. ხედავთ?

პოცო. ოჰო-ჰოო!

ესტრაგონი. მორჩა, უკვე გათავდა. (შემოდის ვლადიმირი, სახე ჩამოსტირის. გზიდან ჩამოიშორებს ლაკის. პოცოს დასაკაც სკამს ფეხს გაჰკრავს: ნერვიულად ბოლთას სცემს.)

პოცო. უკმაყოფილო ჩანს?

ესტრაგონი (ვლადიმირს). რაც ყველაზე საინტერესო იყო, დღეს ის გამოტოვე. (ვლადიმირი შეჩერდება, ფეხით გადასროლილ სკამს თავის ადგილზე დადგამს და შედარებით დამშვიდებული ისევ წინ და უკან დაღის.)

პოცო. მშვილდება თანდათან. (სცენას მიმოავლებს თვალს.) ირ-გვლივაც ყველაფერი მშვილდება. დედამიწასაც უდიდესი სიმშვიდე ეუფლება. მისმინეთ! (ხელს შემართავს.) პანს სძინავს.

ვლადიმირი (შეჩერდება). როდის დაღამდება, ბოლოს და ბოლოს, (სამივენი ცას უყურებენ.)

პოცო. დაღამებამდე აქ უნდა დარჩეთ?

ესტრაგონი. საქმე ისაა, რომ... ხომ მოგეხსენებათ...

პოცო. რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა, ცხადია... მეც თქვენს ადგილზე, იმას რომ ველოდებოდე. გოდენია თუ გოდე, თუ გოდო, მოკლედ, გესმით ვიზუც გეუბნებით, მეც ალბათ გვიან ღამემდე ფეხს არ მოვიცვლიდი. (დასაკეც სკამს დაჰყურებს.) ძალიან მინდა დავჯდე, და ვერ კი მომიხერხებია.

ესტრაგონი. იქნებ გიშველოთ?

პოცო. შესაძლოა; ოღონდ თუ მთხოვთ.

ესტრაგონი. გთხოვთ? რას?

პოცო. თუ მთხოვთ, დაბრძანდითო.

ესტრაგონი. და ეს გიშველით?

პოცო. ვფიქრობ, მიშველის.

ესტრაგონი. დიდი სიამოვნებით. აბა, მამ! კეთილ ინებეთ, ბატონო, დაბრძანდით, გთხოვთ.

პოცო. არაფერი მიჭირს, გეთაყვა, ნუ წუხდებით, არ ღირს. (პაუზა, ხმადაბლა.) კიდეც მთხოვეთ.

ესტრაგონი. აბა, ფეხზე როგორ უნდა იდგეთ, ასე შეიძლება გაცივდეთ კიდეც.

პოცო. შეიძლება გავცივდე?

ესტრაგონი. უეჭველად.

პოცო. თქვენ მართალი ხართ, დავჯდები. (ჯდება.) გმადლობთ, ჩემო კარგო, ესეც ასე. აი, მეც დავჯექი. (საათს დაჰყურებს.) ოღონდ კი არ დამაგვიანდეს. უნდა მივუსწრო.

ვლადიმირი. დრო კი გაქვავდა.

პოცო (ყურთან მიაქვს საათი). ეგ არ დაიჯეროთ, ჩემო ბატონო, ეგ არ იფიქროთ, ყველაფერი დაიჯერეთ და ეგ კი არა.

ესტრაგონი (პოცოს). მაგას დღეს ყველაფერი უკუღმართად და შავად ეჩვენება.

პოცო. ყველაფერი, ცის გარდა. (იცინის, საკუთარი ენამახვილობით კმაყოფილია.) მოთმინება, მოთმინება უნდა იქონიოთ. ისე კი, ახლა ვრწმუნდები, აქაურები არ უნდა იყოთ, რაკი არ გცოდნიათ, როგორ ბინდდება აქ, ჩვენში. გინდათ გიამბოთ? (დუმან. ესტრაგონი და ვლადიმირი ისევ ჩაჰკირკიტებენ ერთი თავის ფეხსაცმელს, მეორე — ქუდს. ლაკის ქუდი გადასძვრა და მიწაზე დაუვარდა, მაგრამ ამას ვერ ამჩნევს.)

მინდა რამით გასიამოვნოთ. (ჯიბიდან პულვერიზატორს იღებს და სუნამოს ისხურებს.) გთხოვთ, წამით ყურადღება მომაპყროთ.

(ესტრაგონი და ვლადიმირი მაინც თავ-თავისი საქმით გართულან, ლაკის თითქმის სძინავს. პოცო მათრახს გაატკაცუნებს, მაგრამ ტკაცანის ხმა სუსტად, ძლივს გაისმის.) ამ მათრახს რაღა დაემართა? (დგება, და ძლიერად დაიქნევს მათრახს. ტკაცანი უფრო მკვეთრად ისმის. ლაკი შეკრთება, ესტრაგონსა და ვლადიმირს ხელიდან უვარდებათ ერთს ფეხსაცმელი, მეორეს — ქუდი. პოცო განზე გადაისვრის მათრახს.) სულ აღარ ვარგა ეს მათრახი. (გადახედავს თავის აუდიტორიას.) რას ვამბობდი წელან?

ვლადიმირი. წავიდეთ.

ესტრაგონი. ფეხზე რატომ დგახართ, ეგრე შეიძლება გაცივდეთ კიდევ.

პოცო. მართალი ხართ. (ჯდება. ესტრაგონს.) რა გქვიათ?

ესტრაგონი. კატულუსი.

პოცო (ვერ გაიგონა). აჰა, დიახ, აი, შელამდა კიდევ. (თავს აიღებს.) რა მოხდა, ბოლოს და ბოლოს, მომაქციეთ ერთ წამს ყურადღება, თორემ როდემდე უნდა ვილაპარაკო ასე. (ცას უყურებს.) ახედეთ. (ყველანი ცას ახედავენ. ლაკის გარდა, რომელიც ისევ თვლემს. პოცო, როგორც კი შენიშნავს ამას, დაქაჩავს თოკს.) ახედავ თუ არა ცას, პირუტყვო. (ლაკი ცას

ახედავს.) გეყოფათ, საკმარისია. (ყველა თავს დახრის.) რა არის მასში არაჩვეულებრივი, იმ ცაში? უფერულია, ნათელი, როგორც ყველგან ცა, ამ დროს. (პაუზა.) ამ განედებში. (პაუზა.)

კარგ ამინდში. (პათეტიურ-ლირიული ტონით.) ერთი საათის (დახედავს საათს და ჩვეულებრივი ტონით განაგრძობს), ან დაახლოებით ერთი საათის წინ (ისევ ლირიული ტონით), მას შემდეგ, რაც (შეყოვნდება, კვლავ ჩვეულებრივი ტონით), ასე, ვთქვათ, დილით ათი საათიდან (ამაღლებული განწყობილებით), განუწყვეტლად მეწამული და თეთრი სხივების ჩქერალს გვადვრიდა, ცამ თანდათან დაკარგა ბრწყინვალება, ფითრდებოდა, იცრიცებოდა. (ხელების მოძრაობას ააყოლებს, შემდეგ თანდათან დაუშვებს ხელებს.) მკრთალდებოდა, შემდეგ სულ უფრო მეტად, სულ უფრო და უფრო მეტად, ვიდრე — ჭახ! — ყველაფერი არ გათავდა. და იქმნა ცა უძრავი და ქუფრი! მაგრამ (დამრიგებლური ტონით, ხელს შემართავს), მდუმარებისა და სიმშვიდის ამ საფარველს მიღმა მოგელავს ღამე, და სადაცაა იგი თავს დაგვაცხრება — ჰოპ! — აი ასე! (დაცხრება, ჩვეულებრივი ტონით.) სწორედ იმ წამში, როცა ყველაზე ნაკლებად ელი. აი, როგორ ხდება ეს ყველაფერი ამ თახსირ დედამიწაზე. (ხანგრძლივი სიჩუმე.)

ესტრაგონი. და რაკი ეს იცი...

ვლადიმირი. ცოტა მოთმინებაც უნდა იქონიო.

ესტრაგონი. იცი, რასაც უნდა ელოდე.

ვლადიმირი. და არც საწუხარია რამე.

ესტრაგონი. მარტო უნდა იჯდე და ელოდე.

ვლადიმირი. მაგას შეჩვეულები ვართ. (ძირს დავარდნილ ქუდს აიღებს, დახედავს, დაფერთხავს, იხურავს.)

პოცო. აბა, რას იტყვით, როგორი იყო ჩემი გამოსვლა? (ესტრაგონი და ვლადიმირი შეჰყურებენ პოცოს, ვერაფერი გაუგიათ.) კარგი იყო? არა უშავდა? თუ ისე? თუ არაფრად არ ვარგოდა?

ვლადიმირი (ვლადიმირი პირველი მიხვდება). ო, შესანიშნავი იყო, ძალიან, ძალიან კარგი.

პოცო (ესტრაგონს). თქვენ, ბატონო, თქვენ რაღას ფიქრობთ?

ესტრაგონი. (ინგლისური აქცენტით). ო, შესანიშნავი იყო, ძალიან, ძალიან, ქარგი.

პოცო. (გულმხურვალედ). გმადლობთ, ბატონებო, გმადლობთ, მე ისე მჭირდება მხარდაჭერა... (დაფიქრდება.) მარამ ბოლოს მაინც, ცოტა მივაფუჩეჩე. თქვენ ვერ შენიშნეთ?

ვლადიმირი. შესაძლოა, მართლაც იყო ოდნავ რაღაც, მაგრამ სულ ცოტათი, სულ უმნიშვნელოდ.

ესტრაგონი. მე ვიფიქრე საგანგებოდ აკეთებს-მეთქი.

პოცო. საქმე ისაა, რომ ცუდი მენსიერება მაქვს. (ღუმილი.)

ესტრაგონი. ჯერჯერობით ისეთი არაფერი ხდება.

პოცო (გულდაწყვეტილია). მოგწყინდათ?

ესტრაგონი. (ირონიით). ცოტ-ცოტა.

ვლადიმირი. ჰო, ზოგჯერ უფრო მოგვილხენია ხოლმე. (ხმას არ იღებენ, პოცო თავს ებრძვის.)

პოცო. ბატონებო, თქვენ მე დამაფასეთ... (არჩევს სიტყვას.) ღირსსაკადრისად.

ესტრაგონი. როგორ გეკადრებათ!

ვლადიმირი. რა სათქმელია!

პოცო. დიახ, დიახ, თქვენ მე სწორად მომექეცით. და ამიტომ, საკუთარ თავს ვეკითხები, ხომ არ შემიძლია მეც, ჩემი მხრივ, რამე გავაკეთო ამ ხალხისთვის, ასე რომ მოუწყენიათ-მეთქი.

ესტრაგონი. ახლა ოც ფრანკსაც დიდი მნიშვნელობა ექნებოდა ჩვენთვის.

ვლადიმირი. მათხოვრები არ ვართ ჩვენ.

პოცო. ჩემს თავს ვეკითხები, რა შემიძლია გავაკეთო, რომ ასე არ მოიწყინონ-მეთქი. ძვლები იყო და არ დავუზოგე, ვუამბე ამ მთისა, იმ მთისა, როგორ ბინდდება ისიც განვუმარტე. მაგრამ ეს ისე, თავისთავად, ამაზე არ შევჩერდები, და, საკმარისი კია-მეთქი, ეს, რაც გამიკეთებია ამ ხალხისთვის? აი რაზე ვიმტვრევ თავს.

ესტრაგონი. ასი სუც საკმარისი იქნებოდა.

ვლადიმირი (ესტრაგონს, გაცეცხლებული). ხმა გაიკმინდე, გესმის?

პოცო. კმარა კი ეს? რა თქმა უნდა კმარა. მაგრამ მე დიდსულოვანი ვარ. ბუნებას ასეთი გავუჩენივარ ღღესღღეობით, და მით უარესი, ჩემთვის. (თოკს დაქაჩავს. ლაკი მას შეაჩერდება.) და რომ ცხოვრებაში დავიტანჯები, ესეც ცხადია. (არ წამომდგარა, სკამიდან გადმოიხრება და მათრახს აიღებს.) მითხარით, რა გსურთ კიდევ, ვუთხრა, რომ იცეკვოს, თუ ვამღერო, თუ რამე წავაკითხო, თუ ვუთხრა, იაზროვნე, იფიქრე-მეთქი?

ესტრაგონი. და ეგ ვინ, ეგ ყველაფერი?

პოცო. ვინ? თქვენც კარგები ჩანხართ. ვინ იქნება?

ვლადიმირი (ლაკის მიხედავს). ეგ აზროვნებს? ფიქრი შეუძლია?

პოცო. რა თქმა უნდა. ხმამაღლა. ერთ დროს გვარიანადაც ფიქრობდა. საათობით შემეძლო მესმინა... ახლა კი... (შეკრთება.) ახლა, მით უარესი ჩემთვის. მაშ, თქვენ მაგისი ფიქრის მოსმენა გსურთ.

ესტრაგონი. ცეკვა უფრო მხიარული იქნებოდა. გავერთობოდი,

პოცო. აუცილებელი არაა.

ესტრაგონი. ერთი მითხარი, დიდი, ეს უფრო სამხიარულო არ იქნება?

ვლადიმირი. ძალიან მაინტერესებს, როგორ ფიქრობს.

ესტრაგონი. იქნებ ჯერ ეცეკვა და მერე ეფიქრა? თუ ორივე ერთად მეტისმეტი მოუვა?

ვლადიმირი (პოცოს). მართლაც, ეგრე არ მოხერხდება?

პოცო. რატომაც არა, ადვილი სამსახურიცაა. გარდა ამისა, ეს ნორმალური თანმიმდევრობაა (ჩაიცინებს.)

ვლადიმირი. მაშ, თუ ასეა, იცეკვოს.

(სიჩუმე.)

პოცო (ლაკის). გაიგონე?

ესტრაგონი. უარს არასოდეს არაფერზე არ ამბობს?

პოცო. ახლავე ყველაფერს აგიხსნით. (ლაკის.) იცეკვე, მძორო. (ლაკი დადგამს ჩემოდანს და კალათს, წინ გამოდის და პოცოსკენ შეტრიალდება. ესტრაგონი ადგება, რომ უკეთ დაინახოს. ლაკი ცეკვავს. გაჩერდება.)

ესტრაგონი. სულ ეგ არი?

პოცო. კიდეც იცეკვე. (ლაკი იმავე მოძრაობებს გაიმეორებს. ჩერდება.)

ესტრაგონი. მეც არ მეგონა. ეგრე ხომ მეც ვიცეკვებ. (ბაძავს ლაკის, კინაღამ ზღართანს მოადენს.) ერთი-ორი რომ წავივარჯიშო.

ვლადიმირი. დაიღალა ალბათ.

პოცო. ერთ დროს ეგ ფარანდოლას, ალმეს, კადრილს, ჟიგას, ფანდანგოსა და ეკოსეუსაც კი ცეკვავდა. სიხარულით კუნტრუმობდა ხოლმე. ახლა მაგის მეტი აღარაფერი შეუძლია. იცით, მაგ ცეკვას ახლა რას ეძახის?

ესტრაგონი. განტევების ვაცის სასიკვდილოდ გაბრძოლებას.

ვლადიმირი. კიბოიანი ბერიკაცის სიკვდილს.

პოცო. მახეში გაბმას. ეგრე ამბობს, ორივე ფეხებით გავიხლართეო.

ვლადიმირი (ტანით ლაკის მოძრაობას იმეორებს, დიდი ესთეტიკის მიხრა-მოხრა აქვს.) ამაში მართლაც არის რაღაც... (ლაკი თავისი ბარგისკენ მიიწევს.)

პოცო (თითქოს ცხენს ეწევას). დორრ... ლაკი ადგილზე გაქვავდება.)

ესტრაგონი. არაფერზე უარს არ ეუბნება.

პოცო. ახლავე აგიხსნით, რატომ (ჯიბეში რაღაცას ეძებს.) მოითმინეთ. (ეძებს.) სად დამეკარგა? (ისევ ეძებს.) ვეღარაფერი გამიგია, რა ხდება. (თავს აიღებს, გოცებისაგან რეტდასხმულსა ჰგავს. მომაკვდავის ხმით.) პულვერიზატორი დავკარგე.

ესტრაგონი (მომაკვდავის ხმით). მარცხენა ფილტვით ძლივს ვსუნთქავ. (ყრუდ ახველებს, შემდეგ უეცრად დაიქუხებს.) სამაგიეროდ მარჯვენას — ნაკლი არ მოეძებნება.

პოცო (ჩვეულებრივი ხმით). მით უარესი, მაგრამ როგორმე იოლას გავალ. წედან რაზე ვლაპარაკობდი? (ფიქრობს.) მოითმინეთ (ფიქრობს.) რა შემართება. (თავს ასწევს.) მომეხმარეთ მაინც.

ესტრაგონი. ახლავე, ახლავე გავიხსენებ.

ვლადიმირი. მეც, მეც, ახლავე.

პოცო. ერთი წუთით! (სამივე ერთდროულად მოიძრობს ქუდს, ხელებს შუბლზე მიიჭერენ და მუხსიერებას დაბავენ. კარგა ხანს დუმან.)

ესტრაგონი (გახარებული). მივაგენი.

ვლადიმირი. გაიხსენა.

პოცო (მოუთმენლად). თქვით, რაღას უყურებთ.

ესტრაგონი. თავის ტვირთს რატომ ძირს არ დადგამსო.

ვლადიმირი. შენც ერთი, რაღაცას სხვას ამბობდა.

პოცო. ნამდვილად?

ვლადიმირი. ეგ აკი უკვე აგვიხსენით.

პოცო. აგვიხსენით? მე?

ვლადიმირი. თანაც უკვე დაუდგამს ძირს, და მაგაზე რაღად ვილაპარაკებდით?

ესტრაგონი (ესტრაგონი მიხედავს ლაკის). მართლა დაუდგამს. ვითომ რა გამოიგონა?

ვლადიმირი. ჰოდა, რაკი დაუდგამს, როგორღა ვილაპარაკებდით, ხელში რად უჭირავსო.

პოცო. სადი მსჯელობაა.

ესტრაგონი. მაინც რა მოიფიქრა, რისთვის დადგამდა?

პოცო. საქმეც ეგაა. რისთვის?

ვლადიმირი. უნდა ეცეკვა.

ესტრაგონი. უნდა ეცეკვა.

პოცო. სწორია. (დუმილი.)

ესტრაგონი. არაფერი არ ხდება. არავინ მიდის, არავინ მოდის. ეს საშინელებაა.

ვლადიმირი (პოცოს). უთხარით იმას, იფიქრე-თქო.

პოცო. თავისი ქუდი მიაწოდეთ.

ვლადიმირი. ქუდი?

პოცო. ჰო, უქულოდ ვერ ფიქრობს.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მიაწოდე თავისი ქუდი.

ესტრაგონი. მე მივაწოდო? მაგან რომ მე საქმე დამმართა!.. არასდღებით!

ვლადიმირი. მე მივაწვდი ახლავე. (ადგილიდან არ იძვრის.)

ესტრაგონი. თვითონ მოვიდეს და აიღოს.

პოცო. უმჯობესი იქნება თუ ვინმე მიაწვდის.

ვლადიმირი. მე მივაწვდი ახლავე (იღებს ქუდს, ლაკისგან მოშორებით ჩერდება და აწვდის. ლაკი უძრავად დგას.)

პოცო. თავზე უნდა დაახუროთ.

ესტრაგონი (პოცოს). უთხარით, მიდი და შენ თვითონ გამოართვი-თქო.

პოცო. უმჯობესი იქნება თუ თავზე დაახურავთ.

ვლადიმირი. ახლავე დავახურავ. (ფრთხილად გარს შემოუვლის ლაკის, ფეხაკრეფით ზურგიდან მიეპარება, დაახურავს ქუდს. და მყისვე გაერიდება. ლაკი უძრავად დგას.)

ესტრაგონი. რაღას უყურებს?

პოცო. განზე გადუქით. (ესტრაგონი და ვლადიმირი მოშორებით დადგებიან, ლაკი მიაჩერდება პოცოს.) აბა, დაიწყე ფიქრი, ღორო. (პაუზა. ლაკი იწყებს ცეკვას.) დებილო! (ლაკი ჩერდება.) აქეთ მოეხეტე! (ლაკი მიდის პოცოსკენ.) გეყოფა! (ლაკი ჩერდება.) იფიქრე ახლა! (პაუზა.)

ლაკი. მეორე მხრივ, რაც შეეხება...

პოცო. მოიცა! (ლაკი ჩუმდება.) უკან დაიხიე! (ლაკი უკან იხევს.) კმარა! (ლაკი შეჩერდება.) შემობრუნდი! (ლაკი საზოგადოებისკენ მიბრუნდება.) იფიქრე!

ლაკი. ენიჭა არსებობა პირადად ღმერთს ისეთი როგორც როგორადაც იგი წარმოდგენილია პუანსონისა და ვატმანის ახლახან გამოქვეყნებულ საზოგადოებრივ შრომებში ვივივითარცა თეთრწვერასი გარე ღროისა სრბოლისა ზე მდგარისა თავისი ღვთიური აპათიის აფაზიის ღვთიური ატაქსიის მწვერვალიდან ვუყვარვართ ყველა გარდა ვისი ჯერეთ უცნობია მაგრამ დრო გამოაჩენს და ითმენს ციური მირანდას მსგავსად რომელიც გენიის სახმილით იწვის რისთვის არავინ იცის მაგრამ დრო გამოაჩენს ცეცხლსა გენიისასა სადაცა არს აღმური და სალმობა რაჟამს განივრცოს ცეცხლოვანი ლავა და დადარი უკეთუ ვინ დაექვდეს რისხვით მოუბრუნდეს ცარგვალი და მოექცეს ჯოჯოხეთად ლურჯი კამარა სადაც ჯერეთ კიდევ დროდადრო სუფევს მყუდროება და სიმშვიდე და სიმშვიდე და ხანგამოშვებით არც თუ მუდამ სიმშვიდე ზოგჯერ მიუხედავად ამისა ყველასთვის ძვირფასი მაგრამ ნუ ვიწინასწარმეტყველებთ და რაც უფრო ჩქარა მეორე მხრივ ჯერ დაუმთავრებელი შრომების შედეგად ნუ ვიწინასწარმეტყველებთ ჯერჯერობით დაუმთავრებელ მაგრამ ბერნში ანტროპოპოპოპომეტრიის აკაკადემიის მიერ დაფინანსებული გვირგვინით შემკობილ შრომებში ტესტიუმ და კონარმა ზუსტად დაასაბუთეს ადამიანთა დავთრებისათვის ჩვეული შესაძლებელი შეცდომებით ტესტიუსა და კონარის დაუმთავრებელი შრომების მიხედვით დამტკიცებულიაამტკიცებულიაცებულია რომ გამომდინარე თუმცა ნუ ვიწინასწარმეტყველებთ რატომაა რომ ერთი სიტყვით ჯერ კიდევ უცნობია პუანსონისა და ვატმანის საზოგადოებრივი ცდების რეზულტატის მიხედვით იმის გამო რომ ფარტოვისა და ბელშერის შრომები დაუმთავრებელი დარჩა უცნობი მიზეზებით ტესტიუმ და კონარმაც ვერ დაამთავრეს ერთი სიტყვით უკუაზრის საპირისპიროდ ადამიანი ბრესში ტესტიუსა და კონარის მიხედვით ესე იგი ადამიანი მიუხედავად ყველაფრისა ორიოდ სიტყვით მოთხოვნილების ზრდას პლიუს დაკმაყოფილება ჩიავდება და ილევა ერთობლივად ერთდროულად სიტყვამ მოიტანა და გამოუცნობი მიზეზების გამო

მიუხედავად სპორტის განვითარებისა და აყვავებისა როგორცაა ტენისი მარათონი და ფენბურთი საზაფხულო სპორტი წყალსპორტი ჯირითი პოსტულატი პრედკატი მოტოსპორტი ციგურები ყინულზე ასფალტზე ხტომა და ფრენოსნობა და პინგ-პონგი ზამთრის სპორტი საზაფხულო სპორტი და საშემოდგომო საშემოდგომო და ტენისი თივაზე ქაფზე თინაზე და ჰოკეი წყალზე მიწაზე ატმოსფეროში შემცვლელები პენიცილინი და ფოსფატი ერთი სიტყვით მოკლედ არავინ იცის რატომ ვიმეორებ კვლავ ერთობლივად დაკავშირებით ჩიავდება უძღურდება ილევა მიუხედავად ვიმეორებ ტენისისა ფრენოსნობისა ტენისისა გოლფისა დაწყებული მე-9-დან და მე-18-ე კბილის ბუდემდე ტენისისა ყინულზე რატომ ორიოდ სიტყვით უცნობია სენასა და უაზაზე მარნაზე მარნაზე სენაზე სენასა და უაზაზე ყველგან ერთობლივად დაკავშირებით ჩაჩანაკდება იფიტება მარნაზე სენაზე ესე იგი ერთი სიტყვით დანაკლისი ვოლტერის სიკვდილიდან სუფთა დანაკარგია სულზე ორი დიუმი ხუთი ლიტრი დაახლოებით რომ განვსაზღვროთ მთლიანად და საშუალოდ სულზე ციფრებს ვამრგვალე ლამანში თავიდან ფეხებამდე შიშველზე რატომ კაცმა არ იცის და თანაც მნიშვნელობა არა აქვს რატომ და ერთი სიტყვით მოკლედ რომ მოვჭრათ ფაქტი ფაქტია და ეს უმთავრესია სხვათა შორის მეორე მხრივ უეჭველად მეტად მნიშვნელოვანია რომ გამომდინარე რომ გამომდინარე თავიმინებებული ცდებისაგან შტეინვეგისა პეტერმანისაგან გამომდინარე გაცილებით უფრო მეტად მნიშვნელოვანია რომ შტეინვეგისა და პეტერმანის თვალსაზრისით ესე იგი მამასადამე თავმინებებული ცდების მიხედვით მთასა და ბარში ზღვებისა და ტბების სანაპიროებზე და დამდნარი ალი ცეცხლისა ჰაერი ერთია და მიწა ესე იგი ჰაერი მიწა ოდეს დაისადგურებს სუსხი გამთოში ყინული ნეფხვა და უკუნი ჰაერი მიწა და ლოდთა გოდება და მოთქმა ამქვევნიური ტეხვრა და ყინული უზომო გადაიქცევა გადაიქცევა ვაგლახ ერა მათი გადადგება თავისი მეშვიდე ასწლეულის დასაწყისში მიწა ატმოსფერო ზღვა მიწა ლოდთა გოდება და უფსკერო სიღრმეებში ყოვლის მომცველი სიცივე დაისადგურებს ზღვაზე ხმელეთზე ხმელეთზე ეთერში ერთი

სიტყვით მოკლედ რომ ვთქვათ მიუხედავად ტენისისა ფაქტი ფაქტია და ვაგლახ ბოლოს უსათუოდ თუმცა ნუ ვიწინასწარმეტყველებთ რატომ არავინ იცის ვიმეორებ კვლავ ლოდთა მოთქმად ერთობლივად ერთდროულად თავი იფიტება იფიტება იფიტება ყველგან მიუხედავად ტენისისა თეთრწვერასი აღმურისა ცრემლებისა ვაგლახ და სიმშვიდე და სიმშვიდე და მდუმარება ცისფერ ლოდების მიუხედავად ტენისისა და თავი და თავი და თავი ლამანში დაუმთავრებელ შრომათა დუმილში დაუმთავრებელ... (ჩხუბი, აყალმაყალი. ზედახორა, ლაკის უკანასკნელი ზღუქუნი.)

პოცო. ქუდი მიაწოდეთ! (ვლადიმირი ქუდს მოიხდის, ლაკი ჩუმიდება და ეცემა, ხანგრძლივი სიჩუმე. აქოშინებული გამარჯვებული მოჭიდავენი სულს ითქვამენ.)

ესტრაგონი. ჯავრი არ ამოვიყარე!

ვლადიმირი (ლაკის ქუდს ათვალიერებს, შიგ იყურება).

პოცო. აქ მომეცით! (ვლადიმირს ხელიდან გამოგლეჯს ქუდს, მიწას დაანარცხებს და ფეხით გათელავს.) სამუდამოდ დაეკარგება ფიქრის უნარი.

ვლადიმირი. სიარულს თუ მაინც შეძლებს?

პოცო. ვერ ივლის და, ხოხვით წამომყვება. (ფეხს წაჰკრავს.) აეთრიე, მძორო!

ესტრაგონი. ხომ არ მოკვდა!

ვლადიმირი. მოკლავთ თქვენ მაგას.

პოცო. აეთრიე-მეთქი, შე ღორო. (თოკს ეწევა. ესტრაგონს და ვლადიმირს.) მომეხმარეთ!

ესტრაგონი. როგორ?

პოცო. ეს ლეში ამაწვივინეთ. (ესტრაგონი და ვლადიმირი ეწევიან ლაკის. წამოაყენებენ. ერთ-ორ წამს ხელს ამველებენ, შემდეგ შეუშვებენ. ლაკი ეცემა.)

ესტრაგონი. განგებ ეცემა.

პოცო. რომ ააყენებთ, ერთხანს ხელიც უნდა შეაშველოთ. აბა, ააყენეთ, რაღას უყურებთ.

ესტრაგონი. ეშმაკსაც წაუღია!

ვლადიმირი. ერთხელაც ვცადოთ.

ესტრაგონი. არა, ვინ ვგონივართ ჩვენ მაგას. (ლაკის ასწევენ და ფეხზე დააყენებენ.)

პოცო. ხელი არ გაუშვათ. (ესტრაგონი და ვლადიმირი აქეთ-იქით ირყევიან.) ნუ ირყევით. (პოცო მიდის, იღებს ჩემოდანს და კალათს და ლაკის უახლოვდება.) მაგრად დაიჭირეთ. (პოცო ლაკის ჩემოდნის სახელურზე ჩააკიდებინებს ხელს. ჩემოდანი წამსვე ძირს ვარდება.) ხელი არ გაუშვათ. (იგი კვლავ ცდილობს დააჭერინოს ლაკის ჩემოდანი. სიმძიმის ჩვეული შეგრძნება ლაკის აიძულებს ხელი მოუჭიროს სახელურს და ამას თანდათანობით გრძნობაზე მოჰყავს იგი.) ხელი არ გაუშვათ, არ გაუშვათ ხელი. (ახლა კალათზე იმეორებს იგივეს.) აი, ახლა კი გაუშვით. (ესტრაგონი და ვლადიმირი ლაკის ჩამოცილებიან. ლაკი ბარბაცებს, სადაცაა დაეცემა, მუხლები ეკეცება, მაგრამ თავს შეიკავებს და დგას. ხელში ჩემოდანი და კალათი უკავია. პოცო უკან დაიხვეს, მათრახს ატკაცუნებს.) აბა, გადადგი ნაბიჯი! (ლაკი ადგილიდან იძვრის.) უკან! (ლაკი იხვეს უკან.) შემობრუნდი! (ლაკი შემობრუნდება.) ასე, ყველაფერი რიგზეა, უკვე შეძლებს სიარულს. (ესტრაგონს და ვლადიმირს მიუბრუნდება.) ბატონებო. მადლობას მოგახსენებთ და ნება მიბოძეთ (ჯიბეში რაღაცას ეძებს), გისურვოთ (ეძებს), გისურვოთ... კი, მაგრამ საათი სადა მაქვს... (ეძებს.) არა, მართლა და მართლა... (ნირწამხდარი თავს აიღებს.) ორმაგი გუმბათი ჰქონდა, წამმზომიც... ბატონებო, პაპაჩემის სახსოვარია, (ეძებს.) იქნება, აქვე სადმე ამომივარდა. (იხრება და ეძებს მიწაზე. ვლადიმირი და ესტრაგონიც ეძებენ, პოცო დაფლეთილ ქუდს გაჰკრავს ფეხს.) რას ჰგავს ეს, ბოლოს და ბოლოს.

ვლადიმირი. იქნებ ქისაში გაქვთ, ქამარზე.

პოცო. მოითმინეთ. (წელში ორად იკეცება, ცდილობს მუცელზე ყური მიიღოს, სმენას ძაბავს.) არაფერი მესმის. (ხელით ანიშნებს, მომიან-

ლოვდითო,) აბა, ერთი თქვენ სცადეთ. (ესტრაგონი და ვლადიმირი უახლოვდებიან, იკუზებიან. ზედ მუცელზე ადებენ ყურს. პაუზა.) მანდ რომ იყოს, წიკწიკს გავიგონებდით.

ვლადიმირი. ჩუ! (ყველა ყურს მიუგდებს.)

ესტრაგონი. რაღაც ფეთქავს.

პოცო. სად?

ვლადიმირი. მანდ გულია.

პოცო (გულდაწყვეტილი). ეშმაკსაც წაუღია.

ვლადიმირი. ჩუმად! (ყურს უგდებენ.)

ესტრაგონი. იქნებ გაჩერებულია საათი. (წელში სწორდება.)

პოცო. რომელი ყარხართ ასე?

ესტრაგონი. ამას პირი უყარს, მე კი — ფეხები.

პოცო. წავედი მე.

ესტრაგონი. საათი!

პოცო. კოშკში თუ დამრჩებოდა.

ესტრაგონი. აბა, მაშ, მშვიდობით ბრძანდებოდეთ.

პოცო. მშვიდობით.

ვლადიმირი. მშვიდობით.

ესტრაგონი. მშვიდობით. (დუმილი. არავინ ადგილიდან არ იძვრის.)

ვლადიმირი. მშვიდობით.

პოცო. მშვიდობით.

ესტრაგონი. მშვიდობით. (დუმილი.)

პოცო. და მადლობელი ვარ.

ვლადიმირი. პირიქით, ჩვენა ვართ მადლობელი.

პოცო. როგორ გეკადრებათ.

ესტრაგონი. რა თქმა უნდა.

პოცო. კარგი ერთი.

ვლადიმირი. რა თქმა უნდა.

ესტრაგონი. რასაკვირველია. (დუმილი.)

პოცო. მგონი, მიჭირს კიდეც წასვლა. (ყოყმანობს.)

ესტრაგონი. ასეა ცხოვრება. (პოცო მობრუნდება, მიდის ლაკის-თან კულისებში, თანდათანობით მიუშვებს თოკს.)

ვლადიმირი. მგონი, გეშლებათ და საწინააღმდეგო მხარეს მიდის-ხართ.

პოცო. არა, სტარტს ავიღებ და გამოვექანები. (ბოლომდე გამოუშვებს თოკს, ჩერდება კულისებში, მოტრიალდება და ყვირის.) გზიდან ჩამომეცალეთ! (ესტრაგონი და ვლადიმირი განზე გადგებიან. სცენის სიღრმიდან უყურებენ პოცოს, რომელიც მათრახს ატკაცუნებს.) აბა, გასწი! (ლაკი არ იძვრის.)

ესტრაგონი. გასწი!

ვლადიმირი. გასწი! (პოცო მათრახს ატკაცუნებს. ლაკი ნაბიჯს გადადგამს).

პოცო. ცოცხლად! (პოცო გამოდის კულისებიდან, ლაკის კვალდაკვალ გადაჭრის სცენას. ვლადიმირი და ესტრაგონი ქულებს იხდიან, უქნევენ. ლაკი თვალს მიეფარება. პოცო მას თოკის ქაჩვითა და მათრახის ტკაცუნით წინ მიერეკება.) აბა, ცოცხლად, ცოცხლად! (მაგრამ სანამ საბოლოოდ მიეფარებოდეს თვალს, პოცო ჩერდება და ვლადიმირისა და ესტრაგონისაკენ მობრუნდება. თოკი იჭიმება, ისმის, როგორ მოადენს ლაკი ბრაგვანს მიწაზე.) მშვიდობით.

ვლადიმირი და ესტრაგონი. (ხელს უქნევენ). მშვიდობით.

პოცო. აეთრიე! შე ღორო! (ისმის ლაკის ხვნეშა.) აჩუ! გასწი! მშვიდობით! ნაბიჯს აუჩქარე მძორო, სწრაფად-მეთქი! მშვიდობით! (ღუმილი.)

ვლადიმირი. აი, როგორც იქნა, დროც გავიდა.

ესტრაგონი. ისედაც გავილოდა.

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ ასე სწრაფად არა. (პაუზა.)

ესტრაგონი. ახლა როგორდა მოვიქცეთ?

ვლადიმირი. არ ვიცი.

ესტრაგონი. მოდი, წავიდეთ.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს ველოდებით და იმიტომ.

ესტრაგონი. ჰო, მართლა. (პაუზა.)

ვლადიმირი. მაგრად კი გამოცვლილან.

ესტრაგონი. ვინ?

ვლადიმირი. ეგ ორნი.

ესტრაგონი. ჰო, მოდი, მართლა, ცოტა ვილაპარაკოთ.

ვლადიმირი. რა, შენი აზრით, არ გამოცვლილან?

ესტრაგონი. ადვილი შესაძლებელია, ოღონდ ესაა, მე და შენ ვე-
ლარაფერი გამოგვცვლის.

ვლადიმირი. იქნებ მართალიც ხარ. ეგრეა. მაგრამ ისინი ხომ ნა-
ხე.

ესტრაგონი. ვთქვათ, გამოცვლილან კიდევ. მაგრამ მე ხომ მაგათ
არ ვიცნობდი. რა ვიცი, უწინ როგორები იყვნენ.

ვლადიმირი. იცნობდი, ჩემო კარგო.

ესტრაგონი. ნამდვილად გეუბნები, არ ვიცნობდი.

ვლადიმირი. მე კი გეუბნები, მაგათ ჩვენ ორივე ვიცნობდით. შენ
ყველაფერი გავიწყდება. (პაუზა, თავისთვის.) თუ მართლა სხვები არ
არიან...

ესტრაგონი. მაშ, თვითონ მაინც რატომ ვერ გვიცნეს?

ვლადიმირი. ეგ არაფერს არ ნიშნავს. მეც თავი ისი მეჭირა, თით-
ქოს მაგათ პირველად ვხედავდი. (პაუზა.) და თანაც, არავინ არ მო-
ისურვებს მე და შენ გვიცნოს; არასდროს.

ესტრაგონი. მოვეშვათ ამას... სჯობს... ვაი! (ვლადიმირი უძრავ-
ვად დგას.) ვაი!

ვლადიმირი (თავისთვის). თუ მართლა სხვები არ არიან...

ესტრაგონი. დიდი! ახლა მეორე ფეხში მივლის! (კოჭლობით იმ
ადგილისაკენ მიემართება, სადაც პირველად იჯდა, ფარდის ახდი-
სას.)

ხმა კულისებიდან. ბატონი! (ესტრაგონი შეჩერდება. ორივე იმ მხარეს იყურება, საიდანაც ხმა მოისმა.) აჰა, ისევ თავიდან იწყება.

ვლადიმირი. მომიახლოვდი, შვილო ჩემო. (გაუბედავად შემოდის ბიჭი; მორიდებით შეჩერდება.)

ბიჭი. ბატონი ალბერი... თუ შეიძლება...

ვლადიმირი. მე ვარ ბატონი ალბერი.

ესტრაგონი. რა გინდა?

ვლადიმირი. აქ მოდი. (ბიჭი არ უახლოვდება.)

ესტრაგონი. (ბრძანების კილოთი.) აქ მოდი-მეთქი, შენ გუბნები. (ბიჭი შეშინებული გადადგამს ნაბიჯს. მერე მეორეს... ჩერდება.)

ვლადიმირი. რაო, რა მოხდა.

ბიჭი. ბატონი გოდო... (ჩუმდება.)

ვლადიმირი. გასაგებია... (პაუზა.) მოდი აქ. (ბიჭი არ მიდის.)

ესტრაგონი (ხმას აუწევს, მბრძანებლურად). აქ მოდი-მეთქი! (ბიჭი მორიდებით გადადგამს ნაბიჯს, მერე მეორეს, ჩერდება.) ასე რად დაიგვიანე?

ვლადიმირი. ბატონმა გოდომ გამოგზავნა?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. მაშ, გვითხარი...

ესტრაგონი. რად დაიგვიანე? (ბიჭი ხან ერთს მიაპყრობს მზერას, ხან მეორეს, არ იცის, რომელს უპასუხოს.)

ვლადიმირი (ესტრაგონს). თავი დაანებე!

ესტრაგონი (ვლადიმირს). მომეშვი. (უახლოვდება ბიჭს.) იცი, ანლა რომელი საათია?

ბიჭი (უკან-უკან იხევს). ჩემი ბრალი არ არის... ბატონო...

ესტრაგონი. მაშ, ვისი ბრალია, ჩემი?

ბიჭი. მეშინოდა...

ესტრაგონი. გეშინოდა? რის? ჩვენი? მიპასუხე.

ვლადიმირი. ვხვდები, ისინი შეაშინებდნენ.

ესტრაგონი. რამდენი ხანი იქნება, რაც აქ იცდი?

ბიჭი. რამდენიმე წუთი, ბატონო.

ვლადიმირი. მათრახისა შეგეშინდა?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. და ყვირილისა?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. და იმ ორი კაცისა?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. იცნობ იმათ?

ბიჭი. არა, ბატონო.

ვლადიმირი. აქაური ხარ?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ესტრაგონი. ეგ სულ მაგის ზღაპრებია. (ბიჭს მკლავში ჩააფრინდება იდაყვს ზემოთ, ანჯღრევს.) მართალი თქვი!

ბიჭი (ცანცახებს). მართალს მოგახსენებთ, ბატონო,

ვლადიმირი. თავი დაანებე, რა მოგდის. (ესტრაგონი ბიჭს ხელს შეუშვებს, მიდის, სახეს ხელებით იფარავს. ბიჭი და ვლადიმირი თვალს არ ამორებენ. ესტრაგონი ხელებს დაუშვებს, სახე მწუხარებით დაზაფვრია.) რა დაგემართა?

ესტრაგონი. ოო... უბედური ვარ.

ვლადიმირი. გეყოფა ერთი; როტავ ტყუილებს, როდის აქეთა ხარ უბედური.

ესტრაგონი. აღარ მახსოვს.

ვლადიმირი. ეჰ, რას გვიშვრება ეს მენსიერება! (ესტრაგონი ცდილობს რაღაცა თქვას, გადაიფიქრებს, მერე კოჭლობით მიდის, სცენას გაივლის, დაჯდება და ფეხზე იხდის.) აბა, რას გვეტყვი...

ბიჭი. ბატონი გოდო...

ვლადიმირი (აწყვეტილებს). მგონი, მე შენ სადღაც უკვე მინახავხარ, არა?

ბიჭი. არ ვიცი, ბატონო.

ვლადიმირი. შენ მე არ მიცნობ?

ბიჭი. არა, ბატონო.

ვლადიმირი. შენ აქ გუშინ არ ყოფილხარ?

ბიჭი. არა, ბატონო.

ვლადიმირი. აქ პირველად ხარ?

ბიჭი. დიას, ბატონო. (დუმილი.)

ვლადიმირი. ყველაფერი მითხარი, რაც გინდა. (პაუზა.) ჰო, გიცი ახლა.

ბიჭი (ერთბაშად მიაყრის). ბატონმა გოდომ მიბრძანა გადმოგცეთ, რომ ამ საღამოს ვერ მოვა, ხვალ კი უეჭველად გეახლებათ.

ვლადიმირი. და ეგ არის სულ?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. შენ ბატონ გოდოს ემსახურები?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. რას აკეთებ?

ბიჭი. თხებს ვმწყევსავ.

ვლადიმირი. შენი ბატონი კარგად გეპყრობა?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. არასოდეს არ გცემს?

ბიჭი. მე არა.

ვლადიმირი. აბა, ვის სცემს?

ბიჭი. ჩემს ძმას, ბატონო.

ვლადიმირი. აჰა, მაშ, ძმაცა გყავს?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. ის რაღას აკეთებს?

ბიჭი. ის ცხვრებს მწყემსავს.

ვლადიმირი. თუ შენს ძმას სცემს, შენ რაღად გიფრთხილდება?

ბიჭი. არ ვიცი, ბატონო.

ვლადიმირი. კარგადაც გაჭმევს, მაძღრად? (ბიჭი იშმუშნება.) მითხარი, შენი ბატონი კარგად გკვებავს?

ბიჭი. ძალიან კარგად, ბატონო.

ვლადიმირი. როგორ გგონია, ბედნიერი ხარ? (ბიჭი იშმუშნება.)
არ გესმის?

ბიჭი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. მაშ, არც ის იცი, უბედური ხარ თუ არა?

ბიჭი. არა, ბატონო.

ვლადიმირი. ჩემსავით ყოფილხარ. (პაუზა.) ღამე კი სად გძინავს?

ბიჭი. სხვენზე, ბატონო.

ვლადიმირი. ძმასთან ერთად?

ბიჭი. დიახ, ბატონო.

ვლადიმირი. თივაზე?

ბიჭი. დიახ, ბატონო, (პაუზა.)

ვლადიმირი. კარგი... წადი.

ბიჭი. ბატონ გოდოს რა მოვახსენო?

ვლადიმირი. უთხარი, რომ... (ყოყმანობს.) უთხარი, რომ გვნახე. (პაუზა.) ხომ მართლა გვნახე? ხომ მართალია?

ბიჭი. დიახ, ბატონო. (უკან-უკან იხევს, ტკეპნის ერთ ადგილს, მერე შებრუნდება და გარბის.)

(უეცრად ბნელდება. რაღაც ძალიან სწრაფად ჩამოწვება ღამე. იქ, ჰორიზონტის სიღრმეში მთვარე მიცურავს, მიიწევს სულ მაღლა, მაღლა, მერე კაბადონს უძრავად დაეკიდება და სცენას მქრქალ ვერცხლისფრად გაანათებს.)

ვლადიმირი. როგორც იქნა!

(ესტრაგონი აღგება და ვლადიმირისკენ გამოემართება. ხელში ფეხსაცმელები უკავია. შემდეგ სცენის განაპირას დააწყობს, რამზასთან. ჩერდება, თავს აიღებს და მთვარეს შეჰყურებს.) რას აკეთებ?

ესტრაგონი. რასაც შენ, მთვარის ცქერით ვტკბები.

ვლადიმირი. ფეხსაცმელებზე გეკითხები, იქ რად დააწყვე-მეთქი.

ესტრაგონი. აქ უნდა დავტოვო. (პაუზა.) ერთხელაც იქნება, აქ ვინმე ისეთი გამოივლის... ჩემისთანა... ოღონდ ფეხი ცოტა პატარა ექნება... იპოვის... გაიხარებს...

ვლადიმირი. შენ კი ფეხშიშველა ივლი?

ესტრაგონი. ქრისტე ფეხშიშველი დადიოდა.

ვლადიმირი: მერე, ქრისტე რა შუაშია თუ ქრისტეს ადარებ თავს?

ესტრაგონი. მე მთელი ჩემი სიცოცხლე ქრისტეს ვადარებ თავს.

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ იქ თბილოდა და საერთოდაც... იქ კარგი იყო.

ესტრაგონი. ჰო, სწრაფად მაინც გაცვამდნენ ჯვარზე. (ღუმელი.)

ვლადიმირი. წავიდეთ, აქ რაღა დაგვრჩენია.

ესტრაგონი. არც არსად დაგვრჩენია რამე.

ვლადიმირი. გოგო, ყური მიგდე, გულს ნუ ასკვები; აი ნახავ, ხვალ უკეთესად ვიქნებით.

ესტრაგონი. მაინც, როგორ დაასკვენი?

ვლადიმირი. ვერ გაიგე, ბიჭმა რა თქვა?

ესტრაგონი. რაო?

ვლადიმირი. ბიჭმა თქვა, გოლო ხვალ უეჭველად მოვაო. (პაუზა.) განა ეს არაფერია?

ესტრაგონი. მაშ, ხვალამდე აქ უნდა მოვუცადოთ?

ვლადიმირი. ხომ არ შეიშალებ! სადმე თავი უნდა შევაფაროთ. (ესტრაგონს მკლავზე უჭიდება.) წავიდეთ! (მიათრევს. ესტრაგონი ჯერ ნებას დაჰყვება, მერე უძალიანდება, შეჩერდებიან)

ესტრაგონი (ხეს ახედავს). ეჰ, თოკი მაინც გვქონდეს.

ვლადიმირი. წავიდეთ, აცივდა. (მიათრევს. რამდენიმე ნაბიჯის მერე იგივე მეორდება.)

ესტრაგონი. ხვალ თოკის წამოღება არ დამავიწყო!

ვლადიმირი. კარგი, წავიდეთ. (ძალისძაღლად მიათრევს. კვლავ იგივე სცენა.)

ესტრაგონი. რა ხანია, მე და შენ აი, ეგრე ვართ, სულ ერთად?

ვლადიმირი. რა მახსოვს. ერთი ორმოცდაათი წელი მაინც იქნება.

ესტრაგონი. გახსოვს ის დღე, რონაში რომ ვიხრჩობდი თავს?

ვლადიმირი. მაშინ ჩვენ ყურძნის კრეფაზე ვმუშაობდით.

ესტრაგონი. შენ ამომათრიე.

ვლადიმირი. ეგ ყველაფერი წარსულს ჩაბარდა.

ესტრაგონი. ჩემი ტანსაცმელი მზეზე შრებოდა...

ვლადიმირი. მოეშვი მაგაზე ფიქრს, წავიდეთ. (მეორდება იგივე სცენა.)

ესტრაგონი. დაიცა.

ვლადიმირი. გავიყინე.

ესტრაგონი. ვგონებ, აჯობებდა... ისევ ვყოფილიყავით... ცალ-ცალკე — ჩვენ-ჩვენი გზით გვევლო. (პაუზა.) ისე გავჩენილვართ, რომ ცალ-ცალკე უნდა ვიაროთ.

ვლადიმირი (არ სწყენია). დაბეჯითებით ვერ იტყვი.

ესტრაგონი. დაბეჯითებით ვერაფერს ვერ იტყვი.

ვლადიმირი. ეგ ახლაც არაა გვიან, თუ ფიქრობ, რომ უკეთ იქნები.

ესტრაგონი. ახლა აღარ ღირს. (დუმილი.)

ვლადიმირი. ეჰ, ახლა მართლაც აღარ ღირს. (დუმილი.)

ესტრაგონი. წავიდეთ, მამ.

ვლადიმირი. წავიდეთ. (დგანან.)

მეორე მოქმედება

მეორე დღე. იგივე დრო. იგივე ადგილი. ესტრაგონის ფეხსაცმელები რამპასთან ისევ ისე აწყვია — ქუსლებით ერთად, ცხვირებით წინ გაშვერილი. ლაკის ქუდიც იქვე გდია. ხე მწვანით შემოსილა. შეფოთლილა. სწრაფი ნაბიჯით შემოდის ვლადიმირი. კარგა ხანს აკვირდება ხეს. უცერად ადგილიდან მოწყდება და გაჩქარებული ბოლთასა სცემს სცენაზე. შემდეგ ისევ ჩერდება ფეხსაცმელების წინ, აიღებს ერთს, ათვალიერებს, დაყნოსავს და სიფრთხილით იმავე ადგილზე დებს. ისევ ბოლთას ცემს. მარჯვენა გასასვლელთან შეჩერდება, თვალს ხელით მოიჩრდილავს, დიდხანს შორს გაიყურება. მერე ისევ წინ და უკან დადის. ახლა მარცხენა გასასვლელთან შედგება. შორს გასცქერის. კვლავ აწრიალდება. შემდეგ მოულოდნელად ისევ შეჩერდება, გულხელს დაიკრეფს, თავს უკან გადაიგდებს და რაც ძალი და ღონე აქვს მღერის.

ვლადიმირი. მღვდელსა ჰყავდა... (მაგრამ რაკი ძალიან დაბლა დაინყო, ვეღარ გააგრძელა, ჩაახველა და ახლა მალლა წამოიწყო.)

მღვდელსა ჰყავდა ერთი ძალი
შერჩენილი ობლად,
ძალღმა ხორცი მოჰპარა და
მღვდელმა ძალი მოკლა.
მერე ორმო გაუთხარა
წესი უნდა აეგო,
ზედ წარწერაც გაუკეთა —
ყოველ გამვლელს გაეგო,
რომ...

(შეჩერდება, სულს მოითქვამს და ხელახლა იწყებს.)

მღვდელსა ჰყავდა ერთი ძალი

შერჩენილი...

(ჩუმდება, უძრავად დგას, ისევ ციებიათივით აქეთ-იქით აწყდება. ისევ ჩერდება ხის წინ, ისევ აწრიალდება, შედგება, ფეხსაცმელებს აკვირდება, გაეჯანება მარცხნივ, შორს იყურება. მარჯვენა გასასვლელთან მიიღბენს, შორს გასცქერის. ამასობაში მარცხენა მხრიდან შემოდის ესტრაგონი. ფეხშიშველი, თავდახრილი, ნელა, მძიმედ შემოდის. ვლადიმირი შემობრუნდება, დაინახავს.)

ვლადიმირი. მაშ, ისევ შენა ხარ? (ესტრაგონი შეჩერდება, თავდახრილია, ვლადიმირი მისკენ გაემართება.) მოდი გაკოცო.

ესტრაგონი. არ მომეკარო. (ვლადიმირი გულდაწყვეტილი მიეყინება ადგილს.)

ვლადიმირი. თუ გინდა წავალ. (პაუზა.) გოგო! (პაუზა. ვლადიმირი დაჟინებით აკვირდება, თავიდან ფეხებამდე ათვალიერებს.) გცემს? (პაუზა.) გოგო... (ესტრაგონი კვლავ დუმს... თავს მაღლა არ იღებს.) დამე სად გაატარე? (დუმილი. ვლადიმირი უახლოვდება.)

ესტრაგონი. ნუ მომეკარები, არც არაფერი მკითხო. ცოტა ხანს იყავი ჩემთან.

ვლადიმირი. განა მე როდისმე ჩემი ნებით მიმიტოვებინარ?

ესტრაგონი. შენ მე ჩემს ნებაზე მიმაგდე, საშუალება მომეცი წავსულიყავი.

ვლადიმირი. გოგო, შემომხედე. (ესტრაგონი თავდახრილია; ვლადიმირი ბრძანებით.) შემომხედე, რომ გუბნები! (ესტრაგონი თავს ასწევს, ღიღხანს შესცქერიან ერთმანეთს: ხან უკან დაიხევენ, ხან წამოვლენ, ხან გვერდზე გადახრიან თავს, თითქოს ხელოვნების რაიმე ნიმუშს ათვალიერებენო. შემდეგ ერთმანეთს უახლოვდებიან და გადაეხვევიან, ბუჭბუჭე ურტყამენ ხელს. შემდეგ სწორდებიან და საყრდენგამოცლილი ესტრაგონი ლამის არის დაეცეს.)

ესტრაგონი. რა დღეა!

ვლადიმირი. მითხარი, ვინ გცემა, ყველაფერი. მიაბზე.

ესტრაგონი. ეს ერთი დღეც მივასიკვდილეთ.

ვლადიმირი. ჯერ რა დროსია.

ესტრაგონი. თუმცა, რაც არ უნდა მოხდეს ამ დღეს, ჩემთვის ყველაფერმა აზრი დაჰკარგა. (პაუზა.) შენ ხომ მღეროდი, მე გავიგონე.

ვლადიმირი. მართალია, ვმღეროდი.

ესტრაგონი. მაგან მომათავა. გამიელვა: „აჰა, მარტოა, ჩემზე ფიქრობს, საბოლოოდ მოვიშორე თავიდან და მღერის-მეთქი“.

ვლადიმირი. ძალით ხომ ვერ გაიფუჭებ გუნებას. დღეს კი მთელი დღე მართლაც შესანიშნავად ვგრძნობ თავს. (პაუზა.) წუხელ ღამითაც, ერთხელაც არ ავმდგარვარ.

ესტრაგონი (ნაღვლიანად). აი, ხედავ, უჩემოდ უკეთესად ხარ.

ვლადიმირი. როგორ მენატრებოდი, სულ მაკლდი, მაგრამ კმაყოფილიც ვიყავი, უცნაურია, არა?

ესტრაგონი (გაგულისებით). კმაყოფილიც იყავი?

ვლადიმირი. შეიძლება ზუსტად ისე ვერ გითხარი...

ესტრაგონი. ახლა?

ვლადიმირი (დაფიქრდება). ახლა... (გახარებული.) ახლა შენ ისევ აქა ხარ... (გულგრილად.) ჩვენ ისევ აქა ვართ... (ნაღვლიანად.) მეც ისევ აქა ვარ...

ესტრაგონი. აი ხედავ, ჩემთან ისე კარგად ვერ ხარ. მეც უკეთ ვგრძნობ თავს, როცა მარტო ვარ.

ვლადიმირი (გულზე მოხვდა). მაშ, ეს განუწყვეტელი შეხვედრები რაღა საჭიროა.

ესტრაგონი. რა ვიცი.

ვლადიმირი. მე ვიცი, შენ სულ უმწეო ხარ, თავის დაცვა არ შეგიძლია. მე კი ვერ მოვითმენ, ვინმემ გცემოს. აი ახლაც, მე რომ შენთან ვყოფილიყავი...

ესტრაგონი. ვერაფერს გახდებოდი.

ვლადიმირი. როგორ?

ესტრაგონი. ისინი ათნი იყვნენ.

ვლადიმირი. მაგას როდი ვამბობ. ჩემთან ვერ გააღიზიანებდი იმათ ისე, რომ ეცემე.

ესტრაგონი. ისეთი არაფერი გამიკეთებია.

ვლადიმირი. მაშ, რაღად გცემეს?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. ეჰ, გოგო, ყური მიგდე, არის ბევრი რამ ისეთი, რაც შენდაუნებურად ხდება. რასაც შეს ვერ ამჩნევ, მე კი ვამჩნევ. ამას თვითონაც უნდა გრძნობდე...

ესტრაგონი. გეუბნები, ისეთი არაფერი გამიკეთებია-მეთქი.

ვლადიმირი. მესმის, შესაძლოა მართალიც იყო, მაგრამ გააჩნია, როგორ დაიჭერ თავს. გამომწვევი არ უნდა იყო, თუ გინდა, რომ ცოცხალმა გააღწიო. მაგრამ მოვეშვათ ამას. შენ ჩემთან ხარ და მე ძალიან კმაყოფილი ვარ.

ესტრაგონი. ისინი ათნი იყვნენ.

ვლადიმირი. გამოტყდი, რომ შენც გიხარია. და სადღაც გულის სიდრმეში შენც ძალიან კმაყოფილი ხარ.

ესტრაგონი. კმაყოფილი ვარ? რით?

ვლადიმირი. იმით, რომ ისევ ერთად ვართ.

ესტრაგონი. ეგრე გგონია?

ვლადიმირი. ჰო-თქო, მითხარი, თუნდაც გულში სულ სხვას ფიქრობდე.

ესტრაგონი. რა გითხრა?

ვლადიმირი. მითხარი: მე კმაყოფილი ვარ.

ესტრაგონი. მე კმაყოფილი ვარ.

ვლადიმირი. მეც.

ესტრაგონი. მეც.

ვლადიმირი. ჩვენ კმაყოფილნი ვართ.

ესტრაგონი. ჩვენ კმაყოფილნი ვართ. (სიჩუმე.) და რა ვქნათ ახლა, რაკი კმაყოფილნი ვართ?

ვლადიმირი. გოდოს დაველოდოთ.

ესტრაგონი. სწორია. (დუმილი.)

ვლადიმირი. გუშინდელს მერე შეცვლილა აქაურობა.

ესტრაგონი. რომ არ მოვიდეს?

ვლადიმირი (წუთით ისე შესცქერის, არ მესმის, რას ამბობო). რაღაცას მოვიფიქრებთ. გუბნები მე შენ, გუშინდელს აქეთ გამოცვლილა აქაურობა.

ესტრაგონი. ყველაფერი ჟონავს.

ვლადიმირი. ხეს შეხედე.

ესტრაგონი. ორჯერ ერთსა და იმავე სიბინძურეშიც ვერ ჩაწვები.

ვლადიმირი. არა, ხეს. ამ ხეს შეხედე. (ესტრაგონი უყურებს ხეს.)

ესტრაგონი. გუშინ იყო აქ ეს ხე?

ვლადიმირი. იყო, რა თქმა უნდა. როგორ დაგავიწყდა, კინაღამ ზედ თავი არ ჩამოვიხრჩეთ? (ჩაფიქრდება.) ცოტაც და (ნელა, მკაფიოდ გამოთქვამს თითოეულ სიტყვას.) ზედ დავეკიდებოდით, მაგრამ შენ აღარ ინდომე. აღარ გახსოვს?

ესტრაგონი. დაგესიზმრებოდა.

ვლადიმირი. ყველაფერი ასე როგორ უნდა დაგვიწყნოდა.

ესტრაგონი. ასეთი გავჩენილვარ, რაც მოხდება, მაშინვე ან სამუდამოდ უნდა დავივიწყო, ან სამუდამოდ დავიმახსოვრო.

ვლადიმირი. აღარც პოცო და ლაკი გახსოვს?

ესტრაგონი. პოცო და ლაკი?

ვლადიმირი. ყველაფერი დავიწყებია!

ესტრაგონი. მახსოვს ვიღაც გამოთაყვანებულმა ფეხში წიხლი მონარტყა, მერე როგორღაც ტაკიმასხარობდა.

ვლადიმირი. ეს იყო ლაკი.

ესტრაგონი. მახსოვს, მაგრამ როდის იყო ეს?

ვლადიმირი. ლაკის რომ თოკზე გამობმულს მორეკავდა, ის კაცი აღარ გახსოვს?

ესტრაგონი. ძვლები რომ მომცა.

ვლადიმირი. ეს იყო პოცო.

ესტრაგონი. და შენ ამბობ, რომ ეს ყველაფერი გუშინ მოხდა?

ვლადიმირი. გუშინ, რა თქმა უნდა.

ესტრაგონი. და აქ, ამ ადგილზე?

ვლადიმირი. აქ, მაშ, სად, სულ ველარა სცნობ?

ესტრაგონი (უეცრად თითქოს ცოფი მოერიათ). სცნობ, ვერა სცნობ! რა უნდა ვიცნო, მთელი სიცოცხლე ლაფში ვგორავდი და ახლა გნებავს პეიზაჟები გავარჩიო? (გარშემო თვალს მოავლებს.) შეხედე ამ არარაობას, უბადრუკ წუმპეს, ფეხი არ მომიცვლია, ნაბიჯი არ გადამიდგამს აქედან.

ვლადიმირი. ნუ ცხარობ, ნუ ცხარობ,

ესტრაგონი. ჰოდა, მაშ, მომწყდი თავიდან შენი პეიზაჟებიანად. სჯობს ჭიაყელებზე მელაპარაკო.

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ, ხომ მაინც ვერ იტყვი, რომ ეს (მკლავს გარშემო მოატარებს), ვოკლუზის მიდამოებს ჰგავს. რაც არ უნდა თქვა, განსხვავება მაინც საგრძნობია.

ესტრაგონი. ვოკლუზი რაღა მოსატანია, ვინ გაიხსენა ვოკლუზი.

ვლადიმირი. კი მაგრამ, ხომ ყოფილხარ ვოკლუზში?

ესტრაგონი. არასოდეს არ ვყოფილვარ ვოკლუზში. მთელი ჩემი მათხოვრული არსებობა ამ დამპალუზში გამიტარებია.

ვლადიმირი. კისერს მოვიჭრი, თუ მე და შენ ერთად არ ვყოფილიყავით ვოკლუზში, და ყურძნის კრეფაზე იმასთან, — რა ჰქვია, ბონელისთან, რუსილიონში არ გვემუშავს.

ესტრაგონი (შედარებით მშვიდად). შესაძლებელია. ოღონდ მე არც იქ შემინიშნავს რაიმე ისეთი.

ვლადიმირი. როგორ, ერთიანად გადაწითლებულია იქაურობა.

ესტრაგონი (მოთმინებადაკარგული). არაფერი შემინიშნავს-მეთქი, გუბნები. (სიჩუმე. ვლადიმირი ღრმად ამოიოხრებს.)

ვლადიმირი. ეჰ, მძიმე ხასიათი გაქვს, გოგო.

ესტრაგონი. ცალ-ცალკე ყოფნა სჯობდა ორივესთვის.

ვლადიმირი. სულ ასე ამბობ. და ბრუნდები მაინც. (ღუმელი.)

ესტრაგონი. ყველაზე კარგი ის იქნებოდა, მეც მოგეკალი, დიდი, როგორც აი ის, სხვა.

ვლადიმირი. ვინ სხვა? (პაუზა.) ვინ სხვა?

ესტრაგონი. როგორც ბილიონი სხვები.

ვლადიმირი (შეგონებით). თითოეულ ადამიანს იმხელა ტვირთი დაჰყვება, რისი ზიდვაც შეუძლია... სანამ ცოცხალია... (დაფიქრდება.) მერე კი მოკვდება, და იმ კაცსაც ყველა დაივიწყებს.

ესტრაგონი. რაკი გაჩუმება არ შეგვიძლია, მოლი მშვიდად მაინც ვილაპარაკოთ.

ვლადიმირი. მართლაც დაუცხრომლები ვართ მე და შენ.

ესტრაგონი. ეს იმიტომ, რომ არ ვიფიქროთ.

ვლადიმირი. გამართლებას ყოველთვის მოვუძებნით.

ესტრაგონი. რომ არ გავიგონოთ.

ვლადიმირი. მიზეზი არ დაგველევა.

ესტრაგონი. ყველა ეს სამარისეული ხმა.

ვლადიმირი. ფრთების შრიალის მსგავსი.

ესტრაგონი. ფოთოლთა შრიალის.

ვლადიმირი. ქვიშის.

ესტრაგონი. ფოთოლთა. (დუმილი.)

ვლადიმირი. ისინი ყველანი ერთად ლაპარაკობენ.

ესტრაგონი. და თითოეული თავისას მოთქვამს. (დუმილი.)

ვლადიმირი. უფრო სწორად, ჩურჩულებენ.

ესტრაგონი. დრტვინავენ.

ვლადიმირი. შრიალებენ.

ესტრაგონი. დრტვინავენ. (დუმილი.)

ვლადიმირი. რაო, რას ამბობენ?

ესტრაგონი. თავიანთ ცხოვრებაზე ლაპარაკობენ.

ვლადიმირი. ის არ ჰყოფნით, რომ ცოცხლობენ?

ესტრაგონი. ის არ ჰყოფნით, რომ მკვდრები არიან? (დუმილი.)

ვლადიმირი. ისინი ბუმბულის ჩქამს მოგაგონებენ.

ესტრაგონი. ფოთოლთა შრიალს.

ვლადიმირი. ფერფლის ჩამიჩუმს.

ესტრაგონი. ფოთოლთა შრიალს. (დუმან.)

ვლადიმირი. თქვი გოგო, რამე.

ესტრაგონი. ვეძებ სათქმელს. (ხანგრძლივი დუმილი.)

ვლადიმირი (ნაღვლიანად). თქვი რამე. სულ ერთია, რა იქნება.

ესტრაგონი. რა გზას დავადგეთ?

ვლადიმირი. გოდოს დაველოდოთ.

ესტრაგონი. სწორია. (დუმილი.)

ვლადიმირი. საოცრად მიმძიმს. აუტანელია მოლოდინი.

ესტრაგონი. იქნებ გემღერა?

ვლადიმირი. არა. არ შემიძლია. (ფიქრობს.) სჯობს ყველაფერი თავიდან დავიწყო.

ესტრაგონი. მართლაც, ეს არც ისე ძნელია.

ვლადიმირი. დაწყებაა ძნელი.

ესტრაგონი. საიდანაც გინდა, იქიდან დაიწყებ.

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ, ხომ უნდა გადაწყვიტო.

ესტრაგონი. მართალია. (დუმილი.)

ვლადიმირი. მიშველე რამე!

ესტრაგონი. ვცდილობ. (დუმილი.)

ვლადიმირი. როცა ცდილობ, ბევრ რამეს გაიგონებ.

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. ეს კი ხელს გიშლის მიაგნო, რასაც ეძებ.

ესტრაგონი. რა თქმა უნდა!

ვლადიმირი. ფიქრშიაც გიშლის ხელს.

ესტრაგონი. და მაინც ფიქრობ.

ვლადიმირი. არა, ეს შეუძლებელია.

ესტრაგონი. ჰო, ჰო, მოდი ერთმანეთს ვეკამათოთ.

ვლადიმირი. არ შემიძლია.

ესტრაგონი. ფიქრობ?

ვლადიმირი. არა, ფიქრის საფრთხე სამუდამოდ აცილებული გვაქვს.

ესტრაგონი. მაშ, რაღას ვემდურით ბედს?

ვლადიმირი. ეჰ, ფიქრი არც თუ უსაშველო უბედურებაა.

ესტრაგონი. რაღა თქმა უნდა, მაგრამ საქმეც ეგ არის.

ვლადიმირი. როგორ თუ, საქმეც ეგ არის?

ესტრაგონი. აი როგორ: მეტი კითხვები დავუსვათ ერთმანეთს.

ვლადიმირი. რის თქმა გინდა, საქმეც ეგ არისო, რომ ამბობ?

ესტრაგონი. არაფერი გვექონია სამდურავი.

ვლადიმირი. როგორც ჩანს.

ესტრაგონი. მაშ, ასე. ვიფიქროთ, ვითომ ბედი გვწყალობს.

ვლადიმირი. საშინელებაა, როცა ფიქრობ.

ესტრაგონი. განა ხშირად ვფიქრობთ ხოლმე?

ვლადიმირი. საიდან მოზვავდა ამდენი მიცვალებული?

ესტრაგონი. ამდენი ჩონჩხი.

ვლადიმირი. აი, თურმე საიდან.

ესტრაგონი. ხომ ყველაფერი ნათელია?

ვლადიმირი. რა თქმა უნდა, — იფიქრეთ ცოტა

ესტრაგონი. ჰო, თავდაპირველად, დასაწყისში.

ვლადიმირი. რა სასაკლაოა, რა სასაკლაოა!

ესტრაგონი. უნდა ეცადო თვალი აარილო, სხვა გზა არა გვაქვს.

ვლადიმირი. ძალაუნებურად მოგახედებს.

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. თვალეზივ რომ დაითხარო, მაინც. ამასთან ვერაფერს გააწყობ.

ესტრაგონი. რა თქვი?

ვლადიმირი. ვერაფერს გააწყობ-მეთქი.

ესტრაგონი. სადმე ბუნების წიაღში უნდა გვეცხოვრა.

ვლადიმირი. აკი ვცადეთ.

ესტრაგონი. ჰო, მართლა.

ვლადიმირი. ბოლოს და ბოლოს, ეს არც ისე უსაშველო უბედურებაა.

ესტრაგონი. რა ეს?

ვლადიმირი. ფიქრი.

ესტრაგონი. ალბათ.

ვლადიმირი. თუმცა ამისთვისაც შეიძლებოდა გვერდის ავლა.

ესტრაგონი. ჰო, მაგრამ, რას იზამ...

ესტრაგონი. რა თქმა უნდა... ვიცი... (დუმილი.)

ესტრაგონი. მაინც სწრაფად ჩავგრიალდით ბოლოში.

ვლადიმირი. ჰო, და ახლა სხვა რაღაც გამოვძებნოთ.

ესტრაგონი. რა?

ვლადიმირი. გამოვძებნოთ რაიმე.

ესტრაგონი. დაეძებნოთ. (ეძებენ.)

ვლადიმირი. რაზე ვლაპარაკობდი? აი, აქედან შეიძლება დავიწყოთ

ესტრაგონი. როდის?

ვლადიმირი. სულ თავში, სულ დასაწყისში.

ესტრაგონი. რის დასაწყისში?

ვლადიმირი. ამ საღამოს. მე ვამბობდი, რომ... მე ვამბობდი...

ესტრაგონი. ახლა მეტისმეტსაც კი ნუ მომთხოვ.

ვლადიმირი. მოიცა... ჯერ, გადავეხვიეთ ერთმანეთს... მერე კმაყოფილები ვიყავით. ჰო, კმაყოფილები... მერე — რა ვქნათ, რაკი კმაყოფილები ვართო... ველოდოთო... დამაცადე, ახლავე გავიხსენებ... ჰო, ველოდოთო... ველოდოთო... დამაცადე ახლავე გავიხსენებ... ჰო ველოდით... კმაყოფილები ვიყავით... ველოდით... ველოდით... აჰა, გამახსენდა: ხე!

ესტრაგონი. რა ხე?

ვლადიმირი. აღარ გახსოვს?

ესტრაგონი. ძალიან დავიღალე.

ვლადიმირი. შეხედე ხეს. (ესტრაგონი უყურებს ხეს.)

ესტრაგონი. ვერაფერს ვამჩნევ.

ვლადიმირი. გუშინ მოშიშვლებული იდგა, ჩამავებული, დღეს როგორ შეფოთლილა.

ესტრაგონი. შეფოთლილა?

ვლადიმირი. სულ ერთ ღამეში!

ესტრაგონი. იქნებ გაზაფხულდა.

ვლადიმირი. ერთ ღამეში!

ესტრაგონი. წვენ აქ გუშინ არ ვყოფილვართ, ეგ სულ შენი კომმარე-ბის ბრალია.

ვლადიმირი. მაშ, სად ვიყავით გუშინ, შენი აზრით?

ესტრაგონი. რა ვიცი მე, სხვაგან; ცოტა სიცარიელეა? სადმე საჩეხეში ვეგდებოდით.

ვლადიმირი (თავის სიმართლეში დარწმუნებული). კარგი. არ ვყოფილვართ აქ გუშინ სადამოს, მაგრამ იქ რას ვაკეთებდით, სადაც ვიყავით?

ესტრაგონი. რას ვაკეთებდით?

ვლადიმირი. ჰო, იქნებ გაიხსენო.

ესტრაგონი. ჩვენ? მე რა ვიცი. ვილყებდით რაღაცას.

ვლადიმირი. რას?

ესტრაგონი. რა ვიცი, ან იმას, ან ამას, ათას სისულელეს. (დარწმუნებით.) მართლა, ახლა გამახსენდა. მე და შენ გუშინ ათასნაირ სისულელეს ვროშავდით. მთელი ნახევარი საუკუნეა, სულ მაგას არ ვუნდებით?

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ რაიმე ფაქტს, ან სიტუაციას ვერ გაიხსენებ?

ესტრაგონი. სული ნუ ამომხადე, დიდი.

ვლადიმირი. მზე? ან მთვარე? მთვარეც არ გახსოვს?

ესტრაგონი. რა უნდა მახსოვდეს, ძირს ხომ არ ჩამოსულა.

ვლადიმირი. არაფერი განსაკუთრებული არ შეგიმჩნევია?

ესტრაგონი. საუბედუროდ!

ვლადიმირი. მაშ, პოცო, ლაკი...

ესტრაგონი. პოცო?

ვლადიმირი. ჰო, ძვლები.

ესტრაგონი. ისიც, რომ ძვლები იყო...

ვლადიმირი. რაც იყო. პოცომ მოგცა.

ესტრაგონი. არ მახსოვს.

ვლადიმირი. წინელი რომ მოგაზილეს, ის გახსოვს?

ესტრაგონი. ჰო, ვიღაცამ მართლაც მომარტყა კოჭში.

ვლადიმირი. ლაკი იყო.

ესტრაგონი. და ეს ყველაფერი გუშინ მოხდა?

ვლადიმირი. შარვალი აიწიე, ერთი, და კოჭი მაჩვენე.

ესტრაგონი. რომელი?

ვლადიმირი. ორივე. აიწიე შარვალი. (ცალ ფეხზე მდგარი ესტრაგონი მეორე ფეხს ვლადიმირისაკენ გაიშვერს და კინაღამ დაეცემა. ვლადიმირი ფეხში ჩაავლებს ხელს, ესტრაგონი ბარბაცებს.) აიწიე შარვალი.

ესტრაგონი (ირყევა). — არ შემიძლია. (ვლადიმირი შარვლის ტოტს აუკეცავს, ფეხს უთვალეერებს, ხელს გაუშვებს. ესტრაგონი ლამის არის დაეცეს.)

ვლადიმირი. მეორე ფეხი მაჩვენე. (ესტრაგონი ისევ იმ ფეხს გაუწვდის.) მეორე, აჰა, შეხედე, იარა დაგჩირქებია კიდევ.

ესტრაგონი. მერე რა?

ვლადიმირი. ფეხსაცმელები სადა გაქვს?

ესტრაგონი. ალბათ გადავყრიდი.

ვლადიმირი. როდის?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. რატომ?

ესტრაგონი. არ მახსოვს.

ვლადიმირი. არა, რატომ არ იცი კი არა, რად გადაყრიდი-მეთქი.

ესტრაგონი. ფეხს მტკენდა.

ვლადიმირი. (მიახედებს). აგე შენი ფეხსაცმელები. (ესტრაგონი უყურებს ფეხსაცმელებს.) ისევ იქაა, სადაც გუშინ დატოვე. (ესტრაგონი

ნი უფრო ახლო მიდის, ჩაიჩოქებს. ცხვირს თითქმის დაადებს ფეხსაცმელებს და ათვალიერებს.)

ესტრაგონი. ეს ჩემი არაა.

ვლადიმირი. იცი რას გეტყვი...

ესტრაგონი. ჩემი შავი იყო, ეს ყვითელია.

ვლადიმირი. დარწმუნებული ხარ, რომ შავი იყო?

ესტრაგონი. როგორ გითხრა, ნაცრისფერიც ეთქმოდა.

ვლადიმირი. და ეგ ყვითელია? მაჩვენე.

ესტრაგონი (ერთ ცალს დასწვდება, აიღებს.) არა, უფრო მომწვანოა.

ვლადიმირი (უახლოვდება). მაჩვენე. (ესტრაგონი გაუწვდის ფეხსაცმელს. ვლადიმირი გამოართმევს და გაბრაზებული ძირს დაახეთქებს.) მართლა და მართლა...

ესტრაგონი. აი, ხედავ, მთელი ეს...

ვლადიმირი. ძალიან კარგად ვხედავ ყველაფერს. იმასაც ვხედავ, რაც აქ მომხდარა.

ესტრაგონი. ყველაფერი ეს...

ვლადიმირი. ყველაფერი ეს დღესავით ნათელია. ყოფილა აქ ვიღაც, ჩაუცვამს შენი ფეხსაცმელი, თავისი კი დაუტოვებია.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. მოუჭირა ალბათ, ჰოდა, შენი ჩაიცვა.

ესტრაგონი. მე ძალიან მიჭერდა.

ვლადიმირი. ძალიან გიჭერდა შენ, იმას კარგად მოერგო.

ესტრაგონი. დავიღალე დიდი. (პაუზა.) მოდი წავიდეთ.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს ველოდებით.

ესტრაგონი. ჰო, მართლა. რა ვქნათ?

ვლადიმირი. რა უნდა ქნა.

ესტრაგონი. მე მეტი აღარ შემიძლია.

ვლადიმირი. გინდა ბოლოკი?

ესტრაგონი. სულ ეგ არის ჩვენი სიმდიდრე?

ვლადიმირი. თაღგამიცა გვაქვს.

ესტრაგონი. სტაფილო?

ვლადიმირი. სტაფილო არა გვაქვს. რას ამოიჩემე ეს სტაფილო.

ესტრაგონი. კარგი, მაშ. მოიტა ბოლოკი. (ვლადიმირი ჯიბეებს იქექავს, მხოლოდ თაღგამს იპოვის, მერე ერთ ბოლოკსაც მიაგნებს და აწვდის ესტრაგონს. ესტრაგონი ათვალეირებს ბოლოკს. ტუჩს აიბზუებს.) რა შავია!

ვლადიმირი. რა გინდა, ბოლოკია.

ესტრაგონი. მე წითელი ბოლოკი მიყვარს, ძალიან კარგად იცი.

ვლადიმირი. მაშ, არ გინდა?

ესტრაგონი. მე წითელი ბოლოკი მიყვარს.

ვლადიმირი. მოიტა, მე მომეცი. (ესტრაგონი უბრუნებს ბოლოკს.)

ესტრაგონი. წავალ, იქნებ სტაფილო ვიპოვო. (ადგილიდან არ იძვრის.)

ვლადიმირი. ამას ახლა ნაკლები მნიშვნელობა აქვს.

ესტრაგონი. მაგრამ ჯერ მაინც აქვს (ღუმელი.)

ვლადიმირი. რა იქნება, მაინც მოისინჯო?

ესტრაგონი. ყველაფერი მოსინჯული მაქვს.

ვლადიმირი. ფეხსაცმელებზე გეუბნები.

ესტრაგონი. ვითომ ღირს?

ვლადიმირი. დროს გაგაყვანილებს. (ესტრაგონი ყოყმანობს.) მართლა გეუბნები, გულს გადააყოლებ.

ესტრაგონი. გულზე მომეშვება.

ვლადიმირი. გაერთობი.

ესტრაგონი. დავისვენებ.

ვლადიმირი. ჰო, გაისინჯე ახლა, გთხოვ.

ესტრაგონი. მომეხმარები?

ვლადიმირი. რა თქმა უნდა.

ესტრაგონი. ორნი ყველაფერს იოლად ვართმევთ თავს, არა, დიდი?
ვლადიმირი. ჰო, ჩემო კარგო; აბა ჯერ მარცხენაზე სცადე.

ესტრაგონი. მაინც ყოველთვის გამოტყვრება რაღაც ისეთი, რაც შთაბეჭდილებას გვიქმნის, არსებობთო, არა დიდი?

ვლადიმირი. კი, კი, მე და შენ ნამდვილი ჯადოქრები ვართ, მაგრამ არც იმას უნდა გადავუხვიოთ, რის გაკეთებაც გადავწყვიტეთ, თორემ მიგვრჩება საქმე. (აიღებს ფეხსაცმელს.) აბა, მომიშვირე ფეხი. (ესტრაგონი უახლოვდება, მიუშვერს ფეხს.) ეგ არა, შტერო! (ესტრაგონი ახლა მეორე ფეხს მიუშვერს.) უფრო მაღლა ასწიე. (ჩაებღაუჭებიან ერთმანეთს და სცენაზე ბარბაცებენ. ბოლოს, როგორც იქნა, ვლადიმირი წამოაცმევს ფეხსაცმელს ესტრაგონს.) ახლა გაიარ-გამოიარე! (ესტრაგონი რამდენიმე ნაბიჯს გადადგამს.) კარგადა გაქვს?

ესტრაგონი. ჩემს ფეხზეა შეკერილი.

ვლადიმირი. (ჯიბიდან ბაწარს ამოიღებს). ახლა შეგიკრავ ბარემ.

ესტრაგონი (გაცეცხლებული). არა, არავითარ შემთხვევაში, არ შემიკრა.

ვლადიმირი. მერე ინანებ, იცოდე! მოიტა მეორე ფეხი. (მეორდება იგივე სცენა.) ეგ როგორღა გაქვს?

ესტრაგონი. ზედგამოჭრილია.

ვლადიმირი. სულ არ გიჭერს?

ესტრაგონი (მძიმედ აღგამს ნაბიჯებს). ჯერჯერობით, არა.

ვლადიმირი. ჰოდა, გეცვას, მაგას რა სჯობს.

ესტრაგონი. ძალიან დიდია.

ვლადიმირი. ერთ მშვენიერ ღღეს, იქნებ წინდებიც გაიკრა, მაშინ კარგად გექნება.

ესტრაგონი. ჰო, მართლა.

ვლადიმირი. გვეყო ამ ფეხსაცმელებზე ლაპარაკი.

ესტრაგონი. მაშ, გადაწყდა! იტოვებ!

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ...

ესტრაგონი. გვეყო! (დუმბილი.) ეჰ, მოდი დავკლები. (ირგვლივ მიიხედ-მოიხედავს, შემდეგ მიდის და იმავე ადგილზე ჯდება, სადაც პირველი მოქმედების დასაწყისში იჯდა.)

ვლადიმირი. აი, სწორედ მანდ იჯექი გუშინ სალამოს. (დუმბილი.)

ესტრაგონი. ნეტა დამეძინებოდეს.

ვლადიმირი. გუშინ სალამოს გეძინა.

ესტრაგონი. ვცდი მაინც. (დაჯდება და თავს მუხლებში ჩარგავს.)

ვლადიმირი. ერთ წუთს დაიცა! (მივა, გვერდით მიუჯდება და მთელი ხმით უმღერის.) ნანი-ნანა ნანინაა!

ესტრაგონი (თავს ასწევს). ძალიან ყვირი.

ვლადიმირი (ხმას დაუდაბლებს). ნანი-ნანა ნანინა, ნანი-ნანა... (ესტრაგონი იძინებს, ვლადიმირი ქურთუკს გაიხდის და ესტრაგონს შემოახვევს. ადგება, ბოლთას ცემს, თან ხელებს იქნევს, გავითბორო, ესტრაგონი უეცრად იღვიძებს, ყვირის, სახეშეშლილი წამოვარდება, ვლადიმირი მიირბენს, გულში ჩაიკრავს.) დამშვიდდი, დამშვიდდი... აქა ვარ... ნუ გეშინია.

ესტრაგონი. ოო! ოოო!

ვლადიმირი. ცოტაც და, გაივლის, ნუ გეშინია.

ესტრაგონი. უფსკრულში ვვარდებოდი.

ვლადიმირი. ყველაფერი გაივლის, ნუ აჰყვები, ნუ...

ესტრაგონი. მწვერვალზე ვიდექ.

ვლადიმირი. გაჩუმდი, გაჩუმდი, ნუ იხსენებ. ადექი, ცოტა გავი-არ-გამოვიაროთ. (ხელს ჩაჰკიდებს და დადიან, ვიდრე ესტრაგონი თავს არ გააქნევს, განძრევა აღარ შემოძლიაო.)

ესტრაგონი. არაქათი აღარა მაქვს!

ვლადიმირი. აბა, გირჩევნია ეგრე გულხელდაკრეფილი იჯდე?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. როგორც გენებოს. (ხელს შეუშვებს ესტრაგონს, თავის ქურთუკს მოხდის და იცვამს.)

ესტრაგონი. წამო, წავიდეთ.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს უნდა დავუცადოთ.

ესტრაგონი. ჰო. (ვლადიმირი ისევ ადგება და ბოლთასა სცემს.) არ შეგიძლია მოისვენო?

ვლადიმირი. მცვივა.

ესტრაგონი. ადრე მოგვივიდა მოსვლა.

ვლადიმირი. რაღა ადრეა, სადაცაა დაღამდება.

ესტრაგონი. მაგრამ არ ღამდება.

ვლადიმირი. უცებ ჩამოწვება სიბნელე, გუშინდელივით.

ესტრაგონი. და მერე ღამე იქნება.

ვლადიმირი. მერე ჩვენც წავალთ.

ესტრაგონი. მერე ისევ იქნება დღე. (პაუზა.) რა გვეშველება, რა გვეშველება?

ვლადიმირი (აღშფოთებული შეჩერდება). სულ როგორ უნდა ტიროდე, ადარ შემიძლია შენი წუწუნის მოსმენა

ესტრაგონი. მე მივდივარ.

ვლადიმირი (ლაკის ქუდს დაინახავს). ეს რაღაა?

ესტრაგონი. მშვიდობით!

ვლადიმირი. ლაკის ქუდი! (უახლოვდება.) მთელი საათია აქა ვარ და ახლად შევნიშნე. (ძალიან გახარებულია.) რა ბედნიერებაა!

ესტრაგონი. მე შენ საერთოდ ვეღარ მიხილავ, ვეღარასოდეს.

ვლადიმირი. ესე იგი, ადგილი არ შემშლია. ახლა კი მშვიდად დაველოლები (ლაკის ქუდს აიღებს, ათვალეურებს, ასწორებს.) მშვენიერი ქუდი იქნებოდა. (თავისი ქუდის მაგივრად იხურავს, თავისას კი ესტრაგონს გაუწვდის.)

ესტრაგონი. რა არი?

ვლადიმირი. გამომართვი. (გამოართმევს. ვლადიმირი ლაკის ქუდს იხურავს და ცდილობს მოირგოს. ესტრაგონი იხურავს ვლადიმირის ქუდს, თავისას კი ვლადიმირს აწვდის. ვლადიმირი გამოართმევს. ეს-

ტრაგონი ცდილობს მოირგოს ვლადიმირის ქუდი. ვლადიმირი ესტრაგონის ქუდს იხურავს, ლაკისას კი ესტრაგონს აძლევს. ესტრაგონი გამოართმევს ლაკის ქუდს. ვლადიმირი ცდილობს მოირგოს ესტრაგონის ქუდი. ესტრაგონი იხურავს ლაკის ქუდს, ვლადიმირის ქუდს კი ვლადიმირსვე უბრუნებს. ვლადიმირი გამოართმევს, ესტრაგონს მისსავე ქუდს უბრუნებს. ესტრაგონი იღებს თავის ქუდს. ვლადიმირი ორივე ხელით ისწორებს თავზე საკუთარ ქუდს, ესტრაგონიც თავის ქუდს იხურავს და ლაკის ქუდს ვლადიმირს გაუწვდის. ვლადიმირს ლაკის ქუდი უკავია. ესტრაგონი ორივე ხელით ისწორებს საკუთარ ქუდს. ვლადიმირი ლაკის ქუდს იხურავს, თავისას კი ესტრაგონს აწვდის. ესტრაგონი გამოართმევს და ხელში უკავია ვლადიმირის ქუდი. ვლადიმირი ცდილობს მოირგოს თავზე ლაკის ქუდი. ესტრაგონი უბრუნებს ვლადიმირს მის ქუდს. ვლადიმირი გამოართმევს და ისევ აწვდის ესტრაგონს, ესტრაგონი გამოართმევს და კვლავ ვლადიმირს უბრუნებს, ვლადიმირი გამოართმევს და შორს გადაისვრის. ყოველივე ეს ძალიან სწრაფ ტემპში ხდება).

ვლადიმირი. მიხდება?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. არა, მაინც როგორ გამოვიყურები? (თავმომწონედ მარჯვნივ და მარცხნივ ატრიალებს თავს.)

ესტრაგონი. გულისამრევად.

ვლადიმირი. ჩვეულებრივზე უარესად?

ესტრაგონი. ზუსტად ისევ ისე.

ვლადიმირი. მაშ, ეს მეხუროს, ჩემი თავს მტკენდა. (პაუზა.) თითქოს კიდეც მკაწრავდა.

ესტრაგონი. მე წავედი.

ვლადიმირი. თამაში აღარ გინდა?

ესტრაგონი. რა თამაში?

ვლადიმირი. ვითომ პოცო და ლაკი ვართ.

ესტრაგონი. არ ვიცნობ.

ვლადიმირი. შენ იქნები პოცო, მე ვიქნები ლაკი. (ვლადიმირი წელში მოიხრება. ტვირთმოკიდებულ ლაკის დაემსგავსება. ესტრაგონი გაგიჟებული უყურებს.) მოდი.

ესტრაგონი. მე რა უნდა გაგაკეთო.

ვლადიმირი. მლანძღე და მთათხე!

ესტრაგონი. ვიგინდარავ!

ვლადიმირი უფრო მაგრად!

ესტრაგონი. დამყაყებულო... შე ნეხვო... (წელში ათად მოკაკვული ვლადიმირი რამდენიმე ნაბიჯს გადადგამს წინ, მერე უკან გაბრუნდება.)

ვლადიმირი. მიბრძანე, იფიქრე-თქო.

ესტრაგონი. როგორ?

ვლადიმირი. მიღრიალე, მძორო, იფიქრე-თქო.

ესტრაგონი. იფიქრე, მძორო! (დუმილი.)

ვლადიმირი. არ შემიძლია.

ესტრაგონი. კმარა!

ვლადიმირი. ახლა იცეკვე-თქო, მიბრძანე.

ესტრაგონი. წავედი.

ვლადიმირი. იცეკვე, მძორო. (ერთ ადგილზე ცოდვილობს. ესტრაგონი სასწრაფოდ გადის.) ისე კარგად ვერ გამომდის, ვერ ვარ დიდი ოსტატი. (თავს ასწევს, ხედავს, რომ ესტრაგონი წასულა.) გოგო! (სიჩუმე. ვლადიმირი გადარეულივით აქეთ-იქით აწყდება; აქოშინებული შემობრბის ესტრაგონი. ვლადიმირთან მიიბრბენს.) როგორც იქნა! სად დაიკარგე!

ესტრაგონი (სუნთქვა ეკვრის). დაწყევლილი ვარ!

ვლადიმირი. სად იყავი. მე მეგონა, სულ წახვედი.

ესტრაგონი. მოდიან.

ვლადიმირი. ვინ?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი (გაბადრული). გოდო იქნება, გოდო! როგორც იქნა. (მივარდება, გადაეხვევა ესტრაგონს.) გოგო, გოგო, გესმის, ახლა აღარაფე-

რი გვიჭირს, გვეშველა! წამო შევეგებოთ, ჩქარა! (ესტრაგონს კული-სისაკენ მიათრევს, ესტრაგონი უძალიანდება, მერე ხელიდან უს-ხლტება და სცენის მეორე მხარეს მოპირდაპირე გასასვლელში გა-უჩინარდება.) გოგო! დაბრუნდი, დაბრუნდი! (დუმილი. ვლადიმირი იქითკენ გარბის, საიდანაც ესტრაგონი გავიდა. შორს იყურება. მე-ორე მხრიდან ესტრაგონი შემოდის, ფეხაკრეფით მიიბრუნს და ვლა-დიმირს ზურგიდან წამოეპარება. ვლადიმირი შემობრუნდება.) აქა ხარ!

ესტრაგონი. დავიღუპე!

ვლადიმირი. შორს იყავი?

ესტრაგონი. პლატომდე. იმ მხრიდანაც მოდიან!

ვლადიმირი. გარშემორტყმულები ვართ! (თავგზააბნეული ეს-ტრაგონი სცენის სიღრმისაკენ გაექანება, დეკორაციას დაეჯახება, წაიქცევა.) სად მირბიხარ, დამთხვეულო, სად არის მანდ გასასვლე-ლი. (წამოაყენებს ესტრაგონს, რამპასთან მიიყვანს. მაყურებელთა დარბაზისაკენ მიუთითებს.) აი, იქ არავინაა, იქ გაიქეცი, სწრაფად. (დარბაზისკენ უბიძგებს. ესტრაგონი დამფრთხალი უკან დაიხვეს.) არ გინდა? (დარბაზში რიგებს ათვალიერებს.) მესმის შენი, დაიცა, რამეს მოვიფიქრებ. (ფიქრობს.) ერთი გამოსავალი დაგრჩენია — უნ-და გაქრე, სხვა გზა არა გაქვს.

ესტრაგონი. სად?

ვლადიმირი. ხეს ამოეფარე. (ესტრაგონი ყოყმანობს.) ჩქარა, ხეს ამოეფარე! (ესტრაგონი გარბის და ხეს ამოეფარება, მაგრამ მაინც ჩანს.) ნუ ინძრევი! (ესტრაგონი წინ გამოდის.) არაფერში არ გვარგია ეს ხე. (ესტრაგონს.) შენ ხომ არ გაგიჟდი?

ესტრაგონი (შეღარებით დამშვიდებულია). სულ გადავირიე, რა მომდის. (დარცხვენილი თავს ჩაჰკიდებს.) მაპატიე! (ამაყად სწევს თავს.) სიტყვას გაძლევ, ეს აღარ გამეორდება. აი ნახავ. მითხარი, რა უნდა გავაკეთო?

ვლადიმირი. არაფერი, რა უნდა გააკეთო.

ესტრაგონი. შენ იქ დადექი. (მარცხენა კულისისაკენ მიათრევს ვლადიმირს, გზის გასწვრივ სცენისკენ ზურგმუქცევით დააყენებს.) აი ასე. არ გაინძრე და თვალყური ადევნე, არაფერი გამოგეპაროს. (თვითონ მარჯვენა მხარეს გარბის. ვლადიმირი მხარს ზემოდან გახედავს მას. ესტრაგონი შეჩერდება, შორს იყურება, შემობრუნდება, ორივენი მხარს ზემოდან უყურებენ ერთმანეთს.) აბა, ძველი დროება გავიხსენოთ და ზურგმუქცევით დავდგეთ! (წუთით კვლავ თვალს გაუსწორობენ ერთმანეთს, შემდეგ სმენაგამახვილებული აქეთ-იქით იყურებიან. ხანგრძლივი სიჩუმე.) ხომ არ მოდიან?

ვლადიმირი (მიხედავს). რა თქვი?

ესტრაგონი. ხომ არავინ ჩანს, ხომ არ მოდიან-მეთქი.

ვლადიმირი. არა.

ესტრაგონი. მეც ვერავის ვამჩნევ. (კვლავ მიდამოს ზვერავენ. ხანგრძლივი სიჩუმე.)

ვლადიმირი. ალბათ მოგეჩვენა.

ესტრაგონი (თავს მოაბრუნებს). რა მითხარი?

ვლადიმირი (უფრო ხმამაღლა). ალბათ მოგეჩვენა-მეთქი.

ესტრაგონი. რა გაღრიალებს. (ისევ გარშემო იყურებიან. ხანგრძლივი სიჩუმე.)

ვლადიმირი და **ესტრაგონი.** (ერთდროულად შემობრუნდებიან). მე განა...

ვლადიმირი. თქვი, თქვი, უკაცრავად!

ესტრაგონი. არა, გისმენ, გისმენ!

ვლადიმირი. არაფერი.

ესტრაგონი. თქვი ახლა.

ვლადიმირი. მე შეგაწყვეტინე.

ესტრაგონი. პირიქით (ბრაზი ერევათ, გულმოსულნი უყურებენ ერთმანეთს.)

ვლადიმირი. რა ტუტუცურად ლაპარაკობ.

ესტრაგონი. რას ჯიუტობ, თქვი რაც გინდოდა.

ვლადიმირი (შეუყვირებს). თქვი, რომ გეუბნები.

ესტრაგონი (იმავე ტონით). ჯერ შენ. (სიჩუმე. ერთმანეთს უახლოვდებიან შეჩერდებიან.)

ვლადიმირი. რა უნდა გითხრა, ნამდვილი იდიოტი ხარ.

ესტრაგონი. ჰო, ჰო, მართლა, მოდი ერთმანეთი ვლანძღოთ. (რიგრიგობით ილანძღებიან. სიჩუმე). ახლა კი შევრიგდეთ.

ვლადიმირი. გოგო!

ესტრაგონი. დიდი!

ვლადიმირი. მომეცი ხელი.

ესტრაგონი. აჰა, ჩემო კარგო.

ვლადიმირი. მოდი გაკოცო.

ესტრაგონი. მაკოცო?

ვლადიმირი. (მკლავებს გაშლის). ჰო, მოდი ჩემთან.

ესტრაგონი. ახლავე. (გადაუხვევიან ერთმანეთს. სიჩუმე.)

ვლადიმირი. რა მალე გადის დრო, როცა ერთობი. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. ახლა რაღა გავაკეთოთ?

ვლადიმირი. ჯერჯერობით ველოდოთ.

ესტრაგონი. ველოდოთ ჯერჯერობით. (სიჩუმე.)

ვლადიმირი. ხომ არ გვევარჯიშა?

ესტრაგონი. ჩვენი მოძრაობები გავიმეოროთ?

ვლადიმირი. ჰო. ჯერ წელში მოვიხაროთ.

ესტრაგონი. მერე გავიმართოთ.

ვლადიმირი. ჩავჯდეთ.

ესტრაგონი. ისევ გავიმართოთ.

ვლადიმირი. იქნებ გავთბეთ ცოტა.

ესტრაგონი. იქნებ დავწყნარდეთ.

ვლადიმირი. დავიწყოთ. (ვლადიმირი ჯერ ცალ ფეხზე ხტის, მერე მეორეზე, ესტრაგონიც მას ბაძავს.)

ესტრაგონი (შეჩერდება). გვეყოფა, დავიდალე.

ვლადიმირი. (მიხედავს, შეჩერდება). ცოტა მხრებში გავიშალოთ, ერთი-ორჯერაც ჩავისუნთქოთ და ამოვისუნთქოთ.

ესტრაგონი. მომბეზრდა ეგ ჩასუნთქვა და ამოსუნთქვა.

ვლადიმირი. შენ მართალი ხარ. (პაუზა.) მოდი ახლა წონასწორობაში გავივარჯიშოთ, ხე გავაკეთოთ.

ესტრაგონი. ხე გავაკეთოთ?

ვლადიმირი. ჰო (ვლადიმირი ხესავით ცალ ფეხზე შედგება, აქეთ-იქით ქანაობს.) ახლა შენი ჯერია. (ესტრაგონიც ცალ ფეხზე შედგება, ირყევა.)

ესტრაგონი. როგორ გგონია, ღმერთი მხედავს მე?

ვლადიმირი. თვალები უნდა დახუჭო. (ესტრაგონი თვალებს დახუჭავს, უფრო მეტად ირყევა.)

ესტრაგონი (გასწორდება, მუშტებს ცისკენ აღმართავს და, რაც ძალი და ღონე აქვს, ყვირის.) უფალო, შემინწყალე მე!

ვლადიმირი (გულდაწყვეტილი). მე რაღა დავაშავე.

ესტრაგონი (განაგრძობს ყვირილს). შემინწყალე! მე შემინწყალე!

(შემოდინან პოცო და ლაკი. პოცოს მხედველობა დაუკარგავს, ბრმაა. ლაკი ისევ მოათრევს ტვირთს, და როგორც პირველ მოქმედებაში, კისერზე თოკი აბია, ოღონდ ახლა ბევრად უფრო მოკლე, რომ პოცო უფრო მოხერხებულად მიჰყვეს სიარულში. ლაკის ახალი ქუდი ახურავს. ვლადიმირის და ესტრაგონის დანახვაზე ლაკი შედგება, პოცო განაგრძობს სვლას და ლაკის მიაწყდება. ესტრაგონი და ვლადიმირი გზას უთმობენ.)

პოცო (ებლაუჭება ლაკის, რომელიც მომეტებული ტვირთისაგან ძლივს დგას ფეხზე). რა ამბავია, ვინ ყვირის? (ლაკი ეცემა, ტვირთს ქვეშ მოიყოლებს, თან გადაიტანს პოცოს, და ასე გაშლართულნი წვანან მიმოყრილ ნივთებს შორის.)

ესტრაგონი. ეს გოდოა?

ვლადიმირი. უჰ, სულზე მოგვისწრო (უახლოვდება მათ, ესტრაგონიც უკან მიჰყვება.) სწორედ დროზე შეგვეშველება.

პოცო. მომეხმარეთ.

ესტრაგონი. გამაგებინე, გოძო?

ვლადიმირი. ვფიქრობდი, წასულია ჩვენი საქმე, მეტიხმეტად მოვიჩვართეთ, გვიმტყუნა მოთმინებამ-მეთქი.

პოცო. მიშველეთ!

ესტრაგონი. გესმის ყვირილი?

ვლადიმირი. მარტოები აღარ მივაჩერდებით სივრცეს, როდის დაღამდებაო, აღარც გოძოს მოლოდინი დაგვტანჯავს და არც საერთოდ... მოლოდინი. მთელი საღამო ვეწამეთ ჩვენი თავის ამარა, ახლა კი ყველაფერი გადატანილი გვაქვს, გათავდა, ხვალინდელმა დღემ თითქმის მოაღწია.

ესტრაგონი. კარგი ერთი, მგზავრები არიან ჩაივლიან და ეგ იქნება.

პოცო. მიშველეთ!

ვლადიმირი. ასე დროც სხვაგვარად გადის. მზე ჩავა, მერე ღრუბლებიდან ამოვა მთვარე და ჩვენც... წავალთ აქედან.

ესტრაგონი. ხომ გეუბნები, ჩაივლიან და გათავდა-მეთქი,

ვლადიმირი. ჰოდა, სწორედ საკმარისია.

პოცო. შემობრალეთ!

ვლადიმირი. საწყალი პოცო!

ესტრაგონი. მე ვიცოდი, რომ ეგ იყო.

ვლადიმირი. ვინ?

ესტრაგონი. გოძო.

ვლადიმირი. ეგ გოძო არ არის.

ესტრაგონი. გოძო არ არის?

ვლადიმირი. არა.

ესტრაგონი. აბა, ვინ არის?

ვლადიმირი. პოცოა.

პოცო. მე ვარ, მე! ამაყენეთ!

ვლადიმირი. ხედავ, თვითონ ვეღარ დგება.

ესტრაგონი. წავიდეთ აქედან.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს უნდა ველოდოთ.

ესტრაგონი. სწორია.

ვლადიმირი. იქნებ კიდევ ჰქონდეს ძვლები შენთვის?

ესტრაგონი. რა ძვლები?

ვლადიმირი. წიწილის ძვლები. ეგეც დაგავიწყდა?

ესტრაგონი. აჰ, მაგან მომცა?

ვლადიმირი. ჰო.

ესტრაგონი. ჰკითხე თუ აქვს.

ვლადიმირი. ჯერ იქნებ მივხმარებოდით?

ესტრაგონი. რაში მივხმარებოდით?

ვლადიმირი. აგვეყენებინა.

ესტრაგონი. თვითონ ვერ ადგება?

ვლადიმირი. სურვილი კი აქვს.

ესტრაგონი. ადგეს მერე, ვინ იჭერს.

ვლადიმირი. არ შეუძლია.

ესტრაგონი. რა სჭირს?

ვლადიმირი. რა ვიცი. (პოცო იკლაკნება, კვნესის, მიწას მუშტებს უშენს.)

ესტრაგონი. მოიხედე, ჯერ ძვლები ვთხოვოთ. თუ მოგვცა, ხომ კარგი, თუ არა და, ეგდოს ეგრე მიწაზე.

ვლადიმირი. რა გინდა მაგით თქვა, ჩვენს ხელშიაო?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. და ამიტომაც ვიდრე რაიმე სამსახურს გავუწევდეთ, ჯერ მოთხოვნები წავუყენოთ?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. თქმა არ უნდა, გონივრულია, მაგრამ ერთია საფრთხილო.

ესტრაგონი. რა?

ვლადიმირი. ლაკიმ არ იფეთქოს, ეგ თუ გადაირია, მტრისას. ცუდი დღე დაგვადგება.

ესტრაგონი. ლაკი ვილაა?

ვლადიმირი. შენ რომ წიხლი მოგაზილა.

ესტრაგონი. ხომ გითხარი, ისინი ათნი იყვნენ-მეთქი.

ვლადიმირი. მაგაზე აღრე, კოჭი რომ მოგინგრია.

ესტრაგონი. და ის აქ არის?

ვლადიმირი. აგე, შეხედე. (ხელით ანიშნებს.) ახლა გატვრენილა, მაგრამ ყოველ წამს მოსალოდნელია აიწყვიტოს.

ესტრაგონი. მოდი მაგას ერთი კარგად ვასწავლოთ ჭკუა.

ვლადიმირი. ვისარგებლოთ სანამ სძინავს და ვეცეთ?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. კარგი აზრია, მაგრამ მოვერევით კი? ან, რა იცი, მართლა სძინავს? (პაუზა.) არა, ისევ სჯობს ვისარგებლოთ, რომ პოცო საშველად გვიხმობს და მივეხმაროთ — მადლიერი დაგვრჩება...

ესტრაგონი. არაფერსაც აღარ გიხმობს.

ვლადიმირი. იმიტომ, რომ იმედი დაკარგა.

ესტრაგონი. შესაძლებელია, მაგრამ...

ვლადიმირი. რატომ ვკარგავთ დროს ტყუილუბრალო ლაპარაკში. (პაუზა. გაღიზიანებული.) მოდი, გავაკეთოთ რამე, რაკი, ხელსაყრელი შემთხვევა გვეძლევა. ყოველდღე კი არ ვჭირდებით ვინმეს. არ იფიქრო, რომ სწორედ ჩვენ დავჭირდით ახლა. სხვაც მშვენივრად მიეხმარებოდა, იქნებ უკეთესადაც. ეს ძახილი „მიშველეთო“, პირადად მე და შენ კი არა, – მთელ კაცობრიობას მოუხმობს, მაგრამ რაკი აქ, ამ ადგილზე, ამ წუთს, კაცობრიობა ჩვენ ვართ, სულ ერთია, მოგწონს ეს თუ არა, უნდა ვისარგებლოთ, სანამ გვიან არ არის და ერთხელ მაინც ღირსეული წარმომადგენლები ვიყოთ იმ ფლიდი და უკეთური მოდგმისა, რომელსაც უკუღმართმა ბედისწერამ მიგვაკუთვნა. რას იტყვი ამაზე? (ესტრაგონი ხმას არ იღებს.) აი, წარმოიდგინე, როცა

ჩვენ გულხელდაკრეფილნი ადამიანთა ავ-კარგს ვწონით და განსჯას ვუნდებით, მოყვასს მოვეხმაროთ თუ არაო, ამ დროს ჩვენს ბუნებას ვაკლენთ და საკუთარ ღირსებას ვიცავთ. ვეფხვი დაუფიქრებლად, თვალის დახამხამებაში გადაეშვება თავისი ამხანაგის საშველად, ან სადმე ტევრში მიიმალება. მაგრამ ამას როდი ვამბობ. აქ რომ ვართ, რას ვაკეთებთ? აი, რა უნდა ვკითხოთ ჩვენს თავს; და ჩვენი ბედი, რომ ვიცით, რა ვუპასუხოთ. ჰო, ამ თავბრუდამხვევ, უზარმაზარ ქაოსში ერთი რამ ნათელია: ველით, როდის მოვა გოდო.

ესტრაგონი. ეგ მართალია.

ვლადიმირი. ანუ, როდის მოვა ღამე. (პაუზა.) პაემანზე ვართ. მორჩა და გათავდა. ჩვენ წმინდანები არა ვართ, მაგრამ შესახვედრად მაინც მოვედით. და განა ბევრი იტყვის ამას საკუთარ თავზე?

ესტრაგონი. მილიონი.

ვლადიმირი. ვითომ?

ესტრაგონი. რა ვიცი.

ვლადიმირი. იქნებ მართლაც.

პოცო. მიშველეთ!

ვლადიმირი. ჰოდა, ცხადია, ასეთ პირობებში დრო აუტანელად ნელა მიიზღაზნება და იძულებულნი ვართ შევავსოთ იგი მოქმედებით, რომლებიც, ერთი შეხედვით, გონივრულად მიგვაჩნია, სანამ ჩვეულებად გადაგვექცეოდეს. ახლა შენ მეტყვი, ეს იმიტომ, რომ გონება არ შეგვერყესო. გასაგებია, მაგრამ განა ჩვენი გონება უფსკერო სიდრმეების მუდმივ განუჭვრეტ წყვდიადში არ დაბორიალობს? ხომ მიჰყვები ჩემს მსჯელობას?

ესტრაგონი. ეჰ, ჩვენ ყველანი შეშლილები ვიბადებით. ზოგს კი სიგიჟე ბოლომდე გასდევს.

პოცო. მიშველეთ! ფულს გადაგიხდით!

ესტრაგონი. რამდენს?

პოცო. ას ფრანკს.

ესტრაგონი. ცოტაა.

ვლადიმირი. ძალიანაც ნუ გამოიღებ თავს.

ესტრაგონი. შენი აზრით, ასი ფრანკი საკმარისია?

ვლადიმირი. მაგაზეარ გეუბნები, გონება არამქონდა წესრიგში, როცა დავიბადე-მეთქი, ამას ვერ ვიტყვი. მაგრამ ეს როდია მთავარი.

პოცო. ვიდღევი ორასს!

ვლადიმირი. ჩვენ ველოდებით, ჩვენ მოწყენილები ვართ, გაბუზრდით. (შემართავს ხელს.) არა, ნუ შემედავები, ვკვლებით მოწყენისაგან, ამაზე უარს ვერ იტყვი. კარგი და პატიოსანი. ახლა შემთხვევამ გასართობი გამოგვიგზავნა, ჩვენ კი როგორ ვიქცევით? ზურგს ვუბრუნებთ მას, ხელსა ვკრავთ. აბა, შევუდგეთ ახლა საქმეს! (პოცოსკენ გაემართება, შეჩერდება.) თორემ წამიც და, ყველაფერი გაქრება და ჩვენ ისევ მარტონი დავრჩებით უდიდესი მარტოობის პირისპირ. (დაფიქრდება.)

პოცო. ვიდღევი ორასს!

ვლადიმირი. მოვდივართ. (ცდილობს წამოაყენოს პოცო, ვერ ახერხებს, ძალას მოიკრებს, ისევ დაეჭიდება, წაიბორძიკებს და თვითონაც ეცემა, ცდილობს წამოდგეს, მაგრამ ვერ ახერხებს.)

ესტრაგონი. რა დაგემართათ დღეს ყველას?

ვლადიმირი. მომეხმარე.

ესტრაგონი. მე წავედი.

ვლადიმირი. ამათ ხელში ნუ დამტოვებ, მომკლავენ ესენი.

პოცო. სადა ვარ?

ვლადიმირი. გოგო!

პოცო. ჩემკენ! აქეთ!

ვლადიმირი. მომეხმარე.

ესტრაგონი. მივდივარ მე.

ვლადიმირი. მიშველე ადგომა, მერე ერთად წავიდეთ.

ესტრაგონი. სიტყვას მაძლევ?

ვლადიმირი. გეფიცები.

ესტრაგონი. და აქ აღარასოდეს მოვბრუნდებით?

ვლადიმირი. აღარასოდეს.

ესტრაგონი. არიექში წავალთ.

ვლადიმირი. სადაც ისურვებ.

პოცო. სამას ფრანკს გაძლევთ, ოთხასს!

ესტრაგონი. სულ ვნატრობდი, ნეტავ არიექში გამატარა-მეთქი.

ვლადიმირი. გაივლი.

ესტრაგონი (უეცრად უკან დაიწევს). ვინ დააბოყინა?

ვლადიმირი. იმან, პოცომ...

პოცო. ჰო, მე ვარ, მე... შემიბრალებთ!

ესტრაგონი. რა საზიზღრობაა!

ვლადიმირი. ჩქარა, ჩქარა, მომეცი ხელი!

ესტრაგონი. წავედი მე. (პაუზა, ხმამაღლა.) წავედი.

ვლადიმირი. ბოლოს და ბოლოს, მე თვითონაც ავდგები. (წამოიწე-
ვს, ეცემა.) როგორც იქნება, ადრე თუ გვიან.

ესტრაგონი. რა მოგდის?

ვლადიმირი. ჯანდაბამდისაც გზა გქონია!

ესტრაგონი. შენ რა, აქ რჩები?

ვლადიმირი. ჯერჯერობით კი.

ესტრაგონი. ადექი, მართლა და მართლა, გაცივდები.

ვლადიმირი. ნუ სწუხხარ ჩემზე.

ესტრაგონი. გამიგონე, დიდი, რას ჭირვეულობ. (გაუწვდის ხელს,
ვლადიმირიც მაშინვე მოეჭიდება.) ადექი ახლა.

ვლადიმირი. ამწიე. (ესტრაგონი მოსწევს ხელზე, წაბარბაცდება და
ეცემა. ხანგრძლივი სიჩუმე.)

პოცო. ჩემკენ! აქეთ, აქეთ!

ვლადიმირი. აქა ვართ ჩვენ.

პოცო. ვინ თქვენ?

ვლადიმირი. ხალხი (დუმილი.)

ესტრაგონი. რა კარგია მიწაზე!

ვლადიმირი. შეგიძლია ადგე?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. სცადე.

ესტრაგონი. ახლავე, ახლავე. (ღუმელი.)

პოცო. რა მოხდა, რა ამბავია.

ვლადიმირი (განრისხებული). გაჩუმდები თუ არა შენ, ბოლოს და ბოლოს; ეს რა მოუშორებელი ჭირი აგვიტყდა. სულ თავის თავზე არ ფიქრობს?

ესტრაგონი. ვცადოთ, იქნებ დაგვეძინოს.

ვლადიმირი. გესმის, რა მოხდაო, დაინტერესდა.

ესტრაგონი. დაანებე თავი, დაიძინე. (ღუმელი.)

პოცო. შემიბრალეთ, შემიბრალეთ.

ესტრაგონი (შეკრთება). რა მოხდა? რა ამბავია?

ვლადიმირი. გეძინა?

ესტრაგონი. ეტყობა.

ვლადიმირი. ისევ ეს ლეში აყვირდა, ეს პოცო.

ესტრაგონი. ხმა გააკმენდინე ერთი მაგას, ლაზათიანად ჩააფარე.

ვლადიმირი (სცემს პოცოს). ჩაიგდებ თუ არა ენას მუცელში, გაჩუმდები თუ არა როდისმე, შე მუდრეგო. (ტკივილებისაგან გამწარებული პოცო ხმამაღლა ჰგოდებს, ცდილობს ხელიდან დაუსხლტეს ვლადიმირს და განზე მიხობავს. დროდადრო შედგება, ხელით ჰაერს ეპოტინება, სწორედ ისე, ბრმებს რომ სჩვევიათ, და მოუხმობს ლაკის. იდაყვზე დაბჯენილი ვლადიმირი თვალს არ აშორებს.) თავს უშველა. (პოცო მიწაზე ჩაიკეცება. სიჩუმე.) ერთიანად ჩაიკრიფა.

ესტრაგონი. ახლა რაღა გავაკეთოთ?

ვლადიმირი. იქნებ მივხობდე მასთან.

ესტრაგონი. მარტოს ნუ დამაგდებ.

ვლადიმირი. ან იქნებ ხმა მივაწვდინო.

ესტრაგონი. ჰო, ეგრე აჯობებს, გამოეხმაურე.

ვლადიმირი. პოცო! (სიჩუმე) პოცოო! (სიჩუმე) აღარ გვპასუხობს.

ესტრაგონი. ერთად დავუძახოთ,
ესტრაგონი და ვლადიმირი. პოცო! პოცო!

ვლადიმირი. შეირხაო თითქოს!

ესტრაგონი. ნამდვილად იცი, რომ პოცო ჰქვია?

ვლადიმირი (შეშფოთებული). ბატონო პოცო, დაბრუნდით, ხელს აღარ გახლებთ. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. სხვა სახელი რომ დავუძახოთ. იქნებ მაშინ გაგვაგონოს?

ვლადიმირი. სიკვდილის პირას არ იყოს.

ესტრაგონი. რა ოინი იქნება?

ვლადიმირი. რა იქნება ოინი?

ესტრაგონი. სხვაა სახელი რომ დავუძახოთ და გაგვაგონოს: სხვადასხვა სახელები ვცადოთ, ჯერ ერთი, მერე მეორე, დროც უფრო მალე გავა და იქნებ მისი ნამდვილი სახელიც დაემთხვეს.

ვლადიმირი. რომ გეუბნები, დამიჯერე, პოცო ჰქვია.

ესტრაგონი. ახლავე შევამოწმებთ. (დაფიქრდება.) აბელ!

პოცო. აქეთ, აქეთ!

ესტრაგონი. ხედავ?

ვლადიმირი. ყელში ამომივიდა ეგ სიმღერა.

ესტრაგონი. მეორეს იქნებ კაინი ჰქვია. (უძახის.) კაინ! კაინ!

პოცო. ჩემკენ, აქა ვარ!

ესტრაგონი. აქ აღამიანთა მთელი მოდგმა შეყრილა. (სიჩუმე.) შეხედე იმ ღრუბელს.

ვლადიმირი (მალლა აიხედავს). აბა?

ესტრაგონი. ეგერ, სულ მალლა, ზენიტში.

ვლადიმირი. მერე, რა გაგიკვირდა? (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. მოდი ახლა სხვა რამეზე ვილაპარაკოთ, გინდა?

ვლადიმირი: მეც სწორედ ეს უნდა მეთქვა.

ესტრაგონი. ჰო, მაგრამ რაზე?

ვლადიმირი. იმ ღრუბელზე. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. იქნებ ჯერ აღგომა მოგვეხერხებინა?

ვლადიმირი. ვცადოთ. (ადგებიან.)

ვლადიმირი. არც ისე ძნელი ყოფილა.

ვლადიმირი. მთავარია, მოინდომო.

ესტრაგონი. ახლა რაღა გავაკეთოთ?

პოცო. მომეხმარეთ!

ესტრაგონი. წავიდეთ აქედან.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს უნდა ველოდოთ.

ესტრაგონი. ჰო, მართლა. (პაუზა.) სხვა რა გზა გვაქვს.

პოცო. მიშველეთ!

ვლადიმირი. იქნებ მივშველებოდით?

ესტრაგონი. კი მაგრამ, რა უნდა?

ვლადიმირი. აღგომა უნდა.

ესტრაგონი. მერე?

ვლადიმირი. მაგას უნდა, რომ მივეხმაროთ, წამოვაყენოთ.

ესტრაგონი. წამოდი აბა, მივეხმაროთ, რაღას ვუყურებთ? (მიდიან, წამოაყენებენ და განზე გადგებიან. პოცო ისევ ეცემა.)

ვლადიმირი. ხელი არ უნდა გაგვეშვა. (ისევ წამოაყენებენ, აქეთ-იქიდან ამოუდგებიან, პოცო მათ კისერზე მოხვევს მკლავებს და ძლივძლივობით დგას ფეხზე.) ჯერ ფეხზე დგომას უნდა შეეჩვიოს. (პოცოს.) აბა, როგორ გრძნობთ თავს, უკეთ?

პოცო. თქვენ ვინ ბრძანდებით?

ვლადიმირი. ვერ გვიცანით?

პოცო. მე ბრმა ვარ. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. იქნებ მომავალს ხედავს?

ვლადიმირი (პოცოს). დიდი ხანია?

პოცო. შესანიშნავი მხედველობა მქონდა, მაგრამ... მითხარით, თქვენ მეგობრები სართ?

ესტრაგონი (ხმამალლა გაიცინებს). გესმის, აინტერესებს, ვართ თუ არა მე და შენ მეგობრები.

ვლადიმირი. არა, მაგისი მეგობრები თუ ვართ, ეს აინტერესებს. ჩემი მოკეთებები ხართ თუ მტრებიო.

ესტრაგონი. მერე?

ვლადიმირი. ჩვენ ეს ჩვენი საქციელით დავამტკიცეთ.

ესტრაგონი. აბა რა! მეგობრები რომ არ ვყოფილიყავით, მივხმარებოდი?

ვლადიმირი. იქნებ მაინც მივხმარებოდი.

ესტრაგონი. აუცილებლად მივხმარებოდი.

ვლადიმირი. ჰოდა, მოდი ამაზე ნუ ვიდავებთ.

პოცო. ყაჩაღები ხომ არა ხართ?

ესტრაგონი (აენტება). ყაჩაღებს რა გვიგავს.

ვლადიმირი. რა დაგემართა, ბრმაა.

ესტრაგონი. ფუჰ, მართლა! ეშმაკმა წაიღოს მაგის თავი. (პაუზა.) მაგრამ ისე ლაპარაკობს...

პოცო. თავს ხომ არ დამანებებთ?

ვლადიმირი. არც გავიფიქრებთ მაგას.

ესტრაგონი. ჯერჯერობით.

პოცო. რომელი საათია?

ვლადიმირი (ცას უყურებს). იქნება ასე, შვიდი, რვა საათი.

ესტრაგონი. ეგ იმაზეა დამოკიდებული, წლის რომელი დროა.

პოცო. ახლა საღამოა? (ხმას არ იღებენ. ვლადიმირი და ესტრაგონი მზის ჩასვლას უყურებენ.)

ესტრაგონი. თითქოს ახლა ამოდისო.

ვლადიმირი. შეუძლებელია.

ესტრაგონი. რა იცი, იქნებ მართლაც ახლა ამოდის მზე.

ვლადიმირი. რას სულელობ, აქ დასავლეთია.

ესტრაგონი. რა იცი?

პოცო (წამებულის ხმით). ახლა საღამოა?

ესტრაგონი. გუებნები, ნამდვილად ახლა ამოდის მზე.

პოცო. რატომ არც ერთი არ მპასუხობთ?

ესტრაგონი. იმიტომ, რომ არ შემოგველანძლოთ.

ვლადიმირი (დაყვავებით). დიას, ბატონო, სადამოა, შელამდა უკვე. ძალიან ცდილობს ჩემი მეგობარი გადამარწმუნოს, თენდებაო, და გამოგიტყდებით, წუთით სერიოზულადაც კი დამაფიქრა, იქნებ მართლა ვცდები-მეთქი. მაგრამ ტყუილუბრალოდ ხომ არ ვიყურყუტე დღეს ამდენი ხანი? არა, ბატონო, დღე ნამდვილად უკვე თავისი რეპერტუარის დასასრულს უახლოვდება. (პაუზა.) ეს კი ასეა, მაგრამ თქვენ როგორა ბრძანდებით?

ესტრაგონი. (პოცოზე ანიშნებს.) კიდევ რამდენ ხანს უნდა ვათრიოთ ეგრე კისერზე წამოკიდებული? (წუთით შეუშვებენ ხელს. მაგრამ მყისვე ისევ შეაშველებენ, რადგან პოცო იქვე ჩაიკეცება.)

ვლადიმირი. თუ სმენა არ მტალატობს, მგონი ბრძანეთ, უწინ შესანიშნავი მხედველობა მქონდაო?

პოცო. დიას, ძალიან კარგი მხედველობა მქონდა. (დუმილი.)

ესტრაგონი (გაღიზიანებული პოცოს). მართლა და მართლა, თქვენც გაინძერით ცოტა.

ვლადიმირი. მოეშვი, ვერა ხედავ, თავის დაკარგულ ბედნიერებაზე ოცნებას მიეცა. (პაუზა.) Memoria praeteritorum bonorum — ეს ალბათ მძიმე მოსაგონარია.

პოცო. ძალიან კარგი მხედველობა მქონდა.

ვლადიმირი. და ეგ მოულოდნელად დაგემართათ?

პოცო. შეიძლება ითქვას, ჩინებული მხედველობა მქონდა.

ვლადიმირი. უკაცრავად, ეგ ამბავი უეცრად დაგემართათ?

პოცო. ერთ მშვენიერ დღეს გავიღვიძე და ველარაფერი დავინახე. ბრმა ვიყავი... როგორც ბედისწერა. (პაუზა.) ზოგჯერ ჩემს თავს ვეკითხები, ისევ ხომ არ მძინავს-მეთქი.

ვლადიმირი. და როდის მოხდა ეს ყველაფერი?

პოცო. არ ვიცი.

ვლადიმირი. კი, მაგრამ, ჯერ. კიდეც გუშინ...

პოცო. ნუ მეკითხებით, ბრმებს არა აქვთ დროის შეგრძნება. (პაუზა.) და ვერ აღიქვამენ ვერაფერს, რასაც კავშირი აქვს დროსთან.

ვლადიმირი. წარმოგიდგენიათ, მე კი პირიქით მეგონა.

ესტრაგონი. მე უნდა წავიდე.

პოცო. სადა ვართ?

ვლადიმირი. არ ვიცი.

პოცო. ლა პლანშის მიდამოები ხომ არ არის?

ვლადიმირი. ვერ გეტყვით.

პოცო. მაინც, ისე, როგორი ადგილია?

ვლადიმირი (სცენას მიმოავლებს თვალს). შეუძლებელია აღწერა არც არაფერს ჰგავს, ერთადერთი ხე დგას, მეტი არაფერი, ერთი მიუსაფარი ადგილია.

პოცო. ჰოო, მაშ, ლა პლანში არა ყოფილა.

ესტრაგონი. და შენ იტყვი, რომ ერთობი?

პოცო. ჩემი მსახური სადაა?

ვლადიმირი. აქვე გახლავთ.

პოცო. აბა ხმას რატომ არ მცემს, როცა ვეძახი?

ვლადიმირი. არ ვიცი, მგონი, სძინავს. ან იქნებ მოკვდა?

პოცო. რომ ვთქვათ, არსებითად, რა მოხდა?

ესტრაგონი. არსებითად!

ვლადიმირი. ორივენი წაიქეცი, მეტი არაფერი.

პოცო. მიდით, მერე, ნახეთ, ხომ არ დაიმტვრა.

ვლადიმირი. როგორ ვნახოთ, თავს ხომ ვერ დაგანებებთ.

პოცო. ერთ-ერთი წადით.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მოდი, შენ წადი.

პოცო. დიას, დიახ, ეგრე აჯობებს, თქვენი მეგობარი წავიდეს. როგორ ყარს.

ვლადიმირი. მიდი ერთი, გააღვიძე.

ესტრაგონი. მე? მაგან რომ მე საქმე დამმართა. არასოდეს.

ვლადიმირი. აჰა, მაშ, მაინც გახსოვს, რომ მაგან რაღაცა დაგმართა.

ესტრაგონი. არაფერიც არ მახსოვს, შენ მითხარი.

ვლადიმირი (პოცოს). ჩემი მეგობარი ვერ მივა, ეშინია.

პოცო. საშიში არაფერია.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მართლა, წელან რომ დაინახე, ის ხალხი რა იქნა?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. იქნებ, სადმე აქვე მიიმალნენ და ჩვენ გვითვალთვალებენ?

ესტრაგონი. შეიძლება.

ვლადიმირი. ან იქნებ ისე შეჩერდნენ სადმე?

ესტრაგონი. ჰო, ჰო, მეც ეგრე მგონია.

ვლადიმირი. სულის მოსათქმელად.

ესტრაგონი. წასახემსებლად.

ვლადიმირი. იქნებ უკანაც გაბრუნდნენ?

ესტრაგონი. ნამდვილად ეგრე იქნება.

ვლადიმირი. ან იქნებ მოჩვენება იყო.

ესტრაგონი. უფრო ილუზია.

ვლადიმირი. ჰალუცინაცია.

ესტრაგონი. ილუზია.

პოცო. რაღას ელოდება?

ვლადიმირი (ესტრაგონს). რაღას ელოდები?

ესტრაგონი. მე ველოდები გოდოს.

ვლადიმირი (პოცოს). აკი მოგახსენეთ, ეშინია ჩემს მეგობარს თქვენი მსახურის. კინაღამ ფეხი მიაშტვრია გუმინ, და არ იკითხავთ, რატომ? ცრემლის მოწმენდა დაუპირა.

პოცო. აჰ, მაგ ხალხს არასოდეს არ უნდა ელოლიავო, ისინი ამას ვერ იტანენ.

ვლადიმირი. კი მაგრამ, მაინც, რა უნდა გააკეთოს?

პოცო. რა უნდა გააკეთოს? ჯერ... თოკს მოსწიოს, რასაკვირველია ერთგვარი სიფრთხილით, ისე, რომ არ მოგუდოს, ჩვეულებრივ, ამ ბიძგს მოჰყავს ხოლმე იგი გონზე. თუ ამანაც არ უშველა, მაშინ წიხლი ჩააზილოს მუცლის ქვემო არეში და დრუნჩში, რაც შეიძლება მაგრად.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). ხედავ, სულ ტყუილად გეშინოდა. კი არა, შემთხვევა გეძლევა შური იძიო.

ესტრაგონი. მერე იმანაც რომ სამაგიერო გადამიხადოს?

პოცო. ეგ ნუ შეგაწუხებთ, არასოდეს არ დაუცავს თავი.

ვლადიმირი. მე აქ არა ვარ, იმ წამსვე მოგეშველები.

ესტრაგონი. თვალს მაინც ნუ მომაცილებ! (მიემართება ლაკისკენ.)

ვლადიმირი. ჯერ დახედე, ცოცხალი თუა. მკვდრის ცემით თავს ნუ შეიწუხებ.

ესტრაგონი (დაიხრება, აკვირდება ლაკის). სუნთქავს.

ვლადიმირი. ჰოდა, მისცხე.

(ესტრაგონი უეცრად გამხეცდება, ღმუილით წიხლებს უშენს ლაკის, მაგრამ ფხვს იტკენს და სიმწრის კვნესით სცენაზე მოკელანობს. ლაკი გონს მოდის.)

ესტრაგონი (ესტრაგონი ცალ ფეხზე დგას). ოჰ, შე პირუტყვო! (ჩაჯდება იქვე და წვალობს წაიძროს ფხვსაცმელი. მაგრამ მალე მობეზრდება, ოთხად მოიკეცება, თავს მუხლებში ჩარგავს, ზემოდან ხელებს წაიფარებს.)

პოცო. რაო, რა მოხდა კიდევ?

ვლადიმირი. ჩემმა მეგობარმა ფეხი იტკინა.

პოცო. ლაკის რალა დაემართა?

ვლადიმირი. მაშ, ეს ნამდვილად ლაკია?

პოცო. რა ბრძანეთ?

ვლადიმირი. თქვენ კი პოცო ხართ?

პოცო. რა თქმა უნდა!

ვლადიმირი. თქვენ გუშინაც არ შეგხვდით?

პოცო. გუშინ?

ვლადიმირი. გუშინ არ გვნახეთ? (ღუმილი.) აღარ გახსოვთ?

პოცო. არ მაგონდება, რომ გუშინ ვინმე მენახოს. სვალკი ვედარ გავისხენებ, დღეს შემხვდა ვინმე თუ არა. ტყუილად გულშიც არ გაივლოთ, რომ ჩემგან რამეს შეიტყობთ. გარდა ამისა, კმარა ამაზე ლაპარაკი (ლააკის.) აბა, ადექი ფეხზე!

ვლადიმირი. თქვენ ეგ წმინდა მაცხოვრის ბაზარზე მიგყავდათ გასაყიდად. მერე ჩვენ ვისაუბრეთ. მაგან იცეკვა, იფიქრა, თქვენც მშვენიერი მხედველობა გქონდათ.

პოცო. იყოს აგრე, რაკი ასე დაბეჯითებით ამბობთ; გამატარეთ, გეთაყვა! (ვლადიმირი უკან იხევს.) ადექი-მეთქი, ვის ვეუბნები!

ვლადიმირი. დგება. (ლააკი დგება, ნივთებს კრეფს.)

პოცო. და ჭკვიანურადაც იქცევა!

ვლადიმირი. ახლა სადღა მიბრძანდებით?

პოცო. ეს უკვე მე არ მეკითხება.

ვლადიმირი. როგორ გამოიცვალეთ! (ტვირთმოკიდებული ლაკი წინ დაუდგება პოცოს).

პოცო. მათრახნი! (ლააკი დაბლა დააწყობს მთელ ბარგი-ბარხანას, ეძებს მათრახს, პოულობს, აწვდის პოცოს, და ისევ იკიდებს ბარგს.) თოკი! ლაკი ჩამოაწყობს ბარგს, თოკის ბოლოს ხელში ჩაუდებს პოცოს, ისევ წამოიკიდებს ტვირთს.)

ვლადიმირი. რა გაქვთ მანდ, ჩემოდანში?

პოცო. ქვიშა. (მოსწევს თოკს.) გასწი! (ლააკი მიდის, პოცო მიჰყვება.)

ვლადიმირი. ერთი წუთით! (პოცო შეჩერდება, თოკი იჭიმება. ლაკი ეცემა, და ყველაფერი ხელიდან უცვივა. პოცოც ლამის არის დაეცეს. მაგრამ დროზე შეუშვებს თოკს ხელს, და რის ვაივავლახით შეიმაგრებს თავს. ვლადიმირი ხელს აშველებს.)

პოცო. რა ხდება?

ვლადიმირი. ისევ დაეცა.

პოცო. სწრაფად, ააყენეთ ფეხზე. სანამ ჩაეძინებოდეს.

ვლადიმირი. ხომ არ დაეცემით, ხელი რომ გაგიშვათ?

პოცო. არა მგონია. (ვლადიმირი ფეხს მიარტყამს ლაკის.)

ვლადიმირი. აეთრიე, მძორო! (ლაკი დგება, თავის ტვირთს აგროვებს.) ადგა!

პოცო (ხელს გაიწვდის). თოკი! (ლაკი მიწაზე დებს ტვირთს, თოკის ბოლოს პოცოს ჩაუდებს ხელში, შემდეგ ისევ აიკიდებს ტვირთს.)

ვლადიმირი. ნუ წახვალთ. ჯერ.

პოცო. მივლივარ.

ვლადიმირი. როდესაც ეცემით და არავინ არის, რომ აგაყენოთ, მაშინ როგორღა იქცევით?

პოცო. ვუცდით, როდის მოგვეცემა ადგომის საშუალება. შემდეგ მივლივართ.

ვლადიმირი. სანამ წახვიდოდეთ, უბრძანეთ იმღეროს.

პოცო. ვის ვუბრძანო?

ვლადიმირი. ლაკის.

პოცო. იმღეროს?

ვლადიმირი. დიახ, ან იფიქროს, ან გვიამბოს რამე.

პოცო. როგორ, მუნჯია.

ვლადიმირი. მუნჯია?!

პოცო. აბსოლუტურად, ვერც კი დაიკვნესებს.

ვლადიმირი. აჰა, ღმერთო! როდის დამუნჯდა?

პოცო (უეცრად განრისხდება). არ იქნა და აღარ გაათავეთ, სიცოცხლეს მიწამლავთ მაგ თქვენი დროის დაზუსტებით. ეს უაზრობაა! როდის! როდის! ერთ დღეს — თქვენ ეს არ გყოფნით? — ერთ დღეს, რომელიც ათას სხვა დღეს ჰგავს, ის დამუნჯდა. ერთ დღეს დავბრმავდი მე. ერთ დღეს ჩვენ დავყრუვდებით, ერთ დღეს დავიბადეთ, ერთ დღეს მოკვდებით, იმავე დღეს, იმავე წამს, — არა კმარა ეს განმარტება თქვენთვის? (შეღარებით მშვიდი ტონით.) მშობიარობენ სამარეს გართხმულნი, სულ ერთი წამით იელვებს დღე და მერე ისევ გრძელდება ღამე (თოკს მოსწევს.) გასწი!

(მიდიან. ვლადიმირი სცენის ბოლომდე მიჰყვება. ხედავს, თანდათან როგორ შორდებიან ისინი. შორიდან ხმაური მოისმის, ვლადიმირის მიმიკა გვამცნობს, რომ ისინი ისევ დაეცნენ. სიჩუმე. ვლადიმირი გაემართება ესტრაგონისაკენ, რომელსაც სძინავს; დასცქერის ერთხანს, შემდეგ აღვიძებს.)

ესტრაგონი (გადარეულივით იქნევს ხელებს, უთავბოლოდ ბოდავს. ბოლოს ერკვევა). რატომ არასოდეს არ მაძინებ?

ვლადიმირი. ისეთი სიმართოვე ვიგრძენი.

ესტრაგონი. მესიზმრა, ვითომ ბედნიერი ვიყავი.

ვლადიმირი. დრო ხომ მაინც გაგაყვანინა, სხვა თუ არაფერი.

ესტრაგონი. მესიზმრა თითქოს...

ვლადიმირი. გაჩუმდი. (სიჩუმე.) ჩემს თავს ვეკითხები, ნეტა ნამდვილად თუ ბრმაა-მეთქი.

ესტრაგონი. ვინ?

ვლადიმირი. მართლა უსინათლო იტყვის განა, დროის შეგრძნება არა მაქვსო?

ესტრაგონი. ვისზე ლაპარაკობ. გამაგებინე.

ვლადიმირი. პოცოზე.

ესტრაგონი. პოცო ბრმაა?

ვლადიმირი. ეგრე არ გვითხრა?

ესტრაგონი. მერე?

ვლადიმირი. მე კი მეჩვენებოდა, რომ გვხედავდა.

ესტრაგონი. მოგეჩვენებოდა. (პაუზა.) წავიდეთ აქედან. თუმცა არა, ვერ წავალთ. (პაუზა.) დარწმუნებული ხარ, რომ ეს ის არ იყო?

ვლადიმირი. ვინ ის?

ესტრაგონი. გოდო.

ვლადიმირი. მომკლა. ვინ არ იყო გოდო?

ესტრაგონი. პოცო.

ვლადიმირი. ოჰ, არა! არა! (პაუზა.) ნამდვილად არა.

ესტრაგონი. ეჰ, ავდგები მაინც. (გაჭირვებით წამოდგება.) ვაი!

ვლადიმირი. უკვე აღარც კი ვიცი, რა ვიფიქრო.

ესტრაგონი. ფეხები, როგორ მტეხს ფეხები. (კვლავ ჩაჯდება და წვალობს წაიძროს ფეხსაცმელი.) მომეხმარე.

ვლადიმირი. ნუთუ მეძინა, როცა სხვები ეწამებოდნენ? ან იქნებ ახლა მიძინავს? რას ვიტყვი დღევანდელ დღეზე ხვალ, როცა მეგონება გამოვიღვიძე-მეთქი? რომ ჩემს მეგობარ ესტრაგონთან ერთად აქ, ამ ადგილზე, დადამებამდე გოდოს ველოდი? რომ პოცომ და მისმა მსახურმა ჩაიარეს და პოცო გამოგველაპარაკა? სწორია, ასე იყო, მაგრამ სინამდვილეა თუ არა ეს? (ესტრაგონი ცდილობდა ფეხსაცმელი გაეძრო, დიდხანს იწვალა, მაგრამ ამაოდ, და გაბეზრებულს ჩასთვლიმა კიდეც. ვლადიმირი დაჰყურებს მიძინარს.) ამას კი არაფერი ეცოდინება. მიამბობს, როგორ ურტყეს, როგორ გაილახა; მერე მე მას სტაფილოს მივცემ. (პაუზა.) სამარეს გადაემხობიან და ტანჯვით გაგაჩენენ. სამარის ფსკერზე კი მესაფლავე ზღაპრით უკვე იარაღს ამზადებს. თურმე სიბერე მოსულა. ცას სწვდება ჩვენი ზარი, ჰაერი ჩვენი მოთქმითაა სავსე. (უსმენს.) მაგრამ ჩვეულება — ეს უდიდესი ჩამხშობია. (დახედავს ესტრაგონს.) აი, მეც ასევე დამყურებს ვიღაც სხვა და ფიქრობს, სძინავს და არაფერი იცის, ეძინოსო; (პაუზა.) აღარ შემიძლია. (პაუზა.) რას ვამბობდი? (ბოლოს სცემს ადელვებული, ბოლოს მარცხენა გასასვლელთან შეჩერდება, შორს გასცქერის. მარჯვენა მხრიდან შემოდის ბიჭი, ისევ ის, წინა საღამოს რომ იყო. შეჩერდება. სიჩუმე.)

ბიჭი. ბატონო.. (ვლადიმირი სწრაფად შემოტრიალდება.) ბატონი ალბერი...

ვლადიმირი. ასე. დავიწყეთ ისევ. (პაუზა. ბიჭს.) შენ მე ვერ მცნობ?

ბიჭი. ვერა, ბატონო.

ვლადიმირი. შენ არ იყავი გუშინ საღამოს?

ბიჭი. არა, ბატონო.

ვლადიმირი. მაშ, აქ პირველად მოხვედი?

ბიჭი. დიახ, ბატონო. (სიჩუმე.)

ვლადიმირი. ბატონმა გოდომ გამოგგზავნა?

ბიჭი. დიას. ბატონო.

ვლადიმირი. ამ საღამოს არ მოვა?

ბიჭი. არა, ბატონო.

ვლადიმირი. მაგრამ უეჭველად მოვა, ხვალ, არა?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. ნამდვილად?

ბიჭი. დიას, ბატონო. (დუმილი.)

ვლადიმირი. რომ შემოდის, ხომ არავინ შეგხვედრია?

ბიჭი. არა, ბატონო.

ვლადიმირი. ორი სხვა (ყოყმანობს თქვას)... ადამიანი.

ბიჭი. თვალით არავინ მინახავს, ბატონო. (დუმილი.)

ვლადიმირი. ერთი ეს მითხარი, ბატონი გოდო რას აკეთებს?

(პაუზა.) არ გესმის?

ბიჭი. მესმის, ბატონო.

ვლადიმირი. მერე?

ბიჭი. არაფერს არ აკეთებს, ბატონო. (დუმილი.)

ვლადიმირი. შენი ძმა როგორ არის?

ბიჭი. ავადაა.

ვლადიმირი. ალბათ ის თუ იყო გუშინ.

ბიჭი. არ ვიცი. (დუმილი.)

ვლადიმირი. შენს ბატონ გოდოს წვერი აქვს?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. ჟღალი თუ (ყოყმანობს)... შავი.

ბიჭი (ყოყმანობს). მე მგონია, თეთრი წვერი უნდა ჰქონდეს, ბატონო. (დუმილი.)

ვლადიმირი. ვაიმე! ვაიმე! (დუმილი.)

ბიჭი. ბატონ გოდოს რა მოვახსენო?

ვლადიმირი. უთხარი რომ... (სიტყვა უწყდება.) უთხარი, რომ მნახე და რომ... (ჩაფიქრდება.) რომ მნახე. (პაუზა. ვლადიმირი ბიჭისაკენ ნაბიჯს გადადგამს, ბიჭი უკან იხევს. ვლადიმირი შეჩერდება, შე-

ჩერდება ბიჭიც.) მითხარი, ნამდვილად იცი, რომ მნახე? ხვალ ხომ არ მეტყვი, არასოდეს მინახავხარო? (ღუმილი. ვლადიმირი მოულოდნელად ისკუპებს ბიჭისკენ. ბიჭი ისარივით გაქრება. სიჩუმეა. მზე ჩადის, ამოდის მთვარე. ვლადიმირი გაქვავებული დგას. ესტრაგონი იღვიძებს, ფეხზე იხდის, ფეხსაცმელს რამპის წინ დააწყობს, შემდეგ ვლადიმირთან მივა, დააკვირდება.)

ესტრაგონი. რა დაგემართა?

ვლადიმირი. არაფერი.

ესტრაგონი. იცი, მე მივდივარ.

ვლადიმირი. მეც. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. დიდხანს მეძინა?

ვლადიმირი. არ ვიცი. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. სად წავიდეთ?

ვლადიმირი. აქვე სადმე.

ესტრაგონი. არა, არა, შორს წავიდეთ აქედან.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. ხვალ ისევ აქ არ უნდა მოვიდეთ.

ესტრაგონი. ისევ აქ რაღა გვინდა.

ვლადიმირი. გოდოს უნდა დაველოდოთ.

ესტრაგონი. ჰო, მართლა. (პაუზა.) არ მოსულა?

ვლადიმირი. არა.

ესტრაგონი. ახლა უკვე ძალიან გვიანია?

ვლადიმირი. ჰო, ახლა დამეა.

ესტრაგონი. სულ რომ მოვეშვათ მაგ გოდოს? (პაუზა.) ვითომ რა მოხდება, რომ მოვეშვათ?

ვლადიმირი. დავსჯის. (ღუმილი. უყურებს ხეს.) მხოლოდ ხე ცოცხლობს.

ესტრაგონი (ათვალღიერებს ხეს). რა არის ეს?

ვლადიმირი. ხეა.

ესტრაგონი. კი, მაგრამ, რა ხეა?

ვლადიმირი. რა ვიცი მე, ტირიფია.

ესტრაგონი. წამოდი, ვნახოთ. (ვლადიმირს ძალით მიათრევს ხესთან. მივლენ და ორივენი უსიტყვოდ გაშეშდებიან ხის წინ.) რა იქნება, თავი როს ჩამოვიხრჩოთ?

ვლადიმირი. რით?

ესტრაგონი. თოკის ნაწყვეტიც არ გვაქვს?

ვლადიმირი. არა.

ესტრაგონი. აბა, რა გამოგვივა.

ვლადიმირი. წავიდეთ აქედან.

ესტრაგონი. მოიცა, ქამარი, მაქვს.

ვლადიმირი. მოკლე იქნება.

ესტრაგონი. შენ მე ფეხებში ჩამავლებ ხელს და ძირს დამწევ.

ვლადიმირი. მე ვინ დამწევს?

ესტრაგონი. ჰო, მართლა.

ვლადიმირი. მაჩვენე მაინც შენი ქამარი. (ესტრაგონი შემოიხსნის თოკს, რომლითაც შარვალი აქვს შეკრული. შარვალი მეტისმეტად განიერია და მაშინვე კოჭებთან ჩამოუვარდება. ორივენი თოკს ათვალეიერებენ.) გაჭირვებისაა, მაგრამ მაინც გამოდგება. შენ ის თქვი, მაგარი იყოს.

ესტრაგონი. ვსინჯოთ. (თოკის ერთი ბოლო ვლადიმირს უკავია, მეორე ესტრაგონს. გასწევენ — გაწყდება, ორივე დაბარბაცდება.)

ვლადიმირი. არაფრად არ ვარგა. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. შენ ამბობ, ხვალაც უნდა მოვიდეთო?

ვლადიმირი. უნდა მოვიდეთ.

ესტრაგონი. აბა, მაშინ კი წამოვიღებთ მაგარ თოკს.

ვლადიმირი. ჰო. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. დიდი.

ვლადიმირი. ჰო...

ესტრაგონი. მე მეტი აღარ შემიძლია.

ვლადიმირი. ასეთ დროს, ეგრე ამბობენ ხოლმე.

ესტრაგონი. ან იქნებ დავშორებულიყავით, იქნებ ასე სჯობდეს?

ვლადიმირი. მე და შენ ხვალ ჩამოვიხრჩობთ თავს. (პაუზა.) თუ გოდო არ მოვიდა.

ესტრაგონი. და თუ მოვიდა?

ვლადიმირი. მაშინ გადარჩენილები ვართ. (ვლადიმირი ქუდს მოიხდის — ლაკის ქუდს, ჩაიხედავს შიგ, ხელს ჩაყოფს და მოსინჯავს, დაბერტყავს, კვლავ იხურავს.)

ესტრაგონი. მაშ, წავიდეთ?

ვლადიმირი. შარვალი აიწიე.

ესტრაგონი. რა თქვი?

ვლადიმირი. შარვალი აიწიე.

ესტრაგონი. შარვალი გავიწიო?

ვლადიმირი. აიწიე, შარვალი აიწიე-მეთქი.

ესტრაგონი. ჰო. (აიწევს შარვალს. დუმილი.)

ვლადიმირი. წავიდეთ?

ესტრაგონი. წავიდეთ. (დგანან.)

(ფ ა რ დ ა)

საბუელ ბეკეტის პიესა „გოდოს მოლოდინში“

„არ ვიცი რად დავწერე „გოდოს მოლოდინში“,
ეს თავისით მოხდა“

(ბ ე კ ე ტ ი)

1957 წლის ნოემბერში სან-ფრანცისკოს ერთ-ერთი თეატრის დასი და მისი რეჟისორი დიდი მღელვარებით ელოდებოდნენ წარმოდგენის დაწყებას. ასაღელვებელი მართლაც რომ ჰქონდათ: მათ უნდა ეთამამათ სან-კენტენის ციხის 400 ტუსადის წინაშე. პიესა, რომელიც დასმა ძირითადად იმ მიზეზით შეარჩია, რომ მასში ქალის როლი არ არის, გახლდათ ბეკეტის „გოდოს მოლოდინში“.

ფარდა აიხადა, სპექტაკლი დაიწყო. პირველივე ფრაზიდან ტუსალებისაგან შემდგარი აუდიტორია დაინტერესდა პიესით, რომელმაც თავდაპირველად დააბნია პარიზის, ლონდონისა და ნიუ-იორკის რაფინირებული მაყურებელი...¹ რამდენიმე პატიმარს განზრახული ჰქონდა ხმამაღალი სიცილ-ხარხარით ჩაეშალა წარმოდგენა, როგორც კი ქალი გამოჩნდებოდა სცენაზე, მაგრამ მათ თავიდანვე პატარა შეცდომა დაუშვეს: მოუსმინეს რამდენიმე ფრაზას და პიესამ ისე შეიტყუა, რომ ფარდის ახდიდან პიესის ბოლო წუთამდე ეს მძიმე საზოგადოება სულმოუთქმელად უყურებდა ამ სამსაათიან წარმოდგენას.

რატომ და რითი მოახდინა ამ რთულმა ინტელექტუალურმა პიესამ, რომლის ცალკეულ ფრაზებსა და სიტყვებს კრიტიკოსები შიფრავენ, ანალიზებენ და ათასგვარ ინტერპრეტაციას აძლევენ, ასეთი დიდი შთაბეჭდილება იმ ადამიანებზე, რომლებიც შორს არიან ლი-

¹ „გოდოს მოლოდინში“ ითარგმნა 20 ენაზე და დაიდგა 30 ქვეყანაში, დიდი პოპულარობა მოიპოვა გერმანიაში.

ტრატიურისა და ხელოვნების სამყაროსაგან და თანამედროვე ლიტერატურის სიახლეებს დიდი გულისყურით არ უნდა ადევნებდნენ თვალს? რა არის ამ პიესაში ისეთი, რაც ასე უხედა ადამიანს?.. ამ შემთხვევაში „ტუსალებს თვალწინ წარმოუდგათ თავიანთი პირადი გამოცდილება: დროის, მოლოდინის და იმედის განცდისა. პოცოსა და ლაკის სადის-ტურ-მაზოხისტურ დამოკიდებულებასა და ვლადიმირისა და ესტრაგონის სიყვარულ-სიძულვილში მათ საკუთარი ურთიერთდამოკიდებულების ქუმმარიტება შეიცივნეს“.¹

ბეკეტის პერსონაჟებიც საპყრობილეში არიან მოთავსებულნი, ჩაფლულნი დროში, რომელიც არ იძვრის, დაკარგულები სამყაროში, რომელიც მათ არაფრად აგდებას. უაზრობაა წარსული, რადგან იგი დაკარგულია, გაუგებარია მომავალი, რადგან იგი შეუცნობელია, მათ შორის მომწყვდელი აწმყო კი წამიერი და მოსაწყენია. ყოველდღე ერთი და იგივე მეორდება, არ არსებობს განსხვავება დღევანდელ დღესა და გუშინდელს შორის.

პიესაში არაფერი ხდება, არავინ მოქმედებს. გამეფებულია მონოტონურობისა და მოწყენილობის ატმოსფერო. ცვლილებები უმნიშვნელოა. სცენაზე მყოფ ერთ წყვილს, ვლადიმერსა და ესტრაგონს ემატება მეორე წყვილი — პოცო და ლაკი. მათ შორის უმნიშვნელო საუბარია. მეორე წყვილის გასვლის შემდეგ ისეთივე განწყობაა. არაფერი იცვლება. ერთადერთი რამ, რაც ინტერესს იწვევს, ეს გახლავთ ის, რომ პირველი წყვილი ელის ვინმე გოდოს, მაგრამ პირველი მოქმედების ბოლოს ირკვევა, რომ გოდო იმ დღეს არ მოვა. იმედია, რომ მეორე დღეს გამოჩნდება, მეორე მოქმედებაშიც თითქმის იგივე მეორდება: იგივე წყვილები, იგივე საუბარი, ისევ მოლოდინი და ბოლოს ისევ გამოჩნდება ბიჭი და განაცხადებს, რომ გოდო დღეს კი არა, ალბათ ხვალ მოვა! ამით მთავრდება პიესა. ორი მაწანწალა პიესის ბოლოს ზუსტად ისეთივე მდგომარეობაში არიან, როგორც დასაწყისში — უმოქმედონი და პასიურნი გოდოს მოლოდინში.

¹ M. Esslin – „Théâtre de l'absurde“ p. 67.

პიესის ავადმყოფი, უძლური და დავრდომილი პერსონაჟები ძლივს დაათრევენ თავიანთ საცოდავ სხეულს, უმოქმედონი, შიშით მოცულნი „სხვების“ წინაშე, ისანი სრულიად მარტონი არიან, ყოველი ადამიანი მარტოა და თავისთვისაა. იმ სიცარიელეში, რომელსაც ვერავითარი იმედი ვერ ავსებს. ადამიანებს ერთმანეთიც სძულთ, მაგრამ საკუთარი მარტოობის შიშით, სიცარიელის ამოსავსებად იძულებულნი არიან ერთად იყვნენ. ისინი ერთმანეთისათვის ისევე აუცილებელნი არიან, როგორც „ადამიანისათვის — მარჯვენა და მარცხენა ხელი“ (ბეკეტი). განუყრელთ, ხანდახან სიძულვილი მოეძალებათ და ცდილობენ ერთმანეთს დაშორდნენ, მაგრამ ეს შეუძლებელია, რადგან ერთად ყოფნა თავდაცვაა მარტოობის წინააღმდეგ.

ადამიანებს არც ერთმანეთისა ესმით. თითოეული თავის თავშია ჩაკეტილი და არ ძალუძს ვინმესთან ელემენტარული კომუნიკაციის დამყარებაც კი. „კომუნიკაცია არ არსებობს“ (ბეკეტი). მართალია პიესის პერსონაჟები გაუთავებელივ რაღაცაზე ბაასობენ, მარამ ეს საუბარი ურთიერთგაგებინების საშუალება კი არ არის, არამედ დროის მოსაკლავი იარაღი, საკუთარი ხმის გაგონების სურვილია. ჰყვებიან სრულიად უმნიშვნელო ამბებს, იგონებენ, თხზავენ; ერთი ჰყვება, მეორე აწყვეტინებს, რომ თვითონ თქვას რაიმე. ანდა არ აწყვეტინებს, რადგან არ უსმენს რას ეუბნებიან.

ასე, ყველაფრისაგან დაცლილნი, დაკარგულები დროსა და სიცრცეში უაზროდ არსებობენ და მოძრაობენ უსაზღვრო სიცარიელეში, ინერციით განაგრძობენ იმ აბსურდულ ცხოვრებას, რომელშიც რატომღაც მოხვდნენ და ელიან სიკვდილს. თავის მოკვლასაც დააპირებენ, მაგრამ ამ გადაწყვეტილებას ჯერ იმ მიზეზით უარყოფენ, რომ ხე შეიძლება გადატყდეს და მეორე მარტო დარჩება, მერე კი — თოკი არ აღმოაჩნდებათ. გამოდის, რომ სიკვდილის გარდა ადარაფერი დარჩენიათ. სიკვდილისა, რომელიც შეიძლება ხსნა იყოს მათთვის. „რატა უნდა ვქნათ? — არაფერი გამოვა“. აი რა სდევს მუდმივ

რეფრენად პერსონაჟების დიალოგებს. მათი ყოფნის ერთადერთი გამართლება არის გოდო: მისი უსაზღვრო მოლოდინით არიან ისინი აღვსილნი. და ეს იმედი აიძულებთ აიტანონ საკუთარი არსებობა, რადგან იმედი იყო და არის კაცთა ყოფის მიუცილებელი პირობა: „სადღაც ნისლში არის ერთი კუნძული და ამ კუნძულზე სასახლე და სასახლეში არის პატარა ნათურით განათებული დიდი დარბაზი და დიდ დარბაზში არის ხალხი რომელიც იცდის რას უცდიან? არ იციან. იცდიან, რომ კარზე ვინმემ დააკაკუნოს, რომ ნათურა ჩაქრეს, ელიან შიშს, სიკვდილს. ლაპარაკობენ, მათი სიტყვები სიჩუმეს არღვევს ერთი წამით. მერე ისევ ყურს მიუგდებენ, გაურკვეველ ჟესტებს აკეთებენ, უსმენენ, იცდიან. რომ არ მოვიდეს? ოჰ, მოვა! უკვე გვიან არის, ალბათ ხვალ მოვა, და დიდ დარბაზში პატარა ნათურის ქვეშ შეგროვილი ხალხი იღიმება. მათ იმედი აქვთ. კარზე აკაკუნებენ. ეს არის სულ, ეს არის მთელი სიცოცხლე“.¹

ბეკეტი ღე გურმონივით პირდაპირ სიტყვებით კი არ აცხადებს, რომ ცხოვრება მოლოდინი და იმედია, რომ ადამიანური ყოფა აბსურდულია, იგი ამას პიესის მხატვრული ფორმით გამოხატავს. ის თავის თეატრს თითქოს ცირკად, სანახაობად აქცევს, პერსონაჟებს კი კლოუნებად, რომლებიც ყოველთვის წყვილად დადიან. ისინი ეცემიან, წიხლებს ურტყამენ ერთმანეთს, მათრახს უქნევენ, შარვალი სძვრებათ, როგორც კლოუნებს. ერთმანეთს უყვებიან ამბებს, რომლებიც არა ერთხელ უამბნიათ, არ ამთავრებენ, ბილწსიტყვაობენ. ისინი თამაშს თამაშობენ როგორც კლოუნები და თითქოს იციან კიდევ, რომ თამაშობენ. თამაშობენ ჩხუბს, შერიგებას, დაცემას. ვლადიმირსა და ესტრაგონს განა მართლა სჯერათ, რომ გოდო მოვა? მათ წესიერად არც კი იციან ვის ელიან, არც სახელი იციან კარგად, არც ის, სად უნდა შეხვდნენ, ვერ სცნობენ ადგილს, სადაც იყვნენ და ელოდნენ გოდოს, არც ის იციან ზუსტად, რა უნდა სთხოვონ, არც ის ახსოვთ, რა დღეა. მაგრამ მაინც აქვთ ბუნდოვანი, გაურკვეველი იმედი რაღაცისა.

¹ რემი ღე გურმონი მეტერლინკის შესახებ.

ადამიანური ყოფის საშინელი სურათების ხატვისას თავს იჩენს ბეკეტის მახვილი იუმორი და ირონია. „გოდოს მოლოდინში“ და სხვა პიესებშიც კომიკური ელემენტები ხშირად გვხვდება: კომიკურ ელფერს ქმნიან კოსტიუმები, მოქმედ პირთა სახელები, ვულგარული გამოთქმები, სიტყვების დეფორმაცია, შეუსაბამოები სიტყვასა და შესტს შორის, სიტყვების თამაში. ხანდახან პერსონაჟები მაყურებელს თვალსაც კი ჩაუკრავენ ხოლმე.¹

პიესის ერთ-ერთი ყველაზე ტრაგიკული ადგილია ოთხივე პერსონაჟის მიწაზე ფართხალის სცენა: ლაკი და პოცო, ორი დავრდომილი გზაზე დაეცემიან ისე, რომ ადგომა აღარ შეუძლიათ, ვლადიმირს დახმარება სურს. მაგრამ ფეხი წაუცდება და ისიც ზედ დაეცემა: ესტრაგონი ხელს უწვდის, მაგრამ წონასწორობას კარგავს და ისიც მიწაზე აღმოჩნდება. მაყურებელს აცინებს ეს სანახაობა ისევე, როგორც ბანალური კლოუნადა გააცინებდა, მაგრამ როცა ვერც ერთი მათგანი ვერ დგება ფეხზე და აქ ზედახორიდან გაისმის ვლადიმირის ხმა: „ჩვენ ადამიანები ვართ“, კომიკურობა ქრება და მაყურებელს ტკივილისა და სიბრალულის გრძნობა ეუფლება. ბურლესკის ელემენტები ტრაგიზმში გადაიზრდება. რეჟისორ ბლენის აზრით, ბეკეტით „არავის მოუცია ასეთი ძალით იუმორი და კომიზმი ტრაგიკულში. ეს პიესა ერთდროულად ტრაგიკულიცაა და კომიკურიც“. ანუ იმ აღნიშნა, „გოდოს მოლოდინში“ ფრატულინის მიერ პასკალის „ფიქრების“ მიხედვით დაწერილი სკეტჩიაო“. ხოლო ერთ-ერთმა კრიტიკოსმა ბეკეტის მთელი შემოქმედება ასე განსაზღვრა: შემოქმედება პასკალისა, პასკალი კლოუნად რომ დაბადებულიყო.

სამი საათის განმავლობაში სცენაზე თითქმის არაფერი ხდება, პერსონაჟები საინტერესოს არაფერს ამბობენ, ამბავი არ ვითარდება, გარეგნულადაც თითქოს არაფერია ისეთი, რომ მაყურებელი მი-

¹ პიესის პირველ დამდგმელს ფრანგ რეჟისორს რ. ბლენს პერსონაჟების იდეალურ შემსრულებლად წარმოდგენილი ჰყავდა: ჩარლი ჩაპლინი — ვლადიმირი, ბესტერ კიტონი — ესტრაგონი, შარლ ლოუტონი — პოცო.

იზიდოს: არც დეკორაციები, არც კოსტიუმები. სცენაზე სიცარიელის, მოწყენილობის ატმოსფეროა გამეფებული, უსუსურ ადამიანებს სრულიად უინტერესო და ბანალური საუბარი აქვთ. მაყურებელი კი ჩაფლულია პიესაში და სცენაზე მყოფ პერსონაჟებთან ერთად ისიც ელის გოდოს. ეს იმიტომ ხდება, რომ ბეკეტის პიესა თავისი სპეციფიკით ნამდვილი თეატრია; „გოდოს მოლოდინში“ სპექტაკლია და აუცილებლად სცენაზე სანახავი, ახალი — თავისი ფორმით და გამოთქმის საშუალებით; ხოლო ტრადიციულ-ბურლესკული ჟესტიკულაციებითა, გროტესკული პერსონაჟებითა, და ძველი მოხეტიალე დასებისათვის დამახასიათებელი ზოგიერთი ნიშნით იგი „კომედია დელ არტეს“ წარმოდგენას ჩამოჰკავს. კლასიცისტური ფრანგული თეატრის მსგავსად პიესაში არის ერთიანობა დროის (ანუ უდროობის), ადგილის (მართალია გაურკვეველის) და მოქმედების (ანუ უმოქმედობის); პერსონაჟთა რიცხვიც მცირეა.

ტრადიციულ თეატრში მეტყველებითა და სიტუაციებით გამოიხატებოდა რაღაც ჭეშმარიტება, ვლინდებოდა ხასიათები და ადამიანთა ვნებები. თეატრში ყველაფერი ახსნილი და განსაზღვრული უნდა ყოფილიყო. ახალ თეატრში (ანტი-თეატრში) მეტყველება და სიტუაცია საშუალება კი არ არის, თვითმიზანია. ახალი თეატრი არ ლაპარაკობს ადამიანის ყოფაზე, მის შიშსა და ძრწოლვაზე. იგი „აჩვენებს“. მისი მთავარი საგანია უშუალო, პირდაპირი მეტყველება და ჟესტები. „ჰაიდგერის აზრი, რომ „ადამიანური ცხოვრების პირობა ეს არის ყოფნა „იქ“, ყველაზე ნამდვილად სწორედ თეატრმა შეიძლება აჩვენოს. მაყურებელი ხედავს „იქ“ მყოფ ადამიანს... პიესის პერსონაჟები კი არ თამაშობენ, საკუთარ ცხოვრებას აჩვენებენ. ისინი ნასწავლ ტექსტს კი არ იმეორებენ, არამედ თითქოს იმას ამბობენ, რაც ენაზე მოადგებათ“.¹

ბეკეტის პერსონაჟები ძალიან მშრალად ლაპარაკობენ, მათი ლექსიკონი ძალზე ღარიბია, ფრაზები დაუმთავრებელნი და უმნიშვნელონი. როცა საჭირო სიტყვას ვერ პოულობენ, მიმიკას მოიძველიებენ ხოლო-

¹ ა. რომ გრიე — „გზა ახალი რომანისათვის“.

მე. მნიშვნელობას მოკლებული და დაცარიელებული მეტყველებით, დიალოგებით, რაც პიესის მამოძრავებელი ძალაა, უნდა შეიქმნას მაგიური ძალა, რომელიც მაყურებელს ჩაითრევს. ამგვარი მეტყველებით გამოიხატება ადამიანის უაზრო არსებობა და საბოლოო განადგურების წინაშე (ბეკეტის პერსონაჟები ნელ-წელა სრულ დეგრადაციას განიცდიან) სწორედ ამ უმნიშვნელო სიტყვებითა და ფრაზებით ცდილობს ადამიანი თავს უშველოს. უაზრო დიალოგები, ულოგიკო ფრაზები და დაუმთავრებელი აზრების შემცველი წინადადებები, რომლებიც არ შეესაბამება ტრაგიკულ სიტუაციას, პიესას სიმძაფრეს მატებენ.

ანტი-თეატრის ზოგიერთი დრამატურგის პიესებში მეტყველება თავის თავს შლის და იმ რეალობასაც ანგრევს, რომელიც უნდა დაინახოს.¹ ჟან ჟენე თვლის, რომ არ არსებობს ადამიანური ურთიერთობის ჭეშმარიტება, რადგან ყველაფერი სიტყვით გამოიხატება, ხოლო ყოველი სიტყვა შეიცავს ტყუილს. იონესკო კი ფიქრობს, რომ ჩვეულებრივი საუბარი აღარ შეიძლება მიმდინარეობდეს პერსონაჟებს შორის, რადგან ჩვეულებრივი სიტყვებითა და დიალოგებით აღდგება სამყაროს ხედვის ესა თუ ის კონცეფცია. საუბარი, მეტყველება უნდა დაიშალოს. ამიტომ მიმართავს იგი ტავტოლოგიებს, წინააღმდეგობრივ ფრაზებს, გაურკვეველ ბგერებს და შეუსაბამო გამოთქმებს. ბეკეტის პიესებში მეტყველება დაშლილი არ არის; მაგრამ ის იმდენად დაცარიელებულია მნიშვნელობისაგან, რომ პერსონაჟი და მოქმედება ქრება. ავტორი ხშირად მიმართავს პაროდისა. როცა პერსონაჟები ამბობენ „ვივარჯიშოთ“ ეს პაროდიაა ადამიანების მექანიკური მოძრაობებისა. პერსონაჟებს ისევე, როგორც ცირკში კლოუნებს თავისი აქსესუარები აქვთ: ლაკის — თოკი, პოცოს — მათრახი, ვლადიმირს — ქუდი, ესტრაგონს — ფენსაცმელი. თამაში ისეთივე საშუალებაა თავის თავისაგან გაქცევისა, როგორც გულმავიწყობა (პერსონაჟებს ხომ ყველაფერი ავიწყდებათ?). „სიტყვები მის-

¹ ცნობილი ფრანგი დრამატურგების იონესკოსა და ჟენეს პიესებში.

დევნ შეუსაბამო ჟესტებს, ჟესტებს წინ უძღვით ასევე შეუსაბამო სიტყვები... ასე მიდის ყოველივე ორ პლანში. სიტყვა და ჟესტი ერთმანეთს არ ემთხვევა და ბოლოს მეტყველება პაროდიად იქცევა. ზოგჯერ პაროდულობა ადამიანს საგნად აქცევს და ადამიანი შეიძლება დაიკარგოს კიდეც (იონესკო).

ბეკეტის პიესაში შესაძლებელია სიმბოლოები ვიპოვოთ, მიუხედავად იმისა, რომ თვითონ ავტორი სიმბოლიზაციას სრულიად უარყოფს. მიანიშნებს თუ არა რაიმეზე პიესის სათაური? ნიშნავს თუ არა რაიმეს თვით სიტყვა გოდო?¹ ზოგი ინტერპრეტაციის მიხედვით გოდოს მნიშვნელობა უნდა ვეძებოთ ინგლისურ სიტყვაში „God“, რაც ღმერთს ნიშნავს. შეიძლება სათაური გვამცნობს, რომ უიმედო და ღმერთმოკლებული კაცობრიობა დაკარგული ღმერთის ძიებაშია? ზოგი კრიტიკოსი ბეკეტის შემოქმედებას ქრისტიანული მეტაფიზიკით ხსნის, მაგრამ ბეკეტი ასეთი ინტერპრეტაციის კატეგორიულად წინააღმდეგია: „არავითარი რელიგიური გრძნობა არ გამაჩნია!“ განაცხადა მან რამდენჯერმე. შეიძლება პირიქით, ღმერთის უარყოფაა, ანდა ირონიული დემონსტრაცია მისი უსარგებლობისა. შეიძლება გოდო სიკვდილის მოლოდინია, რადგან პერსონაჟები უკვე აგონიაში არიან. არსებობა მოლოდინი და იმედია და ორი მაწანწალას მოლოდინი შესაძლებელია სიმბოლოა საერთოდ ადამიანური ყოფისა. პოცოსა და ლაკის დამოკიდებულება ბატონისა და ყმის ურთიერთობას მიაგავს, ვლადიმირი შეიძლება უმწეო ინტელიგენტს, ხოლო ესტრაგონი ვულგარულ მატერიალისტს გამოხატავდეს. ხე — ხე-ცნობადად აღვიქვათ ანდა ჯვრის სიმბოლოდ. რომელ-ზედაც ოდესდაც ქრისტე აცვეს. გოგოსა და დიდის თავის ჩამოსახრჩობად ხომ სულ ამ ხისაკენ უჭირავთ თვალი. აკი ამბობს კიდეც ერთ-ერთი, ქრისტეზე „საუბრის“ დროს: იგი უცებ აცვეს ჯვარსო. სინანულით აღნიშ-

¹ როცა ალან შნეიდერმა, პიესის პირველმა დამდგმელმა ამერიკაში, ჰკითხა ბეკეტს, ვინ იყო გოდო ან რას ნიშნავდა ეს სიტყვა, ავტორმა უპასუხა: „მე რომ მცოდნოდა, პიესაში ვიტყოდიო“.

ნავენ ამ ფაქტს, რადგან თვითონ ნელ-ნელა ეწამებთან. ბევრი ფრაზა ბიბლიის გამონათქვამს გვაგონებს.

ბეკეტს თუ დაუჯერებთ, ეს პიესა ყველამ თავისებურად შეიძლება გაიგოს; „იქ, სადაც ერთდროულად გვაქვს სიბნელე და სინათლე, ყოველთვის აუხსნელი დაგვრჩება ბევრი რამ. სწორედ იმიტომ, რომ არსებობს სიცოცხლე და სიკვდილი, მხოლოდ იმიტომ, რომ არსებობს სინათლე და სიბნელე ერთდროულად (მხოლოდ სიბნელე რომ ყოფილიყო ყველაფერი ცხადი იქნებოდა. ჩვენი სიტუაცია აუხსნელია. ჩემი პიესების გასაღებია „იქნებ“, „შეიძლება“ (Peut-être).

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ამ პიესით ბეკეტმა თავისი მრწამსი გამოხატა სამყაროსა და მასში გადმოგდებული ადამიანის შესახებ. ადამიანები დაძრწიან აბსურდულ სამყაროში, დაკარგული აქვთ ღირსების გრძნობა და თავის გარშემო არაფერს ხედავენ და არც ეძიებენ რაიმეს. ეპოტინებიან ბუნდოვან იმედს, რომლისაღ სინამდვილეში არ სჯერათ.

ბეკეტის პერსონაჟების ჩვეულებრივ, ყოფით, ელემენტარულ სალაპარაკო ენასა და მნიშვნელობებს მოკლებულ დიალოგების მიღმა ჩანს ყოველივე ის, რაც დამახასიათებელია ამქვეყნიური აბსურდული არსებობისათვის; „ბეკეტი ძირითადად ტრაგიკულია. ტრაგიკულია, რადგან მისი შემოქმედება ასახავს ადამიანურ ყოფას თავის ტოტალობაში და არა ამა თუ იმ საზოგადოების ადამიანს... ადამიანი ჩნდება მის უამრავ სიდრმეებსა და განზომილებებში. ბეკეტის პიესაში ადამიანის უკანასკნელი ამოსუნთქვის პრობლემაა“ (იონესკო). ამ მწვავე პესიმიზმს ბეკეტმა შესატყვისი ფორმა გამოუძებნა, მნიშვნელობისგან დაცლილი დიალოგებით გვაგრძნობინა, ან უფრო სწორედ გვიჩვენა საკუთარი წარმოდგენით შექმნილი სამყარო. სცენა ძველი თეატრის მსგავსად რაიმე კონკრეტული, განსაზღვრული ადგალი კი არ არის, არამედ მუდმივი ადამიანური ყოფაა, მარადიული, უცვლელი სამყარო ქვეყნის გაჩენის პირველი წუთიდან დღემდე. ორი მოქმედების განმალობაში ჩვენ თვალწინ „ტაკიმასხრულ

ფერხულში“ ჩაივლის კაცობრიობის სურათი ისე, როგორც ეს ესმის ბეკეტს, — „სამყაროს მისი უცვლელი სახე გააჩნია და ადამიანს მისი მუდმივი ყოფა“. მაგრამ „შეცდომა იქნებოდა პიესის ტრაგიკულად აღქმა, რადგან მასში ირლანდიული იუმორია. პიესა არ უნდა დამთავრდეს ჯვარცმის შთაბეჭდილებით და არც ცრემლებით. ეს არ არის ცრემლების თეატრი, ეს არის დაუნდობელი, მაგრამ ადამიანური თეატრი“ (რ. ბლენი).

ბეკეტი თვლის, რომ სამყაროს შეცნობა შეუძლებელია, ამიტომ ამოა არის ადამიანის სიკვდილ-სიცოცხლის პრობლემის მიმართ ისმებოდეს შეკითხვა „რატომ?“ უნდა მივიღოთ ცხოვრება ისეთი, როგორიც ის არის, არც უნდა ვძრწოდეთ და არც უნდა ვტიროდეთ.

ასე ხედავს ბეკეტი იმ სამყაროს, რომელშიც იგი ცხოვრობს და ქმნის. მაგრამ სამწუხაროდ იგი ანზოგადოებს ამ კონცეფციას და ერთგვარ მითს ქმნის ადამიანურ ყოფაზე მთლიანად.

ბეკეტის უსაზღვრო პესიმიზმი ჩვენთვის მიუღებელია, მაგრამ მისი შემოქმედება საინტერესოა იმით, რომ მასში ვხედავთ თანამედროვეობის (უდიდესი) მხატვრის მიერ ბურჟუაზიული სამყაროს სიცარიელესა და უპერსპექტივობის კონსტატაციას.